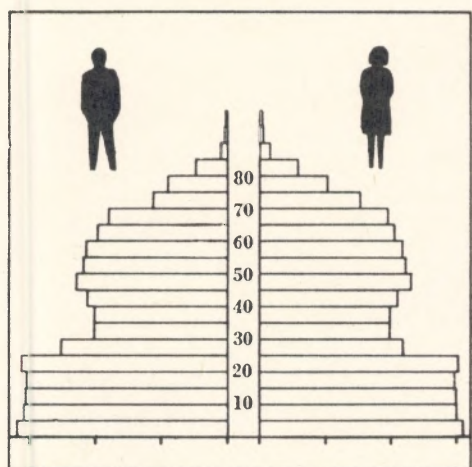

STATISTISKE ANALYSER

INN- OG UTVANDRING FOR NORGE 1958 - 1975

IMMIGRATION TO AND EMIGRATION FROM NORWAY
1958—1975

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS
OSLO - NORWAY

STATISTISKE ANALYSER NR. 33

INN- OG UTVANDRING FOR NORGE

1958-1975

IMMIGRATION TO AND EMIGRATION FROM NORWAY

1958-1975

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1977

ISBN 82-537-0793-2

FORORD

I denne publikasjon legger Statistisk Sentralbyrå fram en beskrivelse av innvandring til og utvandring fra Norge for årene 1958-1975.

Analysen er utarbeidd av konsulent Knut Ø. Sørensen.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 2. desember 1977

Odd Aukrust

PREFACE

In this publication the Central Bureau of Statistics presents a description of immigration to and emigration from Norway for the years 1958-1975.

The analysis has been done by Mr. Knut Ø. Sørensen.

Central Bureau of Statistics, Oslo, 2 December 1977

Odd Aukrust

INNHold

	Side
Figurregister	7
Tabellregister	9
Sammendrag	13
1. Innledning	15
2. Datagrunnlaget	15
3. Demografisk beskrivelse av inn- og utvandringen til og fra Norge	16
3.1. Litteratur om inn- og utvandring for Norge	16
3.2. Omfanget av inn- og utvandringen	16
3.2.1. Oversikt	16
3.2.2. Noen faktorer som har virket på inn- og utvandringen i perioden 1958-1975 ..	19
3.2.3. Inn- og utvandringen for de enkelte fylker	21
3.3. Flyttingene mellom Norge og de viktigste til- og fraflyttingsland	25
3.3.1. Oversikt	25
3.3.2. Inn- og utvandring, etter fra- og tilflyttingsland og statsborgerskap	33
3.3.3. Inn- og utvandring for geografiske områder i Norge, etter fra- og til- flyttingsland og statsborgerskap	40
3.4. Inn- og utvandrerne fordelt etter kjønn og alder	44
3.4.1. Oversikt	44
3.4.2. Inn- og utvandrerne, etter kjønn, alder og statsborgerskap	56
3.4.3. Inn- og utvandrerne, etter kjønn og alder for geografiske områder i Norge ...	57
3.5. Inn- og utvandrerens ekteskapelige status	62
3.6. Forholdet mellom inn-/utvandring og inn-/utvandrer	63
3.7. Inn- og utvandringsrater for person- og kommunegrupper	65
4. Tilbakeflytting for inn- og utvandrerne 1967-1974	75
4.1. Tilbakeflyttingens omfang	75
4.2. Tilbakeflytting etter kjønn og alder	79
4.3. Tilbakeflytting etter ekteskapelig status	81
4.4. Tilbakeflytting for geografiske områder i Norge	82
Sammendrag på engelsk	84
Litteraturliste	87
Tabellvedlegg	88
 V e d l e g g	
1. Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå siden 1. juli 1976	93
2. Utvalgte publikasjoner i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)	97

S t a n d a r d t e g n

- .. Oppgave mangler
- Null

CONTENTS

	Page
Index of figures	8
Index of tables	11
Summary	13
1. Introduction	15
2. The data	15
3. Demographic description of immigration to and emigration from Norway	16
3.1. Literature on Norwegian immigration and emigration	16
3.2. The volume of immigration and emigration	16
3.2.1. Survey	16
3.2.2. Some factors which have influenced immigration and emigration during the period 1958-1975	19
3.2.3. Immigration into and emigration from the Norwegian counties	21
3.3. Migrations between Norway and the most important countries of origin and destination	25
3.3.1. Survey	25
3.3.2. Immigration and emigration, by country of origin and destination and by citizenship	33
3.3.3. Immigration and emigration, by country of origin and destination and by citizenship for geographic areas in Norway	40
3.4. Immigration and emigration by sex and age	44
3.4.1. Survey	44
3.4.2. Immigration and emigration, by sex, age and citizenship	56
3.4.3. Immigration and emigration, by sex and age for geographic areas in Norway ..	57
3.5. Immigration and emigration by marital status	62
3.6. Immigration and emigration as compared to the number of immigrants and emigrants ..	63
3.7. Rates of immigration and of emigration for groups of persons and groups of municipalities	65
4. Return migration of immigrants and emigrants 1967-1974	75
4.1. The volume of return migration	75
4.2. Return migration by sex and age	79
4.3. Return migration by marital status	81
4.4. Return migration for geographic areas in Norway	82
Summary in English	84
References	87
Table in appendix	88
 A p p e n d i c e s	
1. Publications issued by the Central Bureau of Statistics since 1 July 1976	93
2. Selected publications in the series Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)	97

Explanation of symbols

- .. Data not available
- Nil

FIGURREGISTER

	Side
3.1. Innvandring, utvandring og netto-innvandring 1958-1975	18
3.2. Innvandring og ledige plasser ved arbeids- og sjømannskontorene 1958-1975	20
3.3. Innvandring, utvandring og netto-vandring til og fra Norge for verdensdeler 1958-1975 .	27
3.4. Innvandring, utvandring og netto-vandring til og fra Norge for utvalgte land 1958-1975	31
3.5. Innvandring, utvandring og netto-vandring av norske statsborgere 1958-1975	35
3.6. Innvandring etter personenes kjønn og alder 1971-1974	46
3.7. Utvandringsrater pr. 1 000 innbyggere gruppert etter kjønn og alder 1971-1974	47

INDEX OF FIGURES

	Page
3.1. Immigration, emigration and net migration 1958-1975	18
3.2. Immigration and vacancies at the Employment and Seamen's Offices 1958-1975	20
3.3. Immigration, emigration and net migration to and from Norway for continents 1958-1975 ..	27
3.4. Immigration, emigration and net migration to and from Norway for selected countries 1958-1975	31
3.5. Immigration, emigration and net migration of Norwegian citizens 1958-1975	35
3.6. Immigration by sex and age of the migrants 1971-1974	46
3.7. Emigration rates per 1 000 population by sex and age 1971-1974	47

TABELLREGISTER

	Side
3.1. Innvandring, utvandring og netto-innvandring 1958-1975	17
3.2. Innvandring, utvandring og netto-innvandring, etter fylke 1961-1975	21
3.3. Innvandring og utvandring, etter fylke 1961-1975. Prosent	22
3.4. Utenlandske statsborgere sysselsatt i oljesektoren august 1973 - januar 1977	24
3.5. Innvandring, utvandring og netto-innvandring, etter verdensdel og for utvalgte land 1961-1975. Gjennomsnitt pr. år for femårsperioder	25
3.6. Endringer 1961/65-1971/75 i gjennomsnittlige årstall for brutto-innvandring, brutto-utvandring og netto-innvandring, etter til- og fraflyttingsland	26
3.7. Andelen norske statsborgere blant personer som flyttet til og fra Norge 1958-1975. Prosent	34
3.8. Innvandring, utvandring og netto-innvandring av norske statsborgere, etter verdensdel og for utvalgte land 1961-1975. Gjennomsnitt pr. år for femårsperioder	36
3.9. Innvandring, utvandring og netto-innvandring av utenlandske statsborgere, etter verdensdel og for utvalgte land 1961-1975. Gjennomsnitt pr. år for femårsperioder	38
3.10. Endringen 1961/65-1971/75 i gjennomsnittlige årstall for brutto-innvandring, brutto-utvandring og netto-innvandring, etter statsborgerskap og verdensdel og for utvalgte land	39
3.11. Inn- og utvandring for geografiske områder i Norge, etter personenes statsborgerskap 1971-1974. Prosent	41
3.12. Inn- og utvandring av norske statsborgere, etter geografisk område i Norge 1971-1974. Prosent. Personer gruppert etter fra- og tilflyttingsland	41
3.13. Inn- og utvandring av nordiske (ikke-norske) statsborgere, etter geografisk område i Norge 1971-1974. Prosent. Personer gruppert etter fra- og tilflyttingsland	42
3.14. Inn- og utvandring av ikke-nordiske statsborgere, etter geografisk område i Norge 1971-1974. Prosent. Personer gruppert etter fra- og tilflyttingsland	42
3.15. Andelen menn blant personer som flyttet til og fra Norge 1958-1975. Prosent. Netto-innvandring etter kjønn	44
3.16. Andelen menn blant personer som flyttet til og fra Norge, gruppert etter statsborgerskap og fra- og tilflyttingsland 1967-1974. Prosent	45
3.17. Utvandring i prosent av innenlandsk flytting, gruppert etter personenes alder og kjønn 1971-1975. Prosent	49
3.18. Inn- og utvandring, etter personenes alder og kjønn 1958-1975. Prosent	50
3.19. Inn- og utvandring, etter personenes kjønn og alder. Verdensdel og viktige land 1971-1975. Prosent	52
3.20. Inn- og utvandring, etter personenes kjønn og alder 1967-1974. Prosent. Personer gruppert etter statsborgerskap	54
3.21. Innvandringsrater, utvandringsrater og rater for netto-innvandring pr. 1 000 innbyggere 1971-1975. Gruppering etter kjønn, alder og geografiske områder i Norge	58
3.22. Innvandring og utvandring for geografiske områder i Norge 1971-1974. Fordeling etter personenes alder og kjønn for grupper av statsborgerskap. Prosent	60
3.23. Andel ugifte blant kvinner og menn med alder 15 år og over som flyttet mellom Norge og utlandet 1958-1975. Prosent	62
3.24. Andel ugifte blant kvinner og menn med alder 15 år og over som flyttet mellom Norge og utlandet, gruppert etter statsborgerskap 1971-1974. Prosent	63
3.25. Forholdet mellom antall inn- og utvandrere og antall inn- og utvandring, gruppert etter personenes statsborgerskap 1967-1974. Prosent	64
3.26. Forholdet mellom antall inn- og utvandrere og antall inn- og utvandring, gruppert etter personenes alder, kjønn og statsborgerskap. Gjennomsnitt 1971-1974. Prosent ...	65

	Side
3.27. Inn- og utvandringsrater og mål for spredning av ratene (standardavvik) for kommune- grupper 1971-1974. Rater pr. 1 000 innbyggere	68
3.28. Inn- og utflyttingsrater og ratenes standardavvik for alle innenlandske flyttere og for innenlandske langdistanseflyttere for kommunegrupper 1971-1974. Prosent	70
3.29. Innvandringsrater for kommunegrupper pr. 1 000 innbyggere 1971-1974. Innvandrere etter kjønn og alder	72
3.30. Utvandringsrater for kommunegrupper pr. 1 000 innbyggere 1971-1974. Utvandrere etter kjønn og alder	73
3.31. Netto-innvandringsrater for kommunegrupper pr. 1 000 innbyggere 1971-1974. Gruppering etter kjønn og alder	74
4.1 Andeler av inn- og utvandrere for hvert av årene 1967-1974 som har flyttet tilbake innen utgangen av 1975, gruppert etter personenes statsborgerskap. Prosent	76
4.2. Andeler av inn- og utvandrere for hvert av årene 1967-1974 som har flyttet tilbake innen utgangen av 1975, gruppert etter personenes statsborgerskap og tilbake- flyttingsår. Prosent	77
4.3. Andeler av inn- og utvandrere for hvert av årene 1967-1974 som har flyttet tilbake innen utgangen av 1975, gruppert etter personenes alder, kjønn og statsborgerskap. Prosent	80
4.4. Andeler av inn- og utvandrere med alder 15 år og over for hvert av årene 1967-1974 som har flyttet tilbake innen utgangen av 1975, gruppert etter personenes stats- borgerskap og ekteskapelige status. Prosent	82
4.5. Andeler av inn- og utvandrere for hvert av årene 1967-1974 som har flyttet tilbake innen utgangen av 1975, gruppert etter personenes statsborgerskap for geografiske områder i Norge. Prosent	83

Tabellvedlegg

Tabell I. Brutto-inn- og utvandring og netto-innvandring for geografiske områder i Norge, etter personenes fra-/tilflyttingsland og statsborgerskap 1967-1974	88
---	----

INDEX OF TABLES

	Page
3.1. Immigration, emigration and net migration 1958-1975	17
3.2. Immigration, emigration and net migration, by county 1961-1975	21
3.3. Immigration and emigration, by county 1961-1975. Per cent	22
3.4. Foreign citizens employed in oil activities August 1973 - January 1977	24
3.5. Immigration, emigration and net migration, by continent and for selected countries 1961-1975. Annual averages for five-year periods	25
3.6. Changes 1961/65-1971/75 in annual averages of immigration, emigration and net migration, by country of origin and destination	26
3.7. Norwegian citizens among persons immigrating to or emigrating from Norway 1958-1975. Per cent	34
3.8. Immigration, emigration and net migration of Norwegian citizens, by continent and for selected countries 1961-1975. Annual averages for five-year periods	36
3.9. Immigration, emigration and net migration of foreign citizens, by continent and for selected countries 1961-1975. Annual averages for five-year periods	38
3.10. Changes 1961/65-1971/75 in annual averages of immigration, emigration and net migration, by citizenship and continent and for selected countries	39
3.11. Immigration and emigration for geographic areas in Norway, by citizenship of the migrants 1971-1974. Per cent	41
3.12. Immigration and emigration of Norwegian citizens, by geographic area in Norway 1971-1974. Per cent. Migrants by country of origin and destination	41
3.13. Immigration and emigration of Nordic (non-Norwegian) citizens, by geographic area in Norway 1971-1974. Per cent. Migrants by country of origin and destination	42
3.14. Immigration and emigration of non-Nordic citizens, by geographic area in Norway 1971-1974. Per cent. Migrants by country of origin and destination	42
3.15. The proportion of men among persons migrating to and from Norway 1958-1975. Per cent. Net migration by sex	44
3.16. The proportion of men among persons migrating to and from Norway, by citizenship and country of origin and destination 1967-1974. Per cent	45
3.17. Emigration as a percentage of internal migration, by sex and age of the migrants 1971-1975. Per cent	49
3.18. Immigration and emigration, by sex and age of the migrants 1958-1975. Per cent	50
3.19. Immigration and emigration, by sex and age of the migrants. Continents and selected countries 1971-1975. Per cent	52
3.20. Immigration and emigration, by sex and age of the migrants 1967-1974. Per cent. Migrants by citizenship	54
3.21. Immigration, emigration and net migration per 1 000 population by sex, age and geographic area in Norway 1971-1975	58
3.22. Immigration and emigration for geographic areas in Norway 1971-1974. Migrants by sex and age and by groups of citizenship. Per cent	60
3.23. The proportion single among men and women aged 15 years and over who migrated between Norway and other countries 1958-1975. Per cent	62
3.24. The proportion single among men and women aged 15 years and over who migrated between Norway and other countries, by citizenship 1971-1974. Per cent	63
3.25. Immigrants and emigrants in per cent of the number of immigrations and emigrations, by citizenship of the migrants 1967-1974. Per cent	64
3.26. Immigrants and emigrants in per cent of the number of immigrations and emigrations, by sex, age and citizenship of the migrants. Average 1971-1974. Per cent	65

	Page
3.27. Immigration and emigration rates and a measure of their variability (standard deviation) for groups of municipalities 1971-1974. Rates per 1 000 population	68
3.28. In and out migration rates and their standard deviation for all internal movers and for internal long distance movers by groups of municipalities 1971-1974. Per cent	70
3.29. Immigration rates for groups of municipalities per 1 000 population 1971-1974. Immigrants by sex and age	72
3.30. Emigration rates for groups of municipalities per 1 000 population 1971-1974. Immigrants by sex and age	73
3.31. Net migration rates for groups of municipalities per 1 000 population 1971-1974. Migrants by sex and age	74
4.1. The proportion of immigrants and emigrants in each of the years 1967-1974 who have remigrated by the end of 1975, by citizenship of the migrants. Per cent	76
4.2. The proportions of immigrants and emigrants in each of the years 1967-1974 who have remigrated by the end of 1975, by citizenship of the migrants and by year of return migration. Per cent	77
4.3. The proportions of immigrants and emigrants in each of the years 1967-1974 who have remigrated by the end of 1975, by sex, age and citizenship of the migrants. Per cent .	80
4.4. The proportions of immigrants and emigrants aged 15 years and over in each of the years 1967-1974 who have remigrated by the end of 1975, by citizenship and marital status of the migrants. Per cent	82
4.5. The proportions of immigrants and emigrants in each of the years 1967-1974 who have remigrated by the end of 1975, by citizenship of the migrants for geographic areas in Norway. Per cent	83

Table in appendix

Table I. Immigration, emigration and net migration for geographic areas in Norway, by country of origin or destination and by citizenship of the migrants 1967-1974	88
---	----

Sammendrag

I løpet av de 18 årene denne analysen omfatter, 1958-1975, har vi vært vitne til en sterk øking i brutto-innvandringen til Norge. Fra et nivå på 10 000-11 000 pr. år i 1958-1959, økte innvandringen til 19 000-20 000 i 1974-1975 (se tab. 3.1). Denne markerte økingen har stort sett kommet i tiden etter 1966-1967. Årstallene for utvandringen har hatt et mindre dramatisk forløp, med unntak for folketellingsårene 1960 og 1970, da tallene av registreringsmessige grunner ble unormalt store. Stort sett har utvandringen ligget på et nivå rundt 14 000 pr. år siden 1964-1965. Netto-innvandringen har derfor økt fra et mindre utvandringsoverskott i 1961-1965 til en årlig netto-innvandring på om lag 4 800 personer i 1971-1975.

De fleste av inn- og utvandrerne, grovt regnet 60 prosent i 1971-1975, flyttet til og fra fylker på Østlandet. På Østlandet står Oslo i en særstilling, med 25 prosent av Norges samlede inn- og utvandring i 1971-1975 mot 12 prosent av befolkningen. Oslo har likevel hatt en synkende andel av inn- og utvandrerne i perioden. Av de andre fylkene er det særlig Rogaland som har hatt en økende andel av inn- og utvandrerne.

De fleste inn- og utvandrerne flytter mellom Norge og andre land i Europa og Nord-Amerika (jfr. tab. 3.5). Hittil i 1970-årene har vi hatt en sterk øking i antall flyttere mellom Norge og Afrika og spesielt mellom Norge og Asia. Disse to verdensdelene hadde likevel bare 16 prosent av innvandringen i 1971-1975. Det er fremdeles de tradisjonelle inn- og utvandningslandene som dominerer flyttebildet.

Norske statsborgere utgjør den største nasjonalitetsgruppen både blant utvandrerne og blant innvandrerne. I 1971-1975 var 42 prosent av innvandrerne og 56 prosent av utvandrerne norske (se tab. 3.7).

En hypotese som ligger til grunn for analysen av flyttingen for de ulike statsborgerskapsgruppene, er at innvandring av nordmenn og utvandring av utlendinger stort sett må oppfattes som returstrømmer, med utvandring som den primære flyttestrømmen for de norske statsborgernes del, og innvandring som den primære flyttebevegelsen for de utenlandske statsborgerne.

Ut fra dette synspunktet må vi si at netto-effekten av inn- og utvandringen til og fra Norge er liten. Dette vil si at en stor del av de norske utvandrerne og de utenlandske innvandrerne flytter tilbake igjen. Bare en mindre del av disse flyttingene synes å føre til at flytterne bosetter seg for godt i det nye landet.

Forholdet mellom netto- og brutto-utvandring for norske statsborgere var bare 16 prosent for 15-årsperioden 1961-1975. Forholdet mellom netto- og brutto-innvandring av utenlandske statsborgere var 33 prosent i den samme perioden. Analysen i avsnitt 3.6 og kapittel 4 bekrefter inntrykket at en stor del av de norske utvandrerne og de utenlandske innvandrerne flytter tilbake etter kort tid.

Grupperer vi flytterne etter statsborgerskap og til- eller fraflyttingsland, er det en tydelig tendens til at den regionale fordelingen av utvandrerne for hver gruppe ligner den geografiske fordelingen av innvandrerne (jfr. tab. 3.12-3.14 og vedleggstabellen). Den samme tendens til parallellitet mellom inn- og utvandring for en og samme statsborgerskapsgruppe, kan spores når det gjelder kjønns- og aldersfordelingen av inn- og utvandrerne, både for landet som helhet (jfr. tab. 3.20) og for de enkelte geografiske områder (jfr. tab. 3.22).

Andelen nordmenn blant innvandrerne er klart mindre i Oslo/Akershus og i Rogaland, henholdsvis 39 og 31 prosent i 1971-1974, enn i de andre landsdelene, der andelen nordmenn er om lag 50 prosent av innvandringen (jfr. tab. 3.11).

Konsentrasjonen om Oslo/Akershus spesielt, og Østlandet generelt, er særlig merkbar for innvandringen av ikke-nordiske¹⁾ statsborgere fra gruppen av land i Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania. I 1971-1974 flyttet 73 prosent av innvandrerne i denne gruppen til Østlandet (55 prosent flyttet til Oslo/Akershus). Et lignende mønster finnes også for de europeiske, ikke-nordiske flytterne, når vi ser de europeiske landene under ett.

De ikke-nordiske flytterne mellom Norge og Nord- og Mellom-Amerika flytter i første rekke til eller fra Rogaland og Agderfylkene foruten Oslo/Akershus.

1) Som nordiske statsborgere regnes, foruten norske statsborgere, personer med statsborgerskap i Danmark, Finland, Island og Sverige.

Når det gjelder de nordiske (ikke-norske) statsborgerne, er det en tendens til at dansker flytter fra eller til Østlands-området, mens en stor del av svenskene, og særlig finnene, flytter til eller fra strøk lenger nord i landet.

Inn- og utvandrerne kjønns- og aldersfordeling viser en markert utvikling i andelen barn under 15 år. I 1961-1965 var 16 prosent av innvandrerne og 15 prosent av utvandrerne barn i alderen 0-14 år. I 1971-1975 hadde samme aldersgruppe henholdsvis 23 og 20 prosent av inn- og utvandrerne. Dette mønstret går også igjen i de fleste av de grove statsborgerskapsgruppene som er spesifisert. Samtidig har vi hatt en synkende andel ugifte personer over 15 år både når det gjelder inn- og utvandring. Dette tyder på at familieflyttingene utgjør en økende del av inn- og utvandringen.

Kjønns- og aldersfordelingen for inn- og utvandrerne varierer ganske mye mellom de ulike til- og fraflyttingsland og mellom statsborgerskapsgrupper.

Andelen barn under 15 år blant flytterne mellom Norge og andre land i Europa er langt lavere enn andelen barn blant flytterne til og fra andre verdensdeler. Til gjengjeld har flyttingene til og fra Europa en større andel personer i 20-års alderen, enn flyttingen til og fra de andre verdensdelene (med unntak av Oseania). Særlig stor forskjell er det for kvinnene i 20-årene.

Andelen flyttere 50 år og over er langt større for flyttingen mellom Norge og Amerika enn for flyttingen til og fra de andre verdensdelene. Særlig tydelig er dette for de ikke-nordiske statsborgerne del.

De nordiske statsborgerne utmerker seg med en liten andel barn og høy andel kvinner i alderen 15-19 år.

Flere grupper inn- og utvandrer har et relativt lite antall personer som inn- eller utvandrer i forhold til antallet inn- og utvandringmeldinger. For at en person i denne sammenheng skal regnes som innvandrer et år, skal han bo i Norge ved slutten av året, og i utlandet ved begynnelsen av året (evt. være født i utlandet i året). Det omvendte gjelder for utvandrerne. Etter denne definisjonen var det 18 prosent flere innvandringmeldinger enn innvandrere og 25 prosent flere utvandringmeldinger enn utvandrerne i perioden 1971-1975.

Tallet på inn- og utvandrerne var særlig lavt i forhold til antall meldinger for de nordiske statsborgerne.

Inn- og utvandrerne for grupper av kommuner og persongrupper viser et mønster som tyder på at variable som bystørrelse og sentralitet spiller en større rolle for inn- og utvandrerne enn for de innenlandske flytterne. Dette gjelder også når man sammenligner med flytterne for innenlandske flyttere som flytter over lange avstander.

Av de utenlandske innvandrerne ser det ut til at om lag 50-60 prosent flytter tilbake innen 6-8 år. Størstedelen av tilbakeflytterne utvandrer i kalenderåret etter ankomståret. Etter 1970 har tilbakeflyttingsandelen for de ikke-nordiske statsborgerne som innvandret fra land i gruppen Asia, Afrika, Sør-Amerika og Oseania vært påtakelig lavere enn tilbakeflyttingsandelene for de øvrige gruppene av utenlandske statsborgere.

Tilbakeflyttingsandelene for de norske utvandrerne har om lag samme nivå som de tilsvarende andelen for utenlandske innvandrere til Norge, når vi ser bort fra flytting mellom Norge og land i Asia, Afrika, Sør-Amerika og Oseania. De norske utvandrerne til disse landene hadde de klart høyeste tilbakeflyttingsandelene av alle de spesifiserte flyttestrømmene.

For de norske innvandrerne kommer tilbakeflyttingsandelene opp i 15-20 prosent i løpet av 4-5 år. De utenlandske utvandrerne har tilbakeflyttingsandeler på om lag samme nivå som de norske innvandrerne.

For de fleste flyttestrømmenes vedkommende er det flytterne i aldersgruppene 15-19 år og 20-24 år som har de største tilbakeflyttingsandelene.

Det er en tydelig tendens til at ugifte, utenlandske innvandrere i alderen 15 år og over flytter tilbake langt hyppigere enn de gifte flytterne i disse persongruppene.

Ser vi på tilbakeflyttingsandelene for geografiske områder i Norge, merker vi oss de små tilbakeflyttingsandelene for de utenlandske innvandrerne til Agderfylkene. De norske utvandrerne fra Nord-Norge hadde relativt lave tilbakeflyttingsandeler.

1. INNLEDNING

I Statistisk Sentralbyrås framskrivninger av folkemengden har vi tidligere sett bort fra inn- og utvandring. Dette er lite tilfredsstillende, spesielt etter at Norge siden 1970 har fått en netto-innvandring som ikke er helt ubetydelig. Avhengig av hvilken politikk som blir valgt, kan innvandringen komme til å spille en betydelig rolle for befolkningsutviklingen i årene framover.

Innvandringsoverskottet har inntruffet samtidig med et fall i fruktbarheten, slik at netto-innvandringen i de siste årene utgjør en stor del av tilveksten i befolkningen (drøyt 18 prosent i gjennomsnitt for perioden 1971-1975). Det er derfor behov for å utarbeide et opplegg som gjør det mulig å ta hensyn til inn- og utvandringen i Byråets befolkningsframskrivninger.

Som grunnlag for arbeidet med et slikt opplegg har vi gjennomført en analyse av inn- og utvandring i perioden 1958-1975 etter ulike demografiske kjennetegn. I denne sammenheng har vi også studert tilbakeflytting av tidligere inn- og utvandrere.

2. DATAGRUNNLAGET

Datakildene er inn- og utvandringsmeldinger som sendes inn til Det sentrale personregister. Beskrivelsen for perioden 1958 til 1966 bygger i sin helhet på tidligere utarbeidd statistikk i Byrået. Det meste av denne statistikken er offentliggjort i publikasjonene Folkemengdens bevegelse (NOS, Statistisk Sentralbyrå 1958-1966).

For perioden 1967-1975 er datagrunnlaget stort sett det samme som for de publiserte tallene i NOS Flyttestatistikk og NOS Folkemengdens bevegelse. For denne perioden har det imidlertid vært mulig å foreta mindre korreksjoner i datamassen. Tallene i denne analysen vil derfor ikke alltid stemme med tidligere publisert statistikk, uten at dette betyr særlig mye for beskrivelsen av inn- og utvandringen.

Det meste av beskrivelsen (avsnittene 3.2-3.5) er basert på flyttemeldingene, og gir et bilde av inn- og utvandringen med den enkelte flytting som enhet. I avsnitt 3.6 innfører vi begrepene inn- og utvandrere. Beskrivelsene i avsnittene 3.6, 3.7 og 3.8 legger dette inn- og utvandringsbegrepet til grunn. I disse avsnittene (3.6-3.8) brukes altså et annet flytterbegrep enn i avsnittene 3.2-3.5, der det er antall inn- og utvandringsmeldinger som beskrives.

For de databånd som ligger til grunn for analysen, er det fjernet et mindre antall¹⁾ dublettmeldinger. Det har ikke vært mulig å korrigere manuelt de tabellene som bygger på tidligere utarbeidd statistikk. Dette vil det eventuelt bli gjort oppmerksom på i en merknad til de tabellene det gjelder.

Når det gjelder kvaliteten av data, er det klart at den har endret seg til det bedre utover i 1960- og særlig 1970-årene. Dette skyldes nok flere forhold, ikke minst at registreringsreglene er blitt bedre kjent etter hvert.

Det kan nevnes at det er et samarbeide mellom folkeregisteret, skattemyndighetene og politiet (før 1971 også trygdekontorene) om registreringen av inn- og utvandring, spesielt av utenlandske statsborgere.

Innvandrere som tar opphold og arbeid i Norge på vanlig måte, vil nok stort sett fanges opp av registreringsrutinene, også hvis de ikke selv melder seg for folkeregistrene slik de skal gjøre. Det er likevel klart at det finnes personer som unndrar seg registrering.

Det er vanlig å anta at kvaliteten på data er dårligere for utvandring enn for innvandring. Her er det mulig å få en kontroll gjennom folketellingene.

1) I alt 157 inn- og 51 utvandringsmeldinger for årene 1969-1975.

Både ved folketellingen i 1960 og i 1970 ble det oppdaget at en del av dem som var registrert som bosatt i Norge, i virkeligheten hadde utvandret. Retting for slike feil er forklaringen på markert øking i utvandringen iflg. statistikken for disse årene. Disse "ekstra" meldingene i folketellingsåret gjelder flyttinger som har funnet sted en eller annen gang i tiåret siden forrige folketelling.

Utvandringen i 1971 var spesielt lav i forhold til årene 1964-69 og 1972-75. Noe av dette kan skyldes folketellingen i 1970. Endel av de utvandringene som ble funnet allerede i 1970 ville nok normalt ikke blitt registrert før i 1971, siden det kan gå en tid fra en utvandring finner sted til den registreres.

Noe lignende kan også ha skjedd i forbindelse med folketellingen i 1960. 1961 hadde det lavest registrerte antall utvandring i hele perioden 1958-1975.

En nærmere omtale av datagrunnlaget er gitt som arbeidsnotat (Sørensen, 1977).

3. DEMOGRAFISK BESKRIVELSE AV INN- OG UTVANDRINGEN TIL OG FRA NORGE

3.1. Litteratur om inn- og utvandring for Norge

Det meste av den litteraturen som omhandler flyttinger til og fra Norge er konsentrert om utvandringen til oversjøiske land i forrige og begynnelsen av dette århundre. En oversikt over det statistiske materialet og beskrivelse av flyttingene er gitt av Backer (1965).

Utvandringen til oversjøiske land, spesielt Amerika, og nordmennenes kår der er utførlig behandlet i litteraturen. De seinere års inn- og utvandring er ikke blitt beskrevet like grundig. Oppmerksomheten har gjerne vært rettet mot de utenlandske arbeidstakerne i Norge, (se f.eks. utredningene om innvandringspolitikken (Kommunal- og arbeidsdepartementet (1973,1976)) og Berman og Karbøl (1973)). En demografisk beskrivelse av de utenlandske statsborgerne som bor i Norge er gitt av Bø (1976).

3.2. Omfanget av inn- og utvandringen

3.2.1. Oversikt

1958 er det første året da det foreligger en fullstendig inn- og utvandringsstatistikk. For årene før foreligger det ureviderte oppgaver fra folkeregistrene for årene 1951-1956, publisert i Folkemengdens bevegelse for 1960 (se Statistisk Sentralbyrå (1963)). For 1957 finnes reviderte, men ikke helt fullstendige oppgaver. Tallene fra den tidligere statistikken for utvandring til oversjøiske land finnes helt tilbake fra 1825 og fram til 1963. Disse tallene er ikke sammenlignbare med utvandringstallene fra folkeregistrene; De er som nevnt beskrevet før (Backer (1965)).

Tabell 3.1 og figur 3.1 viser årlig inn- og utvandring og netto-innvandring fra 1958 av.

Det som særlig slår oss når vi ser på figuren, er de sterke utslagene av folketellingene i 1960 og 1970. Klarest kommer dette fram i kurven for netto-innvandringen. Som nevnt i kapittel 2 er også det store netto-innvandringstallet for 1971 delvis påvirket av folketellingen i 1970. Norge hadde stort sett netto-utvandring i årene før 1967. Noen netto-innvandring av en slik størrelse at den betyr noe særlig for folketilveksten i Norge kan vi vanskelig snakke om før etter 1970. I perioden 1971-1975 var imidlertid netto-innvandringen 18 prosent av den totale folketilveksten.

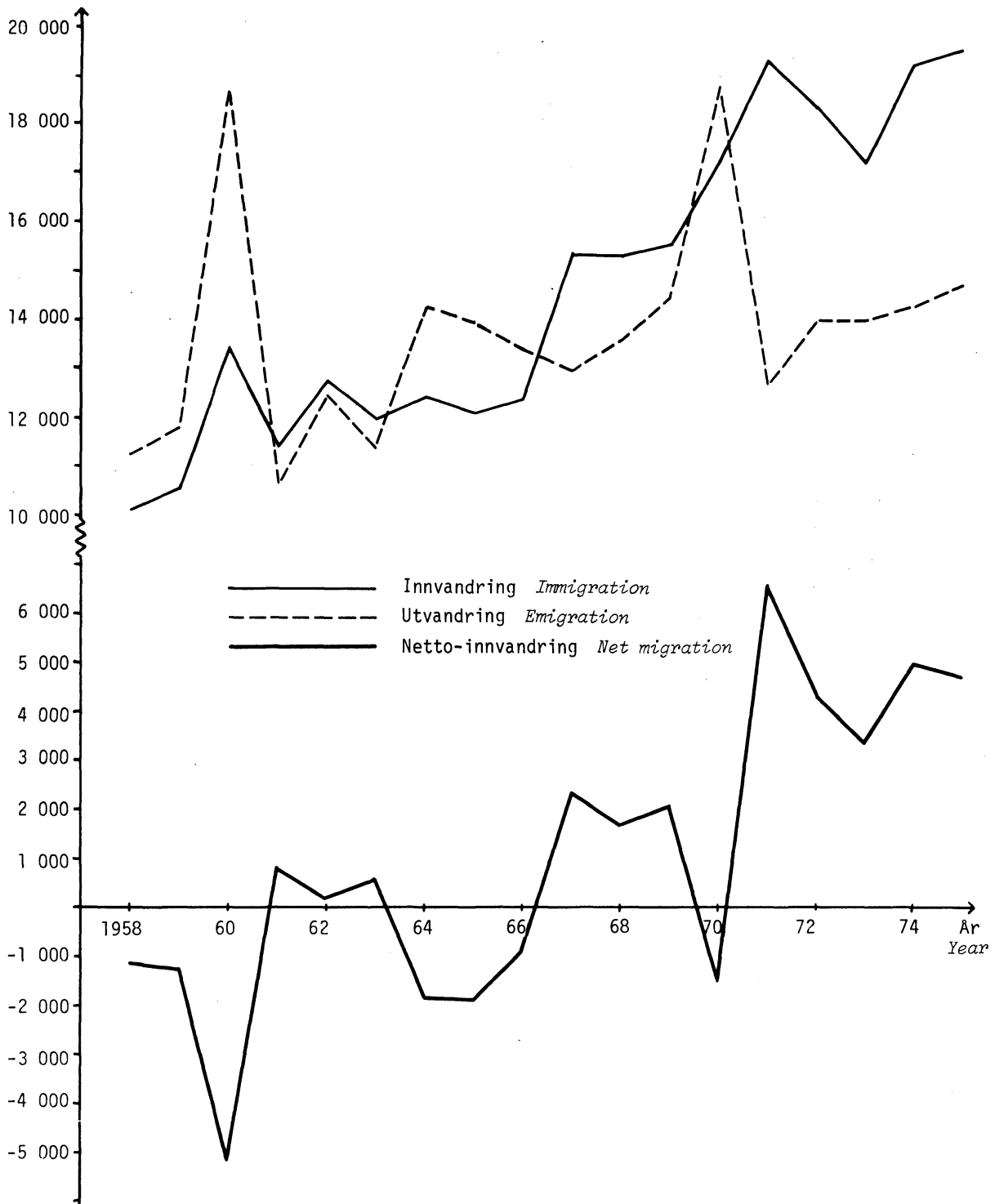
Tallene for brutto-innvandring, viser en kraftig øking fra et nivå på 10 000-11 000 i 1958-1959 til 19 000-20 000 i slutten av perioden. Også her ser det ut til å ha skjedd et skifte i utviklingen i 1966-1967. Før den tid synes brutto-innvandringen å være relativt konstant. Fra 1967 av begynte den økingen i innvandringen vi har sett fram imot 1975.

Tabell 3.1. Innvandring, utvandring og netto-innvandring 1958-1975 *Immigration, emigration and net migration 1958-1975*

Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>	Innvandring <i>Immigration</i>	Utvandring <i>Emigration</i>	Netto-innvandring <i>Net migration</i>
1961 - 1965	12 148	12 559	-411
1966 - 1970	15 232	14 497	735
1971 - 1975	18 774	14 009	4 765
1958	10 161	11 266	-1 105
1959	10 586	11 807	-1 221
1960	13 536	18 681	-5 145
1961	11 426	10 610	816
1962	12 778	12 534	244
1963	11 983	11 364	619
1964	12 406	14 264	-1 858
1965	12 148	14 021	-1 873
1966	12 446	13 391	-945
1967	15 360	13 026	2 334
1968	15 332	13 602	1 730
1969	15 637	13 532	2 105
1970	17 387	18 933	-1 546
1971	19 294	12 728	6 566
1972	18 382	14 022	4 360
1973	17 381	14 054	3 327
1974	19 275	14 457	4 818
1975	19 539	14 782	4 752

Kurven for utvandringen viser et mindre dramatisk forløp, når vi ser bort fra folketellings-årene. Stort sett har utvandringen ligget på et nivå rundt 14 000 i tiden siden 1964-1965. De lavere tallene for årene før kan delvis skyldes at registreringen dengang var mer mangelfull.

Figur 3.1. Innvandring, utvandring og netto-innvandring 1958-1975 *Immigration, emigration and net migration 1958-1975*

3.2.2. Noen faktorer som har virket på inn- og utvandringen i perioden 1958-1975

I Sverige vet vi at det er en nær sammenheng mellom størrelsen på brutto-innvandringen og konjunktorene, målt f.eks. ved ledige plasser ved arbeidskontorene. Denne sammenhengen er vist f.eks. i Statistiska Centralbyrån (1976) s. 29. Sammenhengen mellom innvandringen til Norge og de norske konjunktorene er ikke like klar. Figur 3.2 viser brutto-innvandringen sammen med meldte ledige plasser ved arbeids- og sjømannskontorene¹⁾.

Som vi ser, er det en viss samvariasjon mellom innvandringen og konjunktorene målt ved ledige plasser. Særlig er dette tydelig i perioden 1968-1974.

Året 1975 danner et tydelig unntak fra denne tendensen. Men selv om konjunktorene i Norge forverret seg det året, var likevel konjunkturedgangen større i de fleste andre landene i Vest-Europa. Av spesiell betydning for Norge er sysselsettingen av utenlandsk arbeidskraft i oljevirkksomheten.

Det fins lover og regler som har til oppgave å regulere omfanget av innvandringen. En oversikt over regelverket og dets utvikling både i Norge og i andre land fins i "Danielsenkomitéens" innstilling om innvandringspolitikk (se Kommunal- og arbeidsdepartementet (1973), kapittel 5.1 og vedlegg 1) og i Stortingsmelding nr. 107 (1975-76): Om innvandringsstoppen og arbeidet med innvandringssspørsmålene (se Kommunal- og arbeidsdepartementet (1976)). Disse reglene tar bare sikte på å regulere innvandringen av ikke-nordiske statsborgere, og da i første rekke ikke-nordiske arbeidssøkere.

I første delen av den perioden framstillingen her dekker var innvandringsbestemmelsene meget liberale. De er blitt skjærpet flere ganger, først under den sterke innvandringen i 1971. Innstrammingen den gang gjaldt reglene for innsending av søknad om arbeidstillatelse. Etter juli 1971 må slik søknad innsendes gjennom norsk utenriksstasjon i utlendingens hjemland eller det land der han har hatt lovlig opphold de siste seks månedene²⁾.

Danielsenkomitéen sier om virkningen av disse reglene (se Kommunal- og arbeidsdepartementet (1973) s. 50): "Etter innføringen av de nevnte nye regler i juli 1971 synes innvandringen av arbeidssøkende meget nær å ha stoppet opp".

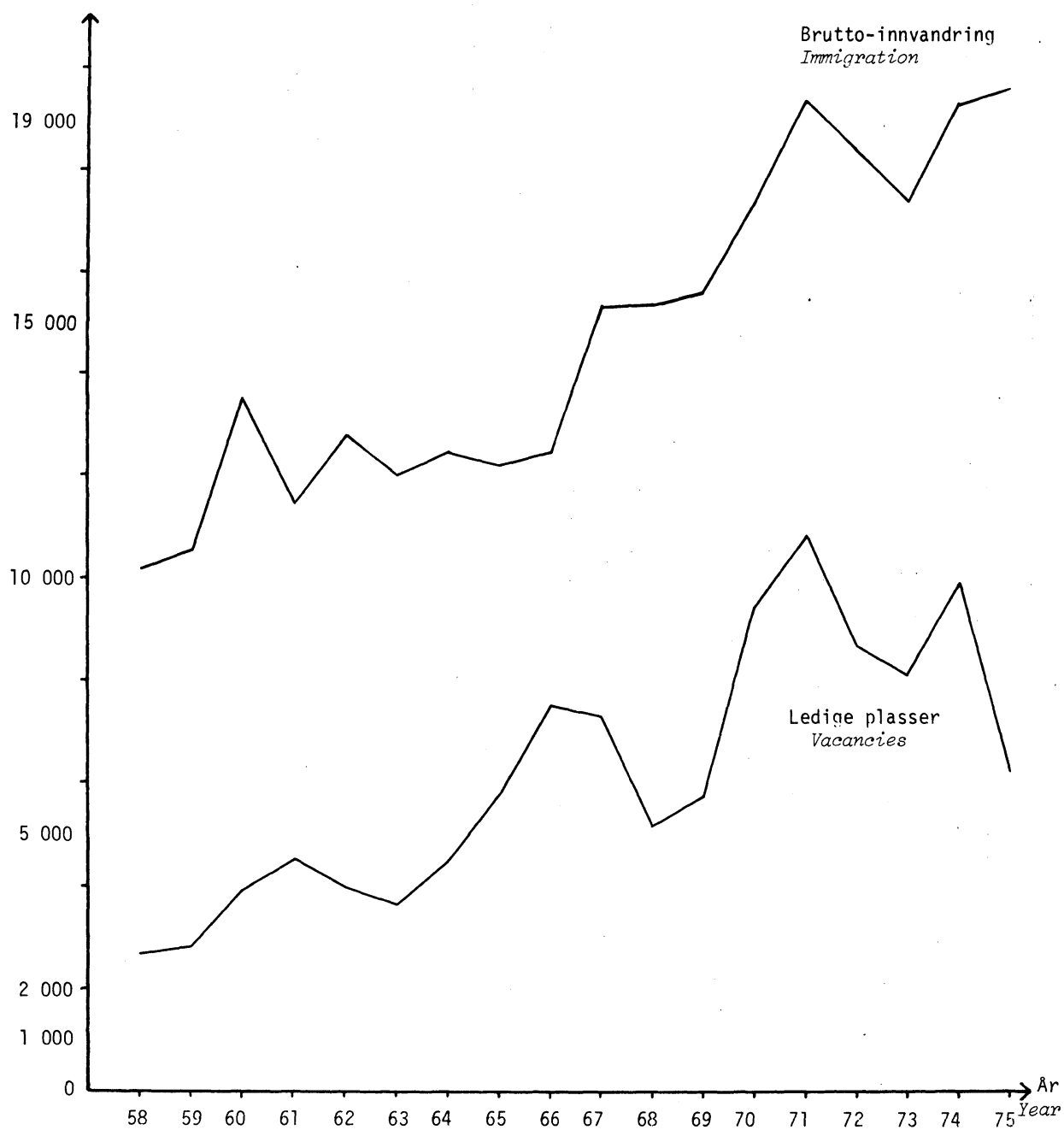
Innvandringen til Norge (fra ikke-nordiske land) kan også påvirkes av endringene i innvandringsbestemmelsene i andre potensielle innvandringsland. En oversikt over utviklingen i reglene i en del andre land er gitt av Kommunaldepartementet (1973, s. 33-47), og Kommunal- og arbeidsdepartementet (1976, s. 9-10). Den svenske innstrammingen i 1966 og den danske innvandringsstoppen i 1970 kan ha hatt spesiell betydning for innvandringen til Norge. Danielsenkomitéen mente at den pågang Norge i 1971 hadde av arbeidssøkende utlendinger fra asiatiske og afrikanske land, var en følge av strammere regler for innvilgning av arbeidstillatelser som etter hvert var innført i andre vest-europeiske land. (Kommunal- og arbeidsdepartementet (1973, s. 142).)

Fra 1. februar 1975 ble det innført innvandringsstopp i Norge. Dette har tilsynelatende i mindre grad slått ut i innvandringsstatistikken for 1975. En grunn til dette er nok at de fleste søknadene om arbeidstillatelse som ble innvilget i 1975 var innsendt før denne datoen, og dermed ikke ble berørt av stoppen. Virkningene av innvandringsstoppen i 1975 er utførlig vurdert i den nevnte stortingsmeldingen om innvandringsstoppen (Kommunal- og arbeidsdepartementet (1976) s. 15-24).

Når Norge siden 1966 har fått en utvikling mot et stadig stigende innvandringsoverskott skyldes dette en kraftig oppgang i brutto-innvandringen, som ikke har vært fulgt av en tilsvarende øking i utvandringen fra Norge. Økingen i brutto-innvandring kan henge sammen med en relativt gunstigere utvikling av arbeidsmarkedet i Norge enn i andre land, der innvandrerne kunne ha søkt arbeid og bosted. Videre må vi anta at bruken av restriksjoner overfor innvandring i Norge og i andre mulige tilflyttingsland for innvandrerne har hatt betydning for økingen i strømmen av innvandrere til Norge.

1) Målet for de ledige plassene er gjennomsnittet av beholdningen av ledige plasser ved inngangen til hver måned. Tallene er for perioden til og med 1966 hentet fra Arbeidsdirektoratets Arbeidskraftstatistikk, og for 1967 og seinere fra Byråets arbeidsmarkedstatistikk. 2) Unntak kan gjøres når søkeren er født i Norge, er gift med norsk statsborger eller har opphold i landet hos ektefelle, foreldre eller barn.

Figur 3.2. Innvandring og ledige plasser ved arbeids- og sjømannskontorene 1958-1975
Immigration and vacancies at the Employment and Seamen's Offices 1958-1975

3.2.3. Inn- og utvandringen for de enkelte fylker

Den geografiske fordelingen av inn- og utvandringen går fram av tabellene 3.2 og 3.3. De fleste inn- og utvandringene skjer til og fra fylkene på Østlandet. I perioden 1971-1975 hadde disse fylkene nær 2/3 av inn- og utvandringen, mens de hadde snaut halvdel av folketallet. Av Østlandsfylkene stod Oslo i en særstilling med i overkant av 25 prosent både av inn- og utvandringene i 1971-1975, mot 12 prosent av befolkningen. I de øvrige Østlandsfylkene svarte andelen av innvandringen i det store og hele til deres andel av folkemengden.

Tabell 3.2. Innvandring, utvandring og netto-innvandring, etter fylke 1961-1975 *Immigration, emigration and net migration, by county 1961-1975*

Fylke <i>County</i>	Innvandring <i>Immigration</i>			Utvandring <i>Emigration</i>			Netto-innvandring <i>Net migration</i>		
	Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>			Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>			Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>		
	1961- 1965	1966- 1970	1971- 1975	1961- 1965	1966- 1970	1971- 1975	1961- 1965	1966- 1970	1971- 1975
Hele landet <i>The whole country</i> ..	12 148	15 232	18 774	12 559	14 497	14 009	-411	735	4 765
Østfold	672	834	951	729	748	744	-57	86	207
Akershus	1 350	1 878	2 489	1 301	1 694	1 946	49	184	543
Oslo	4 005	4 409	4 746	4 031	4 197	3 560	-26	212	1 186
Hedmark	360	388	427	468	442	361	-104	-54	66
Oppland	325	385	465	329	372	370	-4	13	95
Buskerud	539	699	933	525	633	671	14	66	262
Vestfold	595	640	694	648	614	556	-53	26	138
Telemark	320	379	484	306	406	371	14	-27	113
Aust-Agder	269	333	364	206	237	208	63	96	156
Vest-Agder	710	878	830	627	577	488	83	301	342
Rogaland	668	1 114	1 924	619	1 016	1 138	49	98	786
Hordaland ¹⁾	890	1 105	1 605	899	1 099	1 237	-9	6	368
Sogn og Fjordane	55	99	173	58	91	129	-3	8	44
Møre og Romsdal	263	359	540	342	370	387	-79	-11	153
Sør-Trøndelag	389	537	732	422	566	621	-33	-29	111
Nord-Trøndelag	113	196	243	176	253	173	-63	-57	70
Nordland	287	393	432	415	530	391	-128	-137	41
Troms	146	262	342	207	304	293	-61	-42	49
Finmark	193	343	399	259	350	365	-63	-7	34

1) Inkluderer Bergen.

1) *Includes Bergen.*

Østlandsfylkene har hatt synkende andeler av inn- og utvandringene siden femårsperioden 1961-1965, da andelene var henholdsvis 67 og 66 prosent. I 1966-1970 var begge andelene 63 prosent, i 1971-1975 henholdsvis 60 og 61 prosent. Nedgangen i Østlandets andel av inn- og utvandrerne motsvares i første rekke av økte andeler for vestlandsfylkene. Her steg andelene av inn- og utvandringen fra henholdsvis 16 og 15 prosent i 1961-1965 til 18 prosent i 1966-1970, og videre til henholdsvis 23 og 21 prosent i den siste femårsperioden.

For Rogaland fylke er andelen både av inn- og utvandrerne mer enn fordoblet fra gjennomsnittet i perioden 1961-1965 og til slutten av perioden 1971-1975. Det er naturlig å se denne utviklingen i sammenheng med de mange nye arbeidsplassene i tilknytning til oljevirksheten.

Tabell 3.3. Innvandring og utvandring, etter fylke 1961-1975. Prosent

Arlig gjennomsnitt	Sum Sum	Øst- fold	Akers- hus	Oslo	Hed- mark	Opp- land	Buske- rud	Vest- fold	Tele- mark	Aust- Agder	Vest- Agder
Innvandring											
1961-65	100,0	5,5	11,1	33,0	3,0	2,7	4,4	4,9	2,6	2,2	5,8
1966-70	100,0	5,5	12,3	28,9	2,5	2,5	4,6	4,2	2,5	2,2	5,8
1971-75	100,0	5,1	13,3	25,3	2,3	2,5	5,0	3,7	2,6	1,9	4,4
1966	100,0	5,4	11,7	27,5	2,9	2,9	4,5	4,1	2,9	2,4	6,2
1967	100,0	5,3	11,1	29,0	2,6	2,5	3,9	4,0	2,6	2,2	5,6
1968	100,0	5,5	13,7	29,4	2,6	2,5	4,7	4,1	2,3	2,1	6,0
1969	100,0	5,4	11,7	31,7	2,0	2,4	4,4	4,3	2,3	2,2	6,0
1970	100,0	5,7	13,2	27,0	2,7	2,4	5,3	4,4	2,5	2,1	5,2
1971	100,0	5,4	12,6	28,2	2,2	2,4	5,2	4,2	2,7	2,0	4,8
1972	100,0	4,6	13,3	27,5	2,5	2,6	4,1	3,5	2,4	1,8	4,3
1973	100,0	5,2	13,5	23,6	2,5	2,3	4,8	3,8	1,8	2,1	4,8
1974	100,0	5,6	13,5	24,1	2,0	2,4	5,4	3,6	2,4	1,7	4,2
1975	100,0	4,6	13,4	23,1	2,3	2,6	5,4	3,4	3,6	2,1	4,1
Utvandring											
1961-65	100,0	5,8	10,4	32,1	3,7	2,6	4,2	5,2	2,4	1,6	5,0
1966-70	100,0	5,2	11,7	29,0	3,0	2,6	4,4	4,2	2,8	1,6	4,0
1971-75	100,0	5,3	13,9	25,4	2,6	2,6	4,8	4,0	2,6	1,5	3,5
1966	100,0	5,8	12,0	29,6	3,3	2,6	4,3	4,1	2,9	1,6	4,4
1967	100,0	4,5	12,2	29,8	2,7	2,6	4,8	4,5	2,9	1,4	4,1
1968	100,0	5,0	11,7	31,2	2,9	2,7	4,2	3,8	2,6	1,3	3,3
1969	100,0	5,1	11,9	30,6	3,2	2,3	4,5	4,6	2,9	1,6	3,6
1970	100,0	5,3	10,9	25,1	3,1	2,6	4,2	4,2	2,8	1,5	3,4
1971	100,0	5,4	14,2	27,7	2,6	2,8	4,8	4,5	2,8	1,5	3,4
1972	100,0	5,0	13,4	29,6	2,3	2,6	4,7	3,9	2,7	1,4	3,6
1973	100,0	4,8	14,5	24,3	2,7	2,8	4,7	4,1	2,7	1,7	3,7
1974	100,0	5,8	14,1	23,6	2,7	2,5	4,4	3,8	2,4	1,5	3,6
1975	100,0	5,5	13,2	22,4	2,5	2,6	5,2	3,6	2,7	1,3	3,2

1) Inkluderer Bergen.

Immigration and emigration, by county 1961-1975. Per cent

Roga-land	Horda-land ¹⁾	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nord-land	Troms	Finnmark	Annual average
<i>Immigration</i>									
5,5	7,3	0,5	2,2	3,2	0,9	2,4	1,2	1,6	1961-65
7,3	7,3	0,7	2,4	3,5	1,3	2,6	1,7	2,3	1966-70
10,2	8,5	0,9	2,9	3,9	1,3	2,3	1,8	2,1	1971-75
7,9	3,9	0,5	2,6	3,7	1,2	2,9	2,0	1,9	1966
9,3	7,3	0,6	2,4	3,8	1,3	2,8	1,6	2,2	1967
6,1	6,8	0,6	2,6	3,3	1,4	2,3	1,5	2,5	1968
6,6	6,9	0,6	2,1	3,3	1,0	2,6	1,6	2,8	1969
6,9	8,2	0,9	2,2	3,6	1,4	2,5	1,9	1,9	1970
8,3	7,9	0,8	2,9	3,6	1,4	2,2	1,7	1,6	1971
8,6	8,3	0,9	2,9	4,1	1,2	2,5	1,8	3,2	1972
10,9	8,5	1,0	2,6	4,2	1,3	2,5	1,9	2,8	1973
11,6	9,2	0,9	2,9	3,5	1,4	2,2	1,8	1,5	1974
11,9	8,8	1,1	3,0	4,2	1,1	2,1	1,8	1,6	1975
<i>Emigration</i>									
4,9	7,2	0,5	2,7	3,4	1,4	3,3	1,6	2,1	1961-65
7,0	7,6	0,6	2,5	3,9	1,7	3,7	2,1	2,4	1966-70
8,1	8,8	0,9	2,8	4,4	1,2	2,8	2,1	2,6	1971-75
4,7	7,7	0,5	2,3	4,0	2,1	4,1	2,0	2,2	1966
6,2	8,1	0,5	2,8	4,1	1,8	3,5	1,5	1,9	1967
9,1	7,9	0,6	2,0	2,9	1,2	2,9	2,0	2,6	1968
6,0	6,6	0,6	2,2	3,4	1,6	3,7	2,4	3,2	1969
5,5	7,9	0,7	3,2	4,1	1,5	3,1	2,2	2,2	1970
5,5	7,9	0,7	3,2	4,1	1,5	3,1	2,2	2,2	1971
6,2	8,4	0,9	2,8	4,4	1,2	2,8	1,7	2,2	1972
7,4	8,9	1,1	2,9	4,4	1,4	2,4	2,2	3,5	1973
8,8	9,5	0,8	2,6	4,9	1,1	2,6	2,2	2,8	1974
12,3	9,4	1,0	2,4	4,3	1,0	3,0	2,2	2,2	1975

1) Includes Bergen.

De siste årene er det foretatt en sterk utbygging av oljeaktiviteter i Norge. Prøveboringen i Nordsjøen startet i 1971. Det er en relativt høy andel utenlandske statsborgere blant de sysselsatte i oljevirksomheten. Oljeaktivitetene er nok en av grunnene til at en økende andel av innvandrerne flytter til Rogaland (se tab.3.4).

Arbeidsdirektoratet har siden august 1973 undersøkt sysselsettingen ved i alt om lag 360 arbeidsplasser som er direkte engasjert i oljeutvinning eller aktiviteter med direkte tilknytning til denne (Arbeidsdirektoratet 1977.) Disse tallene burde kunne gi et visst uttrykk for år- til år-variasjonene i sysselsettingen av utenlandske statsborgere i oljevirksomheten. Av tabellen framgår det at det var en særlig sterk øking i sysselsettingen av utlendinger i siste halvdel av 1974, fulgt av en nedgang i første halvår 1975.

Tabell 3.4. Utenlandske statsborgere sysselsatt i oljesektoren august 1973 - januar 1977 *Foreign citizens employed in oil activities August 1973 - January 1977*

	Tidspunkt <i>Date</i>							
	August <i>August</i> 1973	Januar <i>January</i> 1974	August <i>August</i> 1974	Januar <i>January</i> 1975	August <i>August</i> 1975	Januar <i>January</i> 1976	August <i>August</i> 1976	Januar <i>January</i> 1977
Sysselsatte utlendinger ¹⁾ ...	826	1 517	1 992	4 552	2 582	3 369	4 255	4 850

1) *Employed foreigners.*

K i l d e: Arbeidsdirektoratet (1977). *Source: Arbeidsdirektoratet (1977).*

Når det gjelder utviklingen i Oslo, er det naturlig å se nedgangen i Oslos prosentandel i sammenheng med økingen i nabofylket Akershus. Oslo og Akershus får likevel til sammen en markert synkende andel av inn- og utvandringen i de to siste femårsperiodene.

I absolutte tall økte allikevel både utvandringen fra og innvandringen til Oslo. Innvandringen økte mest, slik at Oslo fra tilnærmet likevekt mellom inn- og utvandring i perioden 1961-1965 gikk over til å få et årlig overskott av innvandrere på nær 1 200 pr. år i perioden 1971-1975.

Det synes å være sterk samvariasjon mellom innvandrernes og utvandrernes geografiske fordeling. Dette er et trekk som vi ser også for den innenlandske flyttingen (se Stordahl 1977).

Det ser ut til å være parallellitet mellom endringene i inn- og utvandring for hvert fylke. Vi ser dette i utviklingen av inn- og utvandringsandelene fra femårsperiode til femårsperiode i vårt materiale. Men samvariasjonen blir særlig tydelig når vi sammenligner den første og den siste av våre tre femårsperioder.

De absolutte tallene for innvandringen til fylkene er preget av den generelle trenden i retning av høyere brutto-innvandring. Bare i ett enkelt tilfelle har innvandringen gått tilbake fra en femårsperiode til den neste. Dette gjelder Vest-Agder fylke, der brutto-innvandringen sank fra 1966-70 til 1971-75 med omlag 50 personer (5,5 prosent).

For utvandringens del har utviklingen i totaltallene vært mer variert, særlig for de to siste femårsperiodene. Stort sett samsvarer utviklingen i antall utvandring for fylkene med utviklingen i fylkenes andel av total utvandring. Den relativt sterke veksten i utvandringen fra Akershus (50 prosent fra 1961-65 til 1971-75) i absolutte tall tilsvarer omtrent nedgangen i utvandringen fra Oslo.

3.3. Flyttingene mellom Norge og de viktigste til- og fraflyttingsland

3.3.1. Oversikt

I tabell 3.5 har vi gjengitt fordelingen på verdensdelene og de viktigste land av brutto-innvandringen til og brutto-utvandringen fra Norge, samt av netto-innvandringen.

De enkeltlandene som er spesifisert i tabell 3.5 er de ti landene som hadde størst bruttovandring til Norge i perioden 1971-1975.

Tabell 3.5. Innvandring, utvandring og netto-innvandring, etter verdensdel og for utvalgte land 1961-1975. Gjennomsnitt pr. år for femårsperioder *Immigration, emigration and net migration, by continent and for selected countries 1961-1975. Annual averages for five-year periods*

Verdensdel/land <i>Continent/country</i>	Innvandring <i>Immigration</i>			Utvandring <i>Emigration</i>			Netto-innvandring <i>Net migration</i>		
	1961-65	1966-70	1971-75	1961-65	1966-70	1971-75	1961-65	1966-70	1971-75
I alt ¹⁾ <i>Total</i> ¹⁾	12 148	15 243	18 798	12 559	14 506	14 010	-411	+737	+4 788
Europa <i>Europe</i>	8 364	10 426	11 450	9 191	9 993	9 768	-827	433	1 682
Danmark <i>Denmark</i> ..	2 742	2 380	2 827	3 005	2 474	2 499	-263	-94	328
Sverige <i>Sweden</i> ...	1 935	2 812	2 549	2 872	2 922	2 353	-937	-204	196
Finland <i>Finland</i> ..	219	425	442	172	312	364	47	113	78
Storbritannia <i>Great Britain</i>	1 047	1 418	1 887	1 012	1 329	1 486	35	89	401
Tyskland <i>Germany</i> .	874	882	801	691	833	699	183	49	102
Nederland <i>The Netherlands</i>	295	343	404	256	344	359	39	-1	45
Frankrike <i>France</i> .	183	222	332	203	231	277	-20	-9	55
Resten av Europa <i>The rest of Europe</i>	1 069	1 944	2 208	989	1 548	1 731	89	396	477
Nord- og Sør-Amerika <i>North and South America</i>	3 089	3 446	3 951	2 675	2 889	2 365	414	557	1 586
USA <i>USA</i>	2 617	2 867	3 191	2 325	2 291	1 833	292	576	1 358
Canada <i>Canada</i>	335	351	398	254	428	314	81	-77	84
Resten av Amerika <i>The rest of America</i>	137	227	362	96	170	218	41	57	144
Afrika <i>Africa</i>	301	544	1 124	280	617	826	21	-73	298
Asia <i>Asia</i>	264	579	1 924	229	383	727	35	196	1 197
Pakistan <i>Pakistan</i>	749	52	697
Resten av Asia <i>The rest of Asia</i>	1 175	675	500
Oseania <i>Oceania</i>	108	187	268	129	300	245	-21	-113	23
Uoppgitt <i>Unknown</i> ...	22	61	81	55	324	79	-33	-263	2

1) Tabellgrunnlaget inkluderer 208 dublettmeldinger.

1) *The material includes 208 cases of duplicate reports.*

Utvandringen til Pakistan fram til og med 1975 har vært ubetydelig. De andre ni landene som er spesifisert i tabellen er blant de ti største også når det gjelder utvandring i denne perioden. De landene som hadde flest flyttinger til og fra Norge i denne femårsperioden, hadde stort sett (med unntak av Pakistan) også størst antall inn- og utvandringer de foregående årene.

Av landene i Afrika er det Kenya som har hatt flest flyttinger til og fra Norge i siste femårsperiode. Flyttingene mellom Norge og Kenya er dominert av nordmenn. I 1971-1975 kom de fleste afrikanerne fra Marokko.

Av land i Asia, utenom Pakistan, er det Japan og India som har flest flyttere til og fra Norge. En mer detaljert oversikt med spesifisering på flere land, er gitt i den offisielle flyttestatistikken for 1975 (se Statistisk Sentralbyrå 1976).

Det er europeiske land som dominerer som endepunkt for flyttinger til og fra Norge. I 1971-1975 kom 61 prosent av innvandrerne fra europeiske land og 70 prosent av utvandrerne flyttet til land i Europa.

I tiåret 1961-1970 var Europas andel av innvandringen (69 prosent) større enn i den siste femårsperioden (61 prosent). Det er særlig flyttinger fra Asia og Afrika som har økt i andel av innvandringen, fra til sammen 6 prosent i 1961-1970 til 16 prosent i 1971-1975. Vi må likevel si at både inn- og utvandringen fortsatt domineres av de tradisjonelle landene i Europa og Nord-Amerika.

Ser vi på økingen i det gjennomsnittlige årlige innvandringsoverskottet, fra -411 (flere utvandrere enn innvandrere) i perioden 1961-1965 til +4 788 i perioden 1971-1975, altså i alt +5 199, så skyldes nesten halvparten av denne økingen, 2 509, endringer i utvekslingen med europeiske land (tabell 3.6). Amerika og Asia bidrar omtrent like sterkt til økingen av nettotallet, med henholdsvis 1 172 og 1 162. Innenfor Europa var bidraget fra Sverige, 1 133, av nesten samme størrelse.

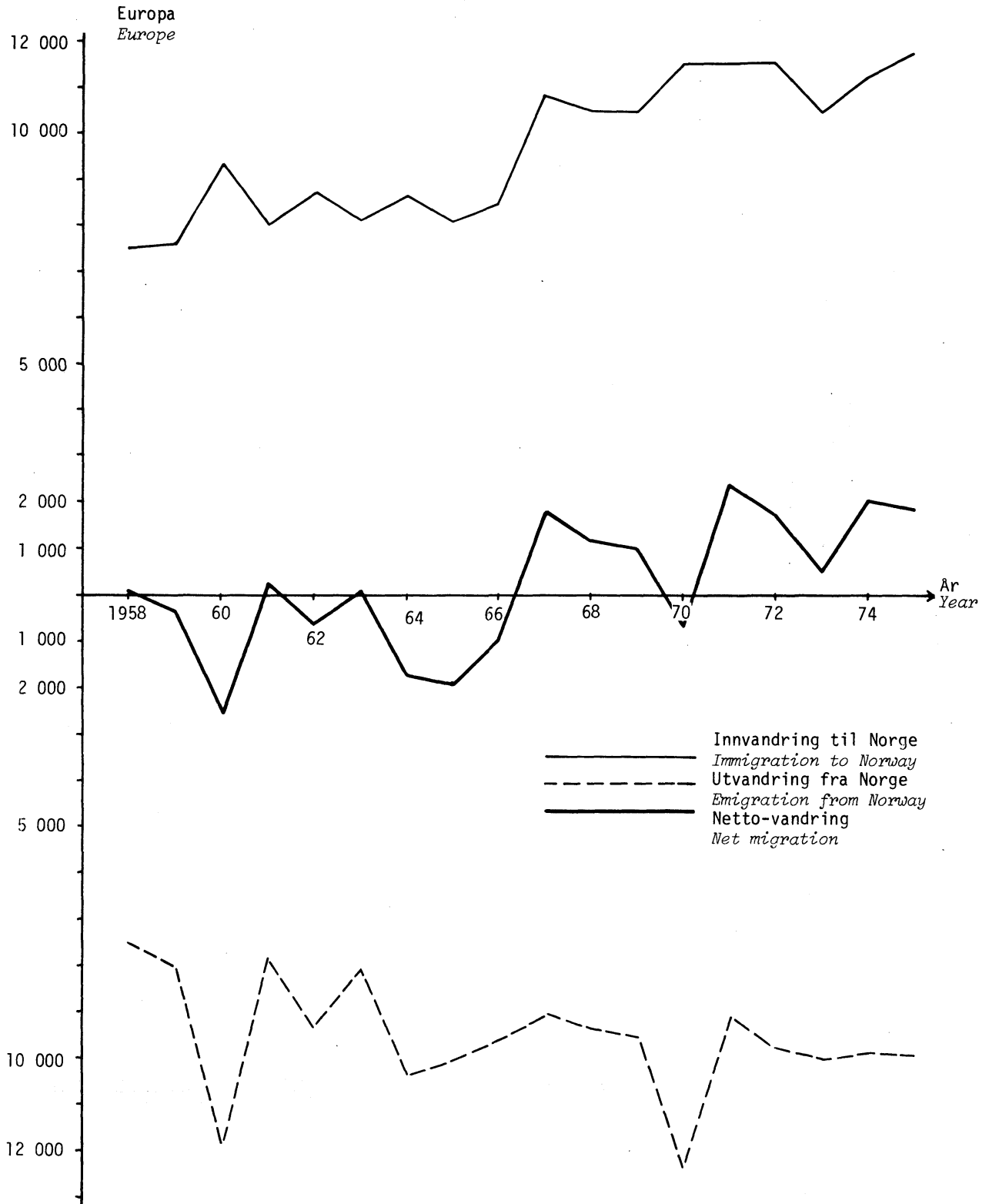
Tabell 3.6. Endringer 1961/65-1971/75 i gjennomsnittlige årstall for brutto-innvandring, brutto-utvandring og netto-innvandring, etter til- og fraflyttingsland *Changes 1961/65-1971/75 in annual averages of immigration, emigration and net migration, by country of origin and destination*

Land ¹⁾ Country ¹⁾	Brutto-innvandring Immigration	Brutto-utvandring Emigration	Netto-innvandring Net migration
I alt	+6 650	+1 451	+5 199
Europa	+3 086	+577	+2 509
Danmark	+85	-506	+591
Sverige	+614	-519	+1 133
Finland	+223	+192	+31
Storbritannia	+840	+474	+366
Tyskland	-73	+8	-81
Nederland	+109	+103	+6
Frankrike	+149	+74	+75
Resten av Europa	+1 139	+751	+388
Nord- og Sør-Amerika	+862	-310	+1 172
USA	+574	-492	+1 066
Canada	+63	+60	+3
Resten av Amerika	+225	+122	+103
Afrika	+823	+546	+277
Asia	+1 660	+498	+1 162
Oseania	+160	+116	+44
Uoppgitt	+59	+24	+35

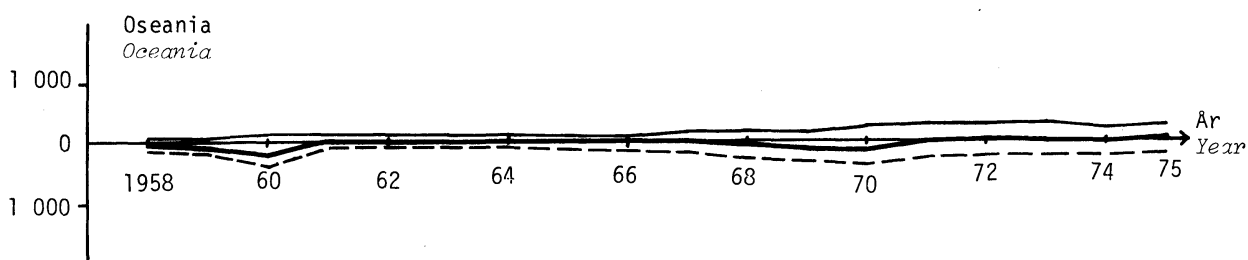
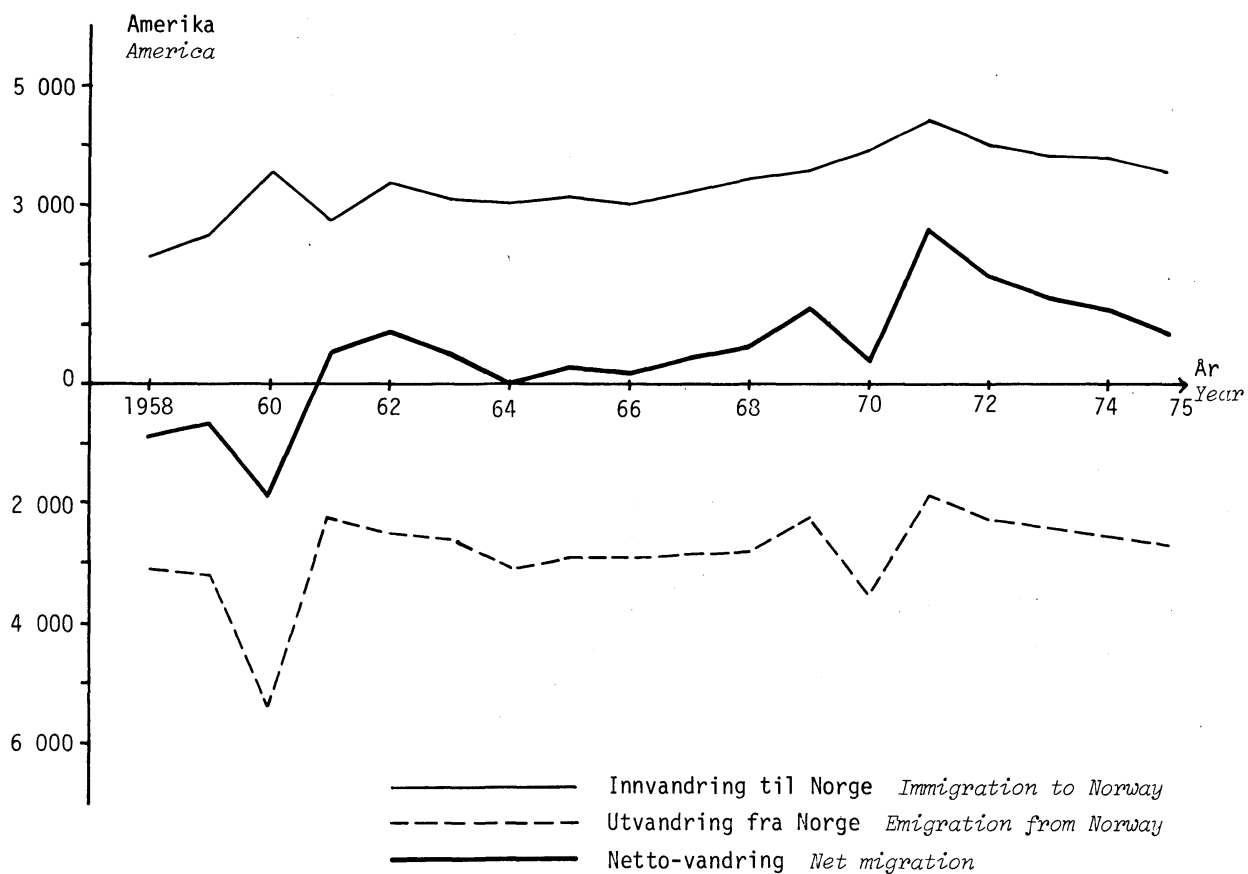
1) Engelsk oversettelse: se tabell 3.5.

1) English translation: see table 3.5.

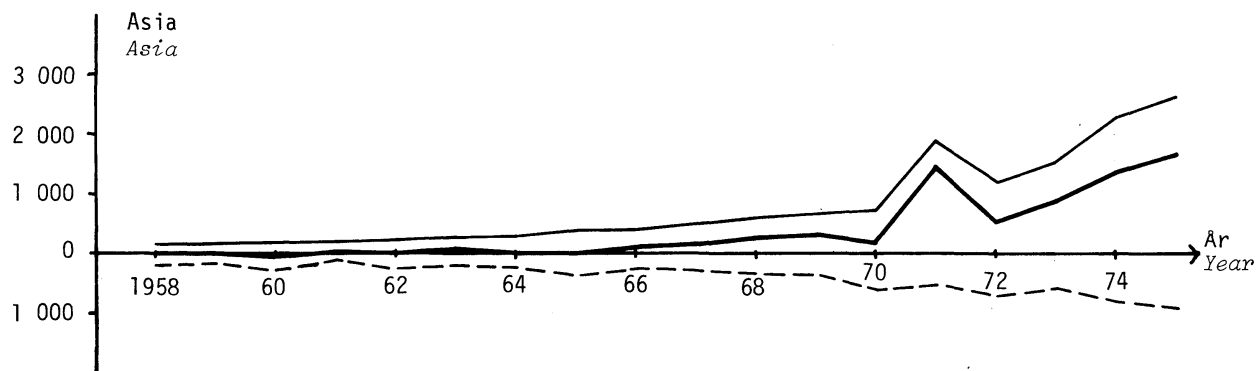
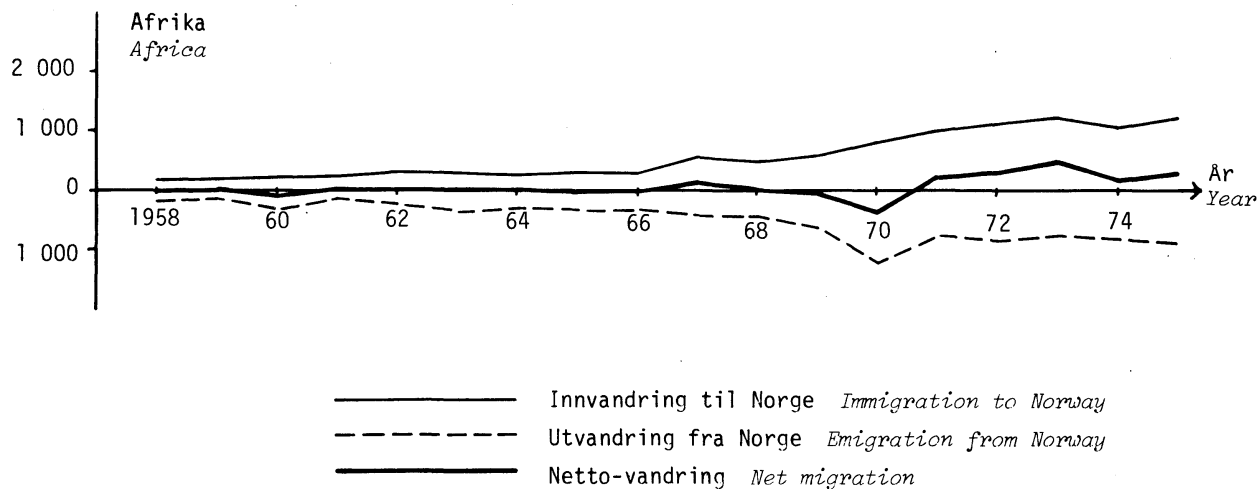
Figur 3.3. Innvandring, utvandring og netto-vandring til og fra Norge for verdensdeler 1958-1975
Immigration, emigration and net migration to and from Norway for continents 1958-1975

Figur 3.3 (forts.). Innvandring, utvandring og netto-vandring til og fra Norge for verdensdeler 1958-1975 *Immigration, emigration and net migration to and from Norway for continents 1958-1975*

Figur 3.3 (forts.). Innvandring, utvandring og netto-vandring til og fra Norge for verdensdeler 1958-1975 *Immigration, emigration and net migration to and from Norway for continents 1958-1975*

Den årlige utviklingen i flyttingene til og fra de ulike verdensdelene er vist i figur 3.3.

I figuren er innvandring målt oppover fra nullaksen, utvandring målt nedover fra nullaksen. Innvandringsoverskott er målt oppover og utvandringsoverskott er målt nedover. For sammenligningens skyld er alle kurvene tegnet i samme målestokk.

Den årlige utviklingen i flyttingene til og fra andre europeiske land avspeiler stort sett utviklingen i totaltallene for inn- og utvandring og netto-innvandring slik den er gjengitt i figur 3.1. Figurene bærer likevel preg av en mer stabil utvikling i inn- og utvandringen til og fra Europa enn i den samlede inn- og utvandringen i tiden etter 1967.

Inn- og utvandringsskurvene for Amerika viser et enda mer stabilt forløp enn de tilsvarende kurvene for Europa. Det er først i slutten av 1960-årene og begynnelsen av 1970-årene at innvandringsoverskottet fra de amerikanske landene har vært av betydning.

Flyttingen mellom Norge og Oseania har vært uten betydning i denne perioden.

Når det gjelder forholdet til Afrika og Asia har det derimot vært en sterk øking i innvandringen i 1970-årene. Særlig gjelder dette innvandringen fra Asia. Økingen i innvandringen fra Afrika har ikke vært fullt så sterk som økingen i flyttingen fra Asia og har pågått jevnt fra midten av 1960-årene. Da utvandringen til Afrika har økt noe sterkere enn utvandringen til Asia, blir resultatet en relativt moderat øking i netto-innvandringen fra Afrika, (+277 i årlig gjennomsnitt fra 1961/65 til 1971/75), mens økingen for Asia, som nevnt, er betydelig (+1 167 for samme periode).

Figur 3.4 viser den årlige utviklingen i inn-, ut- og netto-vandringen til og fra de viktigste fra- og tilflyttingslandene.

Innvandringen fra Danmark har falt fra et nivå på i underkant av 3 500 i begynnelsen av perioden til i overkant av 2 000 i 1972-1973. I 1974 og 1975 har imidlertid innvandringen steget. Samtidig falt utvandringen noe, slik at vi i årene 1974-1975 hadde et relativt stort innvandringsoverskott overfor Danmark, mens resten av perioden stort sett har gitt små utvandringsoverskott.

Når det gjelder årsakene til den spesielle utviklingen de to siste årene i perioden, er det nærliggende å vise til den vanskelige arbeidsmarkedssituasjonen i Danmark i disse årene.

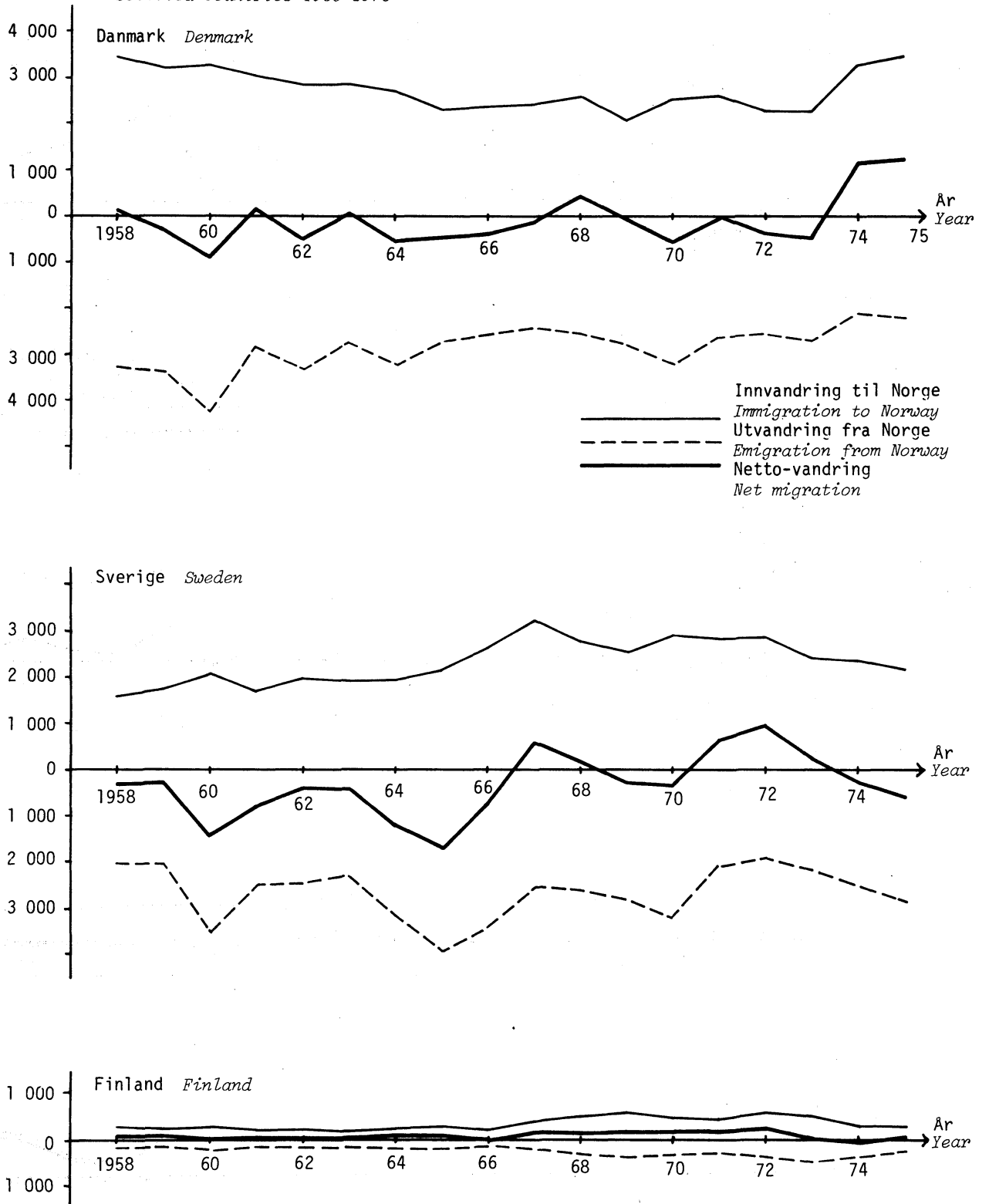
En indikasjon på at det i første rekke er de vanskelige forholdene i Danmark i 1974-1975 som ligger bak den økte innvandringen derfra, er at det var meget sterk øking i flyttingen også fra Danmark til Sverige. Mens i gjennomsnitt under 3 000 personer årlig flyttet fra Danmark til Sverige i 1971-1973, flyttet det hele 11 000 dansker på de tre kvartalene høsten 1974 - sommeren 1975 (se Markelin (1976) s. 64). Norge har i sammenligning blitt relativt lite berørt av den danske utvandring-bølgen.

Flyttingene til og fra Sverige, særlig utvandringen til Sverige, varierer ganske mye fra år til år. Også i dette tilfelle synes variasjonene i flyttestrømmene, særlig i utvandringen, å avspeile (den svenske) konjunkturutviklingen. Som et mål for den svenske konjunkturutviklingen vil jeg vise til diagram 4.2 i Information i prognosfrågor 1976:3: Befolkningsprognos for riket 1976-2000 (Statistiska Centralbyrån (1976) s. 29) over ledige plasser ved arbeidskontorene. Diagrammet viser sterk øking i antall ledige plasser i periodene 1962-1965, 1968-1970 og 1972-1974, en viss øking også i 1974-1975. På figur 3.4 ser vi at det også var perioder med økt utvandring fra Norge til Sverige.

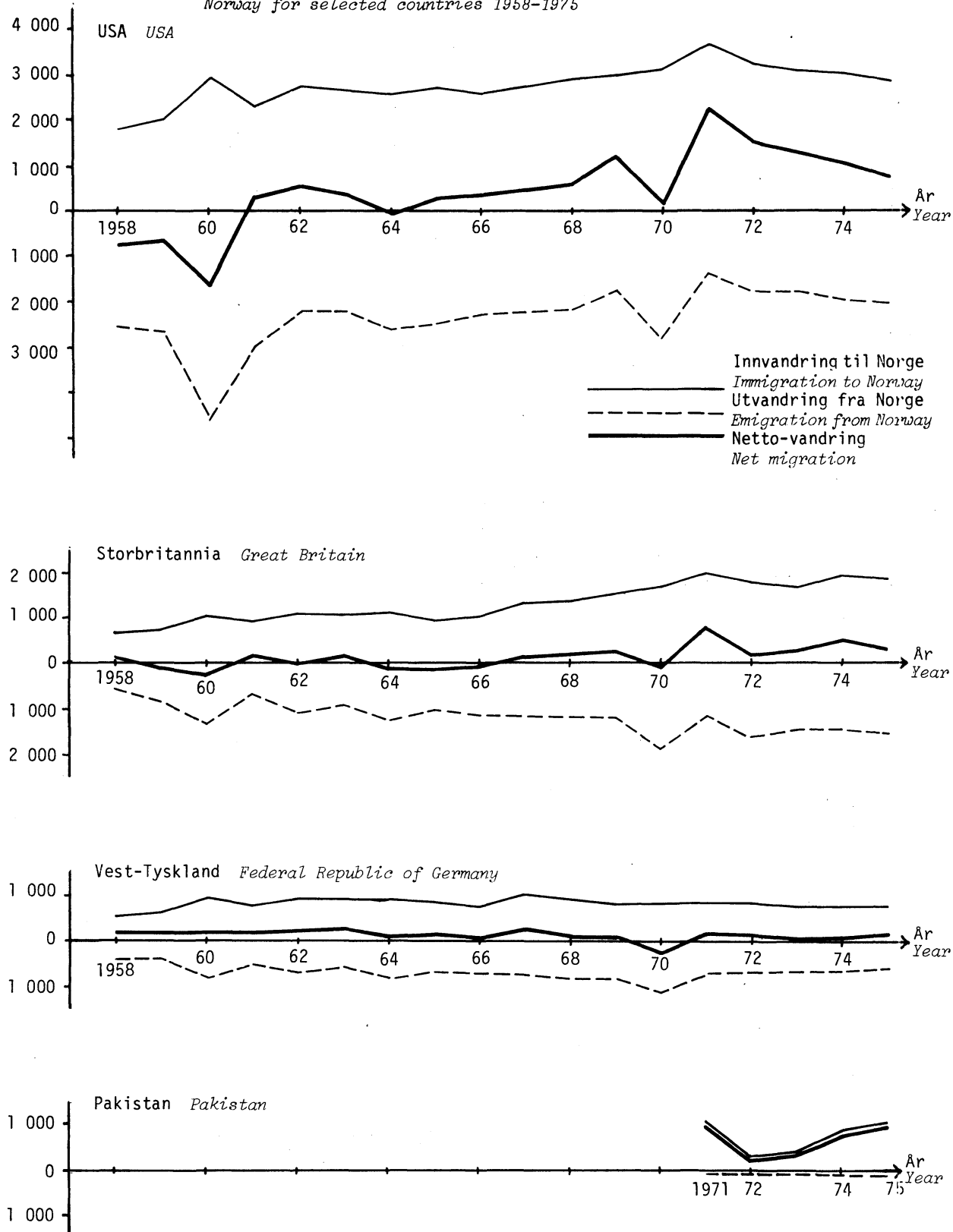
I årene 1965-1967 og 1970-1972 var det en sterk nedgang i antall ledige plasser i Sverige. I disse årene var det en markert nedgang i utvandringen fra Norge til Sverige. I 1965-1967 var det også en ganske sterk øking i innvandringen fra Sverige, slik at netto-innvandringen steg sterkt.

Økingen i innvandringen fra Sverige i årene 1965-1967 bør trolig ses i sammenheng med den kraftige økingen i utvandringen til Sverige i årene før (1963-65). Utvandringen til Sverige økte i denne perioden med 1 571 personer, hvorav 1 491 falt på utvandringen av norske statsborgere. Denne sterke økingen i utvandringen har så trolig gitt opphav til en økt tilbakeflytting de påfølgende årene. På samme måte bør nok fallet i innvandringen fra Sverige i 1967-69 ses i sammenheng med at utvandringen igjen sank kraftig i perioden 1965-67. Også i disse årene gjaldt så godt som hele endringen strømmen av norske statsborgere.

Figur 3.4. Innvandring, utvandring og netto-vandring til og fra Norge for utvalgte land 1958-1975 *Immigration, emigration and net migration to and from Norway for Selected countries 1958-1975*

Figur 3.4 (forts.). Innvandring, utvandring og netto-vandring til og fra Norge for utvalgte land 1958-1975 *Immigration, emigration and net migration to and from Norway for selected countries 1958-1975*

Flyttingen mellom Norge og Sverige har vært behandlet i svensk litteratur. Wadensjø (1973) har gjennomført flere regresjonsberegninger på svenske data for flytting mellom Sverige og Norge (og mellom Sverige og andre land). Hans konklusjoner er at flyttingen fra Norge til Sverige påvirkes av flyttingen året før og av arbeidsløsheten i Sverige, mens arbeidsløsheten i Norge ikke tillegges noen selvstendig betydning (Wadensjø (1973) s. 74-75). Når det gjelder flytting fra Sverige til Norge, finner Wadensjø dels en sammenheng med et mål for antall nordmenn i Sverige, dels at utvandringen varierer sammen med både arbeidsløsheten i Sverige og i Norge, slik at økt arbeidsløshet i Sverige og minsket arbeidsløshet i Norge gir større flytting fra Sverige til Norge (Wadensjø (1973) s. 101).

Flyttingene til og fra Finland har hatt et relativt beskjedent omfang. Innvandringen lå på et litt høyere nivå i årene fra 1967 enn i perioden 1958-1966. Noen innvandringsbølge i likhet med innvandringen av finner til Sverige, har vi ikke hatt til vårt land.

Det er flyttingene mellom Norge og USA som dominerer tallene for vandringer mellom Norge og Amerika. Kurvene for inn-, ut- og netto-vandring for USA viser derfor de samme trekkene som de tilsvarende kurvene for Amerika under ett. Innvandringen var ganske stabil, rundt 2 600 pr. år, i midten av 1960-årene. I slutten av 1960-årene steg brutto-innvandringen jevnt opp mot en topp i 1971 på over 3 600 flyttinger. Deretter sank innvandringen til under 3 000 i 1975. Utvandringen til USA sank fra 1964 ned mot en markert bunn i 1971, men har seinere steget litt igjen.

Det er nærliggende å tenke på oljeaktivitetene i Nordsjøen som en delvis forklaring på innvandringstoppen for USA i 1971. I så tilfelle ville en vente at innvandringen til Rogaland ville stige spesielt sterkt. Det gjorde den da også, med 56,6 prosent fra året før.

Inn- og utvandringen overfor Storbritannia lå fram til midten av 60-tallet stort sett i balanse på et nokså stabilt nivå (ca. 1 000 personer pr. år hver vei). Fra midten av 60-tallet steg innvandringen fram til 1971. Innvandringen har så stagnert på et nivå i underkant av 2 000 personer. Også for utvandringen finner vi en lignende utvikling, men stigningen var svakere, slik at vi etter hvert har fått et innvandringsoverskott fra Storbritannia.

Inn- og utvandringen overfor Vest-Tyskland (før 1974 gjelder tallene hele Tyskland) viser et ganske stabilt nivå på både inn- og utvandringen med et lite innvandringsoverskott i hele perioden.

Pakistan ble ikke spesifisert som eget land på inn- og utvandringsmeldingene før i 1971. Skal vi dømme etter størrelsen på gruppen "rest Asia" i den offisielle flyttestatistikken, kan ikke omfanget av inn- og utvandringen overfor Pakistan ha vært stort før 1971. Denne restgruppen hadde i 1966-1970 gjennomsnittlig 153 utenlandske innvandrere pr. år. I en årsmelding fra Statens utlendingskontor er antall pakistanske statsborgere i Norge pr. 31/12 1970 oppgitt til 212 personer (tallet er gjengitt i tabell 1.7 i Berman og Korbøl (1973)).

En del av forklaringen på den store tilstrømmingen av innvandrere fra Pakistan i 1971, er kort berørt før (se underavsnitt 3.2.2).

3.3.2. Inn- og utvandring, etter fra- og tilflyttingsland og statsborgerskap

Av flere grunner er det interessant å skille mellom ulike typer statsborgerskap når man beskriver flyttingene mellom landene. En viktig forskjell mellom ulike kategorier statsborgerskap er at de utsettes for forskjellige innvandringsbestemmelser. Det skyldes i første rekke det felles nordiske arbeidsmarkedet. Norske og andre nordiske statsborgere trenger ikke arbeidstillatelse for å ta arbeid i Norge.

Inn- og utvandringen kan tenkes å ha forskjellig karakter alt ettersom det er norske eller utenlandske statsborgere som flytter. Innvandringen av norske statsborgere og utvandringen av utenlandske statsborgere vil som regel være tilbakeflyttinger. I litteraturen om tilbakeflytting blir det antydnet at tilbakeflyttingen gjerne må forklares ved andre forhold enn den øvrige inn- og utvandring (se f.eks. Borgegård (1976) s. 2-3). En hypotese er at innvandringen til Norge av norske statsborgere vil gjenspeile utviklingen i de siste års utvandring av norske statsborgere. Tilsvarende for utenlandske utvandrere. Jeg viser her til beskrivelsen av tilbakeflytting i kapittel 4.

Det kan vel også tenkes at de sosiale følgene av innvandringen kan være andre for en norsk innvandrer enn for en utenlandsk innvandrer, selv om de kommer fra samme land. Spesielt gjelder dette innvandringen fra land der samfunnsforholdene avviker sterkt fra de norske.

Vi må kunne gå ut fra at de norske innvandrerne gjennomgående er knyttet til Norge i sterkere grad enn utlendingene. Dette til tross for at en del av de utenlandske statsborgerne i Norge er født og oppvokst her, og at en del av de norske innvandrerne er født og oppvokst i utlandet. I utvalgsundersøkelsen som ble foretatt i forbindelse med Danielsenkomitéens arbeid, ble andelen som var født i Norge blant yrkesaktive, ikke-nordiske statsborgere i Norge anslått til 7 prosent (se Berman og Karbøl (1973) tabell 2.1). Andelen norskfødte var særlig stor blant de amerikanske statsborgerne (31 prosent).

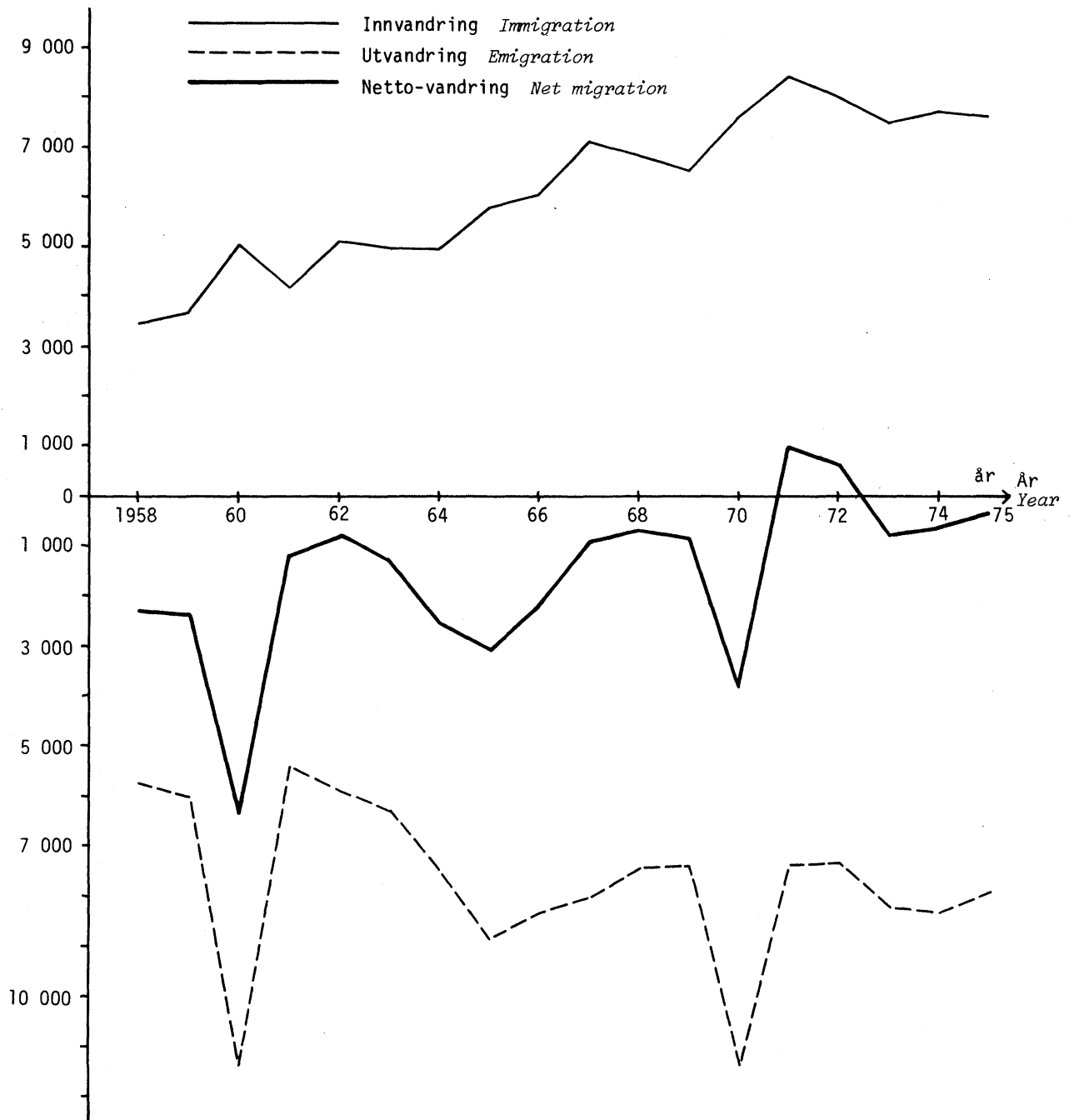
Tabell 3.7. Andelen norske statsborgere blant personer som flyttet til og fra Norge 1958-1975. Prosent *Norwegian citizens among persons immigrating to or emigrating from Norway 1958-1975. Per cent*

År <i>Year</i>	Innvandring <i>Immigration</i>	Utvandring <i>Emigration</i>
1961-65	41,2	54,5
1966-70	44,7	59,0
1971-75	41,7	56,2
1958	34,1	51,3
1959	34,5	51,0
1960	37,1	61,0
1961	36,9	51,2
1962	40,2	47,8
1963	41,3	56,0
1964	39,8	52,8
1965	47,7	63,6
1966	48,5	62,5
1967	46,3	61,9
1968	44,6	55,3
1969	41,9	54,8
1970	43,5	60,3
1971	43,5	58,6
1972	43,4	52,5
1973	42,9	58,5
1974	40,1	57,8
1975	39,0	53,9

Tabell 3.7 viser andelen norske statsborgere blant inn- og utvandrerne for hvert enkelt år i perioden 1958-1975. Det er en betydelig andel norske statsborgere blant innvandrerne, oppunder 42 prosent, den siste femårsperioden. Tilsvarende er det en stor andel utenlandske statsborgere blant utvandrerne i 1971-1975 (44 prosent). Norske statsborgere er den klart største nasjonalitetsgruppe både blant inn- og utvandrerne. I 1971-1975 utgjorde de nest største nasjonalitetsgruppene, USA for innvandringens del og Danmark for utvandringens vedkommende, henholdsvis 10 og 8 prosent av brutto-inn- og brutto-utvandringen.

Andelen nordmenn har variert en del i perioden 1958-1975; for innvandrerne mellom 34 og 49 prosent, og for utvandrerne mellom 48 og 64 prosent. Andelen nordmenn var relativt lav først i perioden.

Figur 3.5. Innvandring, utvandring og netto-vandring av norske statsborgere 1958-1975
Immigration, emigration and net migration of Norwegian citizens 1958-1975

I årene 1965, 1966 og 1967 var andelen nordmenn spesielt høy både for inn- og utvandringen. I de siste årene har andelen norske statsborgere igjen sunket noe. Innvandringen, utvandringen og nettovandringen av norske statsborgere i perioden 1958-1975 er gjengitt i figur 3.5. Innvandringen har vist en stigende trend fram til toppåret 1971. Deretter har innvandringen av norske statsborgere avtatt noe, og har de siste tre årene stabilisert seg på et nivå omkring 7 500 innvandringer. For utvandringens del legger vi merke til de markerte toppene i registreringen i folketellingsårene, og den kraftige økingen fram mot midten av 1960-tallet. I siste halvdel av 1960-tallet og i 1970-årene har utvandringen vært mer stabil, når vi ser bort fra folketellingsåret 1970.

Bortsett fra årene 1971 og 1972 har vi hatt utvandringsoverskott av norske statsborgere i hele perioden 1958-1975. Særlig stort var utvandringsoverskottet i midten av 1960-tallet.

I tabell 3.8 har vi gjengitt flyttingen av norske statsborgere til og fra de samme landene som ble spesifisert i tabell 3.5.

Tabell 3.8. Innvandring, utvandring og netto-innvandring av norske statsborgere, etter verdensdel og for utvalgte land 1961-1975. Gjennomsnitt pr. år for femårsperioder *Immigration, emigration and net migration of Norwegian citizens, by continent and for selected countries 1961-1975. Annual averages for five-year periods*

Verdensdel/land ¹⁾ <i>Continent/country¹⁾</i>	Innvandring <i>Immigration</i>			Utvandring <i>Emigration</i>			Netto-innvandring <i>Net migration</i>		
	1961-65	1966-70	1971-75	1961-65	1966-70	1971-75	1961-65	1966-70	1971-75
I alt ²⁾ <i>Total²⁾</i>	5 006	6 821	7 847	6 846	8 560	7 881	-1 840	-1 739	-34
Europa	2 782	4 362	4 847	4 473	5 638	5 416	-1 691	-1 276	-569
Danmark	562	857	1 204	931	1 216	1 364	-369	-359	-160
Sverige	1 280	2 093	1 646	2 332	2 449	1 820	-1 952	-459	-174
Finland	18	25	31	19	28	37	-1	-3	-6
Storbritannia	372	503	609	486	690	650	-114	-187	-41
Vest-Tyskland	164	275	370	208	393	400	-44	-118	-30
Nederland	57	83	125	75	133	140	-18	-50	-15
Frankrike	89	83	110	115	125	140	-26	-42	-30
Resten av Europa ..	240	443	752	307	604	865	-67	-161	-113
Nord- og Sør-Amerika	1 724	1 723	1 640	1 854	1 895	1 156	-130	-172	+484
USA	1 409	1 396	1 291	1 602	1 458	848	-193	-62	443
Canada	215	197	177	177	312	161	38	-115	16
Resten av Amerika .	100	130	172	75	125	147	25	5	25
Afrika	248	346	765	232	522	662	16	-176	103
Asia	176	276	422	187	268	494	-11	8	-72
Pakistan	13	10	3
Resten av Asia	409	484	-75
Oseania	71	103	120	96	227	141	-25	-124	-21
Uoppgitt <i>Unknown</i> ...	5	11	53	4	10	12	1	1	41

1) Engelsk oversettelse: se tabell 3.5. 2) Se note til tabell 3.5.

1) *English translation: see table 3.5. 2) See note to table 3.5.*

Mesteparten av de norske utvandrerne flyttet til andre land i Europa (69 prosent i 1971-1975). Det viktigste mottakerlandet var Sverige. I perioden 1971-1975 flyttet 23 prosent av de norske utvandrerne til Sverige. Tallet på norske flyttere til Sverige har imidlertid sunket i løpet av perioden. I 1961-1965 flyttet en drøy tredjedel av de norske utflytterne til Sverige.

De viktigste tilflyttingslandene for de norske statsborgerne er, nest etter Sverige, Danmark og USA. Tallet på norske statsborgere som flytter til USA har sunket kraftig. Mens utflyttingen til USA var 23 prosent av utvandringen av norske statsborgere i perioden 1961-1965, sank denne prosentandelen til 17 prosent i 1966-1970 og videre til 11 prosent i 1971-1975.

Det må være rimelig å se utvandring som den primære bevegelsen for nordmenn, med innvandringen av norske statsborgere tolket stort sett som en returbevegelse. Vi ser da også at fordelingen av innvandringen av norske statsborgere stort sett svarer til fordelingen av utvandringen.

Ut fra dette synspunktet kan det være interessant å se på forholdet mellom netto- og brutto-utvandring for nordmenn i 15-årsperioden 1961-1975. Dette forholdstallet gir et visst bilde av "effektiviteten" av utvandringen. I perioden 1961-1975 utgjorde netto-utvandringen av norske statsborgere bare 15,5 prosent av brutto-utvandringen. I en viss forstand mister vi altså bare hver sjette nordmann som vandrer ut.

Effektiviteten av utvandringen var spesielt lav for nordmenn som flyttet til land i Asia og Afrika. Netto-utvandringen av nordmenn utgjorde her henholdsvis 8 og 4 prosent av brutto-utvandringen. For de europeiske landene under ett var netto-utvandringen 23 prosent av brutto-tallet. Forholdet mellom netto-utvandring og brutto-utvandring av nordmenn var 25 prosent både for flytting mellom Norge og Sverige og mellom Norge og Danmark.

Disse tallene for "effektiviteten" av utvandringen må tolkes med visse forbehold. Dette går fram av tallene for USA, som viser et klart innvandringsoverskott for 15-årsperioden 1961-1975 under ett. Innvandringsoverskottet skyldes innflytting av nordmenn som enten er født i USA eller flyttet til USA før 1960. Perioden er dessuten kanskje for kort til at brutto-innvandringen av nordmenn har rukket å stabilisere seg på det lavere nivået som følger av den lavere brutto-utvandringen, spesielt i den siste av de tre femårsperiodene.

Tilbakevandringsandelene i kapittel 4 er kanskje lavere enn hva en ville vente på bakgrunn av de lave effektivitetstallene som presenteres her. Det henger sammen med flere forhold. For det første har vi i analysen i kapittel 4 bare kunnet følge nordmenn som utvandret fra og med året 1968. I 1974 hadde 30 prosent av de norske innvandrerne enten utvandret før 1968, eller blitt født i utlandet. Dessuten benyttes det i kapittel 4 et inn- og utvandrerbegrep som knytter seg til bostedet ved hvert årsskifte, og dermed ser bort fra flyttinger som etterfølges av tilbakeflytting i samme kalenderår.

Av tabell 3.9 ser vi at de fleste utenlandske statsborgere som flytter til Norge kommer fra andre europeiske land. I perioden 1971-1975 kom 60 prosent av de utenlandske innvandrerne fra land i Europa, mens 21 prosent kom fra Amerika og 14 prosent fra Asia.

Økingen i antall utenlandske innvandrere fra land i Europa har ikke holdt tritt med økingen i den totale innvandringen av utlendinger. Andelen av de utenlandske innflytterne som kommer fra europeiske land har derfor sunket fra 78 prosent i 1961-1965 til 72 prosent i 1966-1970 og altså til 60 prosent i den siste femårsperioden. Det er særlig andelen utlendinger fra asiatiske land som har økt, fra 1 prosent i 1961-1965 til 4 prosent i 1966-1970 og som nevnt videre til 14 prosent i 1971-1975. Også andelen av de utenlandske flytterne som flytter fra Amerika og Afrika har økt, i begge tilfelle med ett prosentpoeng fra femårsperiode til femårsperiode, fra et utgangspunkt i 1961-1965 på 1 prosent for afrikanske land og 19 prosent for land i Amerika.

Av enkeltlandene har Danmark hatt en avtakende betydning som fraflyttingsland, slik at USA nå er fraflyttingslandet for de fleste utenlandske statsborgerne. Mens en knapp tredjedel av de utenlandske innvandrerne i 1961-1965 kom fra Danmark, sank denne andelen til 18 prosent i 1966-1970 og videre til 15 prosent i den siste femårsperioden. For USA's del steg tallet på utenlandske flyttere til Norge i takt med den totale innvandringen av utlendinger. I alle de tre femårsperiodene kom 17 prosent av de utenlandske innvandrerne fra USA.

Tabell 3.9. Innvandring, utvandring og netto-innvandring av utenlandske statsborgere, etter verdensdel og for utvalgte land 1961-1975. Gjennomsnitt pr. år for femårsperioder *Immigration, emigration and net migration of foreign citizens, by continent and for selected countries 1961-1975. Annual averages for five-year periods*

Verdensdel/land ¹⁾ <i>Continent/country¹⁾</i>	Innvandring <i>Immigration</i>			Utvandring <i>Emigration</i>			Netto-innvandring <i>Net migration</i>		
	1961-65	1966-70	1971-75	1961-65	1966-70	1971-75	1961-65	1966-70	1971-75
I alt ^{2),3)} <i>Total^{2),3)}</i>	7 142	8 422	10 951	5 713	5 946	6 129	1 429	2 476	4 822
Europa	5 582	6 064	6 603	4 718	4 355	4 352	864	1 709	2 251
Danmark	2 180	1 523	1 623	2 074	1 258	1 135	106	265	488
Sverige	655	719	903	540	473	533	115	246	370
Finland	201	400	411	153	284	327	48	116	84
Storbritannia	675	915	1 278	526	639	836	149	276	442
Vest-Tyskland	710	607	431	483	440	299	227	167	132
Nederland	238	260	279	181	211	219	57	49	60
Frankrike	94	139	222	88	106	137	6	33	85
Resten av Europa ..	829	1 501	1 456	673	944	866	156	557	590
Nord- og Sør-Amerika	1 365	1 723	2 311	821	994	1 209	544	729	1 102
USA	1 208	1 471	1 900	723	833	985	485	638	915
Canada	120	154	221	77	116	153	43	38	68
Resten av Amerika .	37	97	190	21	45	71	16	52	119
Afrika	53	198	359	48	95	164	5	103	195
Asia	88	303	1 502	42	115	233	46	188	1 269
Pakistan	736	42	694
Resten av Asia	766	191	575
Oseania	37	84	148	33	73	104	4	11	44
Uoppgitt <i>Unknown</i> ...	17	50	28	51	314	67	-34	-264	-39

1) Engelsk oversettelse: se tabell 3.5. 2) Inkludert uoppgitt statsborgerskap. 3) Se note til tabell 3.5.

1) *English translation: see table 3.5. 2) Includes unknown citizenship. 3) See note to table 3.5.*

Analogt med betraktningen foran om de norske statsborgerne må vi her kunne tolke innvandring som den primære flyttingen for de utenlandske statsborgernes del, mens utvandringen av utlendinger med enkelte forbehold må betraktes som en returbevegelse. Vi finner da også her en viss parallelitet både mellom fordelingene av inn- og utvandringen etter henholdsvis fra- og tilflyttingsområde, og mellom endringene i innvandring og utvandring fra periode til periode for de fleste gruppene av utenlandske flyttere.

Også her kan vi finne et uttrykk for "effektiviteten" av flyttingene ved å sette netto-innvandringen av de utenlandske statsborgerne for 15-årsperioden i forhold til brutto-innvandringen. For de utenlandske statsborgerne under ett blir dette forholdet 33 prosent. I en viss forstand beholder vi altså bare hver tredje utlending som flytter til Norge.

Forholdet mellom netto- og brutto-innvandring av utenlandske statsborgere var 26 prosent for flytting mellom Norge og Europa, 45 prosent for utvekslingen med Amerika, og henholdsvis 50 og 79 prosent for flytting mellom Norge og land i Afrika og Asia.

Lavest effektivitet av innvandringen av utlendinger hadde Danmark. Netto-innvandringen fra Danmark utgjorde bare 16 prosent av brutto-innvandringen. For Sveriges del var derimot effektiviteten nær gjennomsnittet for alle innvandrerne (32 prosent), for Finland litt lavere (25 prosent).

Vi har tidligere vært inne på det høye forholdstallet mellom netto- og brutto-innvandringen fra landene i Afrika og Asia. Dette kan kanskje delvis henge sammen med at størstedelen av innvandringen faller i slutten av perioden. Analysen av tilbakeflyttingen i kapittel 4 viser imidlertid at tilbakeflyttingstilbøyeligheten for ikke-nordiske innvandrere fra disse landene er vesentlig mindre for innvandringskullene fra 1971 og seinere, enn før 1971.

I tabell 3.10 er endringen i brutto-innvandring, brutto-utvandring og netto-innvandring fra gjennomsnittet for perioden 1961/65 til gjennomsnittet for perioden 1971/75 fordelt på norske og utenlandske statsborgere. Alt i alt var det en oppgang i årlig netto-innvandring på 5 199, fra et utvandringsoverskott på 411 pr. år i 1961/65 til et innvandringsoverskott på 4 788 pr. år i 1971/75 (se foran). Av den totale endringen i netto-innvandring falt 35 prosent på norske statsborgere, idet utvandringsoverskottet av norske statsborgere sank fra 1 840 personer pr. år i 1961/65 til nær balanse (34 personer) i 1971/75.

Av endringen i netto-innvandringen for nordmenn falt 62 prosent på landene i Europa og 35 prosent på USA. Om lag halvparten av endringen skyldes endringen i utvekslingen med Sverige, ytterligere 12 prosent skyldes endringen i flyttingen av nordmenn mellom Norge og Danmark.

Den sterke oppgang i netto-innflytting av nordmenn fra Sverige og USA (h.h.v. +878 og +636 pr. år) skyldes i første rekke et sterkt fall i brutto-utvandring av nordmenn til begge disse landene. For Sveriges del virket en oppgang i brutto-innvandringen av nordmenn fra Sverige til Norge til å forsterke virkningen av reduksjonen i utvandring, mens et mindre fall i innvandringen av nordmenn fra USA i noen grad dempet virkningene på netto-innflytting av fallet i utflytting.

Tabell 3.10. Endringen 1961/65-1971/75 i gjennomsnittlige årstall for brutto-innvandring, brutto-utvandring og netto-innvandring, etter statsborgerskap og verdensdel og for utvalgte land *Changes 1961/65-1971/75 in annual averages of immigration, emigration and net migration, by citizenship and continent and for selected countries*

Verdensdel/land ¹⁾ <i>Continent/Country</i> ¹⁾	Innvandring <i>Immigration</i>		Utvandring <i>Emigration</i>		Netto-innvandring <i>Net migration</i>	
	Nordmenn <i>Norwegians</i>	Utlendinger ²⁾ <i>Foreigners</i> ²⁾	Nordmenn <i>Norwegians</i>	Utlendinger ²⁾ <i>Foreigners</i> ²⁾	Nordmenn <i>Norwegians</i>	Utlendinger ²⁾ <i>Foreigners</i> ²⁾
1 alt ³⁾ Total ³⁾ ...	+2 841	+3 809	+1 035	+416	+1 806	+3 393
Europa	+2 065	+1 021	+943	-366	+1 122	+1 387
Danmark	+642	-557	+433	-939	+209	+382
Sverige	+366	+248	-512	-7	+878	+255
Finland	+13	+210	+18	+174	-5	+36
Storbritannia	+237	+603	+164	+310	+73	+293
Vest-Tyskland	+206	-279	+192	-184	+14	-95
Nederland	+68	+41	+65	+38	+3	+3
Frankrike	+21	+128	+25	+49	-4	+79
Resten av Europa ..	+512	+627	+558	+193	-46	+434
Nord- og Sør-Amerika	-84	+946	-698	+388	+614	+558
USA	-118	+692	-754	+262	+636	+430
Canada	-38	+101	-16	+76	-22	+25
Resten av Amerika .	+72	+153	+72	+50	0	+103
Afrika	+517	+306	+430	+116	+87	+190
Asia	+246	+1 414	+307	+191	-61	+1 223
Oseania	+49	+111	+45	+71	+4	+40
Uoppgitt <i>Unknown</i> ...	+48	+11	+8	+16	+40	-5

1) Engelsk oversettelse: se tabell 3.5. 2) Se note 1, tabell 3.9. 3) Se note til tabell 3.5.
1. English translation: see table 3.5. 2) See note 1, table 3.9. 3) See note to table 3.5.

De andre landene, unntatt Canada, hadde både økt brutto-innvandring og økt brutto-utvandring av nordmenn. Det er bare for Danmarks del at dette medførte noen stor endring i netto-innvandringen til Norge.

Netto-innvandringen av utenlandske statsborgere økte fra 1 429 personer pr. år i 1961-1965, til 4 822 i gjennomsnitt for 1971-1975, dvs. en øking i årlig netto-innvandring på 3 393 eller 65 prosent av den samlede oppgang i netto-innvandring. Økingen i netto-innvandringen av utlendinger falt vesentlig på land i Europa og Asia, henholdsvis 41 og 36 prosent av økingen. Videre falt 16 prosent av økingen i netto-innvandringen på land i Amerika.

Pakistan er ikke spesifisert i tabellen, siden vi ikke har inn- og utvandringstall for dette landet fra perioden 1961-1965. Som før nevnt må inn- og utvandringen til og fra Pakistan ha vært ubetydelig på den tiden. Ut fra dette kan vi slå fast at Pakistan var det landet som bidro mest til økingen i innvandringen av utlendinger i 15-årsperioden etter 1960. Allikevel bidro hele Asia bare med en drøy tredjedel (36 prosent) av hele økingen i netto-innvandring av utlendinger.

De andre landene som enkeltvis bidro mest til økt innvandringsoverskott av utlendinger var USA (13 prosent av økingen), Danmark (11 prosent), Storbritannia (9 prosent) og Sverige (8 prosent). For Danmarks vedkommende falt både brutto-innvandringen og brutto-utvandringen. Brutto-utvandringen av utlendinger til Danmark falt imidlertid så mye mer enn brutto-innvandringen, at netto-innvandringen likevel økte.

Mens endringen i flyttebalansen overfor landene i Europa og Amerika under ett er nokså jevnt fordelt på nordmenn og utlendinger, er situasjonen en annen for de andre verdensdelenes vedkommende. Særlig tydelig er dette for de asiatiske landene, der hele økingen i netto-innvandringen til Norge falt på de utenlandske statsborgerne.

3.3.3. Inn- og utvandring for geografiske områder i Norge, etter fra- og tilflyttingsland og statsborgerskap

Som vedleggstabell har vi tatt med tabell I, som viser brutto-inn-, brutto-ut- og netto-innvandring av ulike nasjonalitetsgrupper fordelt på geografiske områder i Norge. Tabellen gir tall fram til 1974. I denne tabellen er tallene for utvandringen 1968-1970 for enkelte gruppers del sterkt påvirket av folketellingen i 1970, (se kapittel 2) og kan være vanskelig å sammenligne med innvandringstallene som gir gjennomsnittstall for 1967-1970. At 1967 ikke er tatt med i utvandringstallene, skyldes at 1967-meldingene i datamaterialet manglet opplysninger om statsborgerskap for utvandrere. Tabellene 3.11-3.14 er mindre utdrag av tabell I i tabellvedlegget.

Av tabell 3.11 ser vi at i alle de spesifiserte områdene, unntatt Oslo-Akershus og Rogaland, er norske statsborgere den største gruppen både blant inn- og utvandrere, med om lag halvparten av innvandrere og 60 prosent av utvandrere. I Oslo-Akershus og i Rogaland er de ikke-nordiske statsborgerne under ett den største gruppen innvandrere. Særlig markert er dette for Rogaland i perioden 1971-1974, da andelen ikke-nordiske statsborgere fra Nord- og Mellom-Amerika alene var større enn andelen nordmenn.

Av de spesifiserte områdene har Nord-Norge den høyeste andelen nordiske statsborgere blant inn- og utvandrere. Nord-Norge har til gjengjeld de klart minste andelene ikke-nordiske statsborgere.

Rogaland og de andre Vestlandsfylkene, til dels også Agderfylkene, har en lavere andel nordiske statsborgere blant innvandrere enn de andre spesifiserte områdene. Til gjengjeld har de høyere andeler ikke-nordiske flyttere til og fra Nord- og Mellom-Amerika.

Det framgår av tabell I i tabellvedlegget, at Agderfylkene har spesielt stor andel også av norske flyttere til og fra Nord- og Mellom-Amerika. Som det eneste av de spesifiserte områdene har Agderfylkene en større andel innvandrere fra Nord- og Mellom-Amerika enn fra land i Europa, både når vi ser på de norske og de ikke-nordiske statsborgerne. Disse gruppenes andel av flyttingene mellom Agderfylkene og utlandet har imidlertid sunket relativt kraftig mellom de to periodene som er spesifisert.

Tabell 3.11. Inn- og utvandring for geografiske områder i Norge, etter personenes statsborgerskap 1971-1974. Prosent *Immigration and emigration for geographic areas in Norway, by citizenship of the migrants 1971-1974. Per cent*

Statsborgerskapsgruppe <i>Group of citizenship</i>	Geografisk område <i>Geographic area</i>							
	Hele landet <i>The whole country</i>	Oslo og Akershus	Andre Østlandsfylker	Agder	Rogaland	Andre Vestlandsfylker	Trøndelag	Nord-Norge
Innvandring <i>Immigration</i>	100	100	100	100	100	100	100	100
Norske statsborgere <i>Norwegian citizens</i>	42	39	47	51	31	45	53	46
Øvrige nordiske ¹⁾ statsborgere <i>Other Nordic¹⁾ citizens</i>	16	17	19	13	7	11	15	23
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere <i>Non-Nordic²⁾ citizens</i>	41	45	34	37	62	44	33	20
Utvandring <i>Emigration</i>	100	100	100	100	100	100	100	100
Norske statsborgere <i>Norwegian citizens</i>	57	52	62	62	51	61	64	57
Øvrige nordiske ¹⁾ statsborgere <i>Other Nordic¹⁾ citizens</i>	15	16	16	13	7	9	9	29
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere <i>Non-Nordic²⁾ citizens</i>	28	33	21	24	42	30	27	14

1) Med øvrige nordiske statsborgere menes personer med statsborgerskap i Danmark, Finland, Island og Sverige. 2) Inkludert uoppgitt statsborgerskap.

1) *By other Nordic citizens are meant citizens of Denmark, Finland, Iceland and Sweden.* 2) *Includes unknown citizenship.*

Tabellene 3.12-3.14 viser den regionale fordelingen av flyttingen for henholdsvis norske, andre nordiske og ikke-nordiske statsborgere.

Tabell 3.12. Inn- og utvandring av norske statsborgere, etter geografisk område i Norge 1971-1974. Prosent. Personer gruppert etter fra- og tilflyttingsland *Immigration and emigration of Norwegian citizens, by geographic area in Norway 1971-1974. Per cent. Migrants by country of origin and destination*

Fra-/tilflyttingsland <i>Country of origin or destination</i>	Geografisk område <i>Geographic area</i>							
	Hele landet <i>The whole country</i>	Oslo og Akershus	Andre Østlandsfylker	Agder	Rogaland	Andre Vestlandsfylker	Trøndelag	Nord-Norge
Innvandring <i>Immigration</i>								
Alle nordmenn <i>All Norwegians</i> .	100	36	23	8	7	13	6	7
Fra Europa <i>From Europe</i>	100	35	25	5	6	12	7	9
Fra Nord- og Mellom-Amerika <i>From North and Central America</i>	100	35	16	18	10	14	5	3
Fra Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania ¹⁾ <i>From Africa, Asia, South America and Oceania¹⁾ ...</i>	100	38	23	6	10	14	5	5
Utvandring <i>Emigration</i>								
Alle nordmenn <i>All Norwegians</i> .	100	37	24	6	6	13	6	8
Til Europa <i>To Europe</i>	100	36	25	5	5	13	7	9
Danmark <i>Denmark</i>	100	31	27	6	6	15	6	8
Sverige <i>Sweden</i>	100	27	33	4	4	9	9	15
Storbritannia <i>Great Britain</i>	100	42	16	6	8	17	6	4
Vest-Tyskland <i>Western Germany</i>	100	35	25	5	5	17	6	6
Til Nord- og Mellom-Amerika <i>To North and Central America</i> ..	100	40	17	10	8	15	7	4
Til Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania ¹⁾ <i>To Africa, Asia, South America and Oceania¹⁾ ...</i>	100	37	24	6	8	14	6	5

1) Inkluderer uoppgitt til-/fraflyttingsland.

1) *Includes unknown country of in or out migration.*

Tabell 3.13. Inn- og utvandring av nordiske (ikke-norske) statsborgere, etter geografisk område i Norge 1971-1974. Prosent. Personer gruppert etter fra- og tilflyttingsland *Immigration and emigration of Nordic (non-Norwegian) citizens, by geographic area in Norway 1971-1974. Per cent. Migrants by country of origin and destination*

Fra-/tilflyttingsland <i>Country of origin or destination</i>	Geografisk område <i>Geographic area</i>							
	Hele landet <i>The whole country</i>	Oslo og Akershus	Andre Østlandsfylker	Agder	Rogaland	Andre Vestlandsfylker	Trøndelag	Nord-Norge
Innvandring <i>Immigration</i>								
I alt <i>Total</i>	100	40	25	5	4	8	5	13
Fra Sverige <i>From Sweden</i>	100	41	27	4	4	7	7	10
" Danmark " <i>Denmark</i>	100	41	30	7	5	9	4	4
" Finland " <i>Finland</i>	100	28	7	3	1	3	2	56
Utvandring <i>Emigration</i>								
I alt <i>Total</i>	100	42	24	5	3	7	4	15
Til Sverige <i>To Sweden</i>	100	41	30	3	4	7	5	11
" Danmark " <i>Denmark</i>	100	46	29	6	4	8	3	5
" Finland " <i>Finland</i>	100	25	7	3	1	3	1	61

Tabell 3.14. Inn- og utvandring av ikke-nordiske statsborgere, etter geografisk område i Norge 1971-1974. Prosent. Personer gruppert etter fra- og tilflyttingsland *Immigration and emigration of non-Nordic citizens, by geographic area in Norway 1971-1974. Per cent. Migrants by country of origin and destination*

Fra-/tilflyttingsland ¹⁾ <i>Country of origin or destination¹⁾</i>	Geografisk område <i>Geographic area</i>							
	Hele landet <i>The whole country</i>	Oslo og Akershus	Andre Østlandsfylker	Agder	Rogaland	Andre Vestlandsfylker	Trøndelag	Nord-Norge
Innvandring <i>Immigration</i>								
Alle ²⁾ <i>All²⁾</i>	100	42	17	6	15	13	4	3
Fra Europa	100	44	20	3	9	16	4	4
" Storbritannia	100	37	17	4	9	26	3	4
" Vest-Tyskland	100	40	24	5	6	13	5	8
" Nord- og Mellom-Amerika ..	100	27	13	12	29	13	4	2
" Afrika, Asia, Sør-Amerika, Oseania	100	56	17	3	8	9	5	2
Utvandring <i>Emigration</i>								
Alle ²⁾ <i>All²⁾</i>	100	46	16	4	10	13	5	4
Til Europa	100	48	18	3	8	15	4	4
" Nord- og Mellom-Amerika ..	100	40	13	8	17	13	7	3
" Afrika, Asia, Sør-Amerika, Oseania	100	53	16	3	8	8	9	5

1) Engelsk oversettelse: se tabell 3.12. 2) Inkluderer uoppgitt statsborgerskap.

1) *English translation: see table 3.12.* 2) *Includes unknown citizenship.*

Et trekk som går igjen i alle de tre tabellene er den dominerende stillingen Oslo og Akershus har som til- og fraflyttingsområde i Norge. Med få unntak har Oslo/Akershus størst andel av alle de spesifiserte flyttestrømmene til og fra Norge. Unntakene er flyttingen av norske statsborgere mellom Norge og Sverige (tab. 3.12), utvekslingen av andre nordiske flyttere med Finland (tab. 3.13), og innvandringen av ikke-nordiske statsborgere fra Nord- og Mellom-Amerika (tab. 3.14).

Den regionale fordelingen av de norske utvandrerne til Sverige bryter det vanlige mønsteret, ved at det flytter flere nordmenn til Sverige fra Østlandet utenom Oslo/Akershus (33 prosent) enn fra Oslo og Akershus til sammen (27 prosent). En relativt stor andel (15 prosent) flytter også fra Nord-Norge. Denne fordelingen av utflyttingen til (og av innflyttingen fra) Sverige skyldes nok delvis at store deler av grensetraktene mot Sverige ligger i disse områdene. På Østlandet utenom Oslo/Akershus, i Trøndelag og i Nord-Norge er det Sverige som er det viktigste til- og fraflyttingslandet for nordmenn.

I den regionale fordelingen av flyttingene av nordiske (ikke-norske) statsborgere (tab. 3.13), var fordelingen av flyttingene mellom Norge og Finland spesielle. Nord-Norge mottok hele 56 prosent av innvandringen av nordiske statsborgere fra Finland i perioden 1971-1974. Flyttingen mellom Finland og områder i Norge utenom Nord-Norge og Oslo/Akershus var av beskjedent omfang. Konsentrasjonen til Nord-Norge må ses i sammenheng med det relativt betydelige innslaget av finske arbeidstakere i den nordnorske fiskeforedlingsindustrien.

En noe større del av de nordiske (ikke-norske) innvandrerne fra Danmark enn fra Sverige flyttet til Øst- og Sørlandet (henholdsvis 78 og 72 prosent). Til gjengjeld flyttet 17 prosent av de nordiske innvandrerne fra Sverige til Trøndelag og Nord-Norge, mot bare 8 prosent av flytterne fra Danmark.

Den regionale fordelingen av de ikke-nordiske flytterne er vist i tabell 3.14. En stor andel av de ikke-nordiske innvandrerne fra land i Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania, hele 56 prosent, flytter til Oslo/Akershus.

For de ikke-nordiske innvandrerne fra Nord- og Mellom-Amerika, har andelen som flytter til Rogaland økt kraftig. I gjennomsnitt for perioden 1971-1974 flyttet 29 prosent av de ikke-nordiske innvandrerne fra Nord- og Mellom-Amerika til Rogaland, mot bare 13 prosent i gjennomsnitt for 1967-1970 (se vedleggstabell I).

Stort sett er hvert områdes andel av innvandringen for en persongruppe på samme nivå som andelen av utvandrerne for samme persongruppe. Dette ser vi innen hver av tabellene 3.12-3.14, men kanskje enda klarere i vedleggstabellen som de er hentet fra (tabell I). Det kan tenkes flere mulige forklaringer på dette fenomenet.

For det første har en stor del av de utenlandske innvandrerne nokså kort oppholdstid i Norge (se avsnitt 3.6 og kapittel 4). Innenfor en fireårsperiode vil utvandringen delvis omfatte de samme personene som har innvandret, antakelig med noenlunde samme geografiske fordeling.

Som før nevnt kan det være nærliggende å se innvandring av nordmenn og utvandring av utlendinger som returstrømmer som følger av de primære ut- og innvandringene for henholdsvis nordmenn og utlendinger. Dersom dette er rimelig, må en også vente at inn- og utvandringsstrømmene får noenlunde lik geografisk fordeling.

I flere tilfelle kan det også dreie seg om såkalte erstatningsflyttinger. Utenlandske statsborgere som utvandrer vil kunne etterlate en ledig plass som fylles med en innvandrer innen samme nasjonalitetsgruppe.

Det er naturlig å anta at den regionale fordelingen av bestanden av en gruppe utenlandske statsborgere påvirker den regionale fordelingen av utvandrerne. Den kan også påvirke den regionale fordelingen av innvandringen. Dette kan skje f.eks. ved at de bosatte utlendingene sender informasjon hjem om mulighetene på stedet, eller aktivt prøver å hjelpe slektninger og venner fra hjemlandet med arbeid, bolig, reisepenger etc. Danielsenkomitéen nevner at dette gjelder mange utlendinger fra Asia, Afrika og Sør-Europa (se Kommunal- og arbeidsdepartementet (1973) s. 67). Fenomenet er også kjent fra den tidligere norske utvandringen til og bosettingen i Amerika (se f.eks. Backer (1965) s. 178-179).

3.4. Inn- og utvandrerne fordelt etter kjønn og alder

3.4.1. Oversikt

Tabell 3.15 gir andelen menn blant inn- og utvandrerne i årene 1958-1975, samt netto-innvandringen fordelt på kjønn.

Andelen menn var tydelig større i siste delen av perioden enn i første. For innvandringen inntraff en markert øking fra 1966, for utvandringen fra 1968. I de årene vi har hatt netto-innvandring, er andelen menn for netto-innvandringen stort sett større enn andelen menn for brutto-inn- og brutto-utvandrerne. Når vi har netto-utvandring, har denne stort sett vært størst for kvinnene. Unntak er bare folketellingsårene og året 1959.

Tabell 3.15. Andelen menn blant personer som flyttet til og fra Norge 1958-1975. Prosent. Netto-innvandring etter kjønn *The proportion of men among persons migrating to and from Norway 1958-1975. Per cent. Net migration by sex*

Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>	Prosent menn <i>Per cent men</i>		Netto-innvandring <i>Net migration</i>		
	Innvandring <i>Immigration</i>	Utvandring <i>Emigration</i>	Total	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>
1961-65	47,4	46,7	-411	-110	-301
1966-70	50,6	49,0	735	603	132
1971-75	51,3	49,2	4 765	2 753	2 012
1958	49,8	49,8	-1 105	-467	-638
1959	47,9	47,9	-1 221	-662	-559
1960	48,9	48,9	-5 145	-2 741	-2 404
1961	47,7	47,7	816	470	346
1962	47,7	47,7	244	242	2
1963	46,7	46,7	619	433	186
1964	47,1	47,4	-1 858	-919	-939
1965	47,7	46,9	-1 873	-774	-1 099
1966	49,5	47,5	-945	-201	-744
1967	51,4	46,8	2 334	1 801	533
1968	50,3	50,1	1 730	894	836
1969	51,5	49,7	2 105	1 322	783
1970	50,3	50,4	-1 546	-799	-747
1971	52,8	48,4	6 566	4 030	2 536
1972	50,5	49,0	4 360	2 408	1 952
1973	49,2	48,1	3 327	1 789	1 538
1974	52,5	49,4	4 818	2 971	1 847
1975	51,5	50,7	4 752	2 567	2 185

Endringene fra år til år i andelen menn blant innvandrerne har vært størst i den siste femårsperioden. Andelene menn i 1971 (52,8 prosent) og 1974 (52,5 prosent) er de høyeste som er registrert i perioden 1958-1975. Vi må også tilbake til 1965 for å finne så vidt lav andel menn som i 1973 (49,2 prosent).

Denne utviklingen i kjønnssammensetningen er nok delvis en følge av at brutto-innvandringens sammensetning etter statsborgerskapsgrupper har endret seg. Tabell 3.16 viser andelen menn for utvalgte statsborgerskapsgrupper.

Tabell 3.16. Andel menn blant personer som flyttet til og fra Norge, gruppert etter statsborgerskap og fra- og tilflyttingsland 1967-1974. Prosent *The proportion of men among persons migrating to and from Norway, by citizenship and country of origin and destination 1967-1974. Per cent*

Arlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>	Norske statsborgere <i>Norwegian citizens</i>	Øvrige nordiske statsborgere <i>Other Nordic citizens</i>				Ikke-nordiske statsborgere ¹⁾ <i>Non-Nordic citizens¹⁾</i>			
		I alt <i>Total</i>	Av dette <i>Of which</i>			I alt <i>Total</i>	Av dette <i>Of which</i>		
			Danmark <i>Denmark</i>	Sverige <i>Sweden</i>	Finland <i>Finland</i>		Europa <i>Europe</i>	Nord- og Mellom-Amerika <i>North and Central America</i>	Andre ²⁾ <i>Others²⁾</i>
Innvandring <i>Immigration</i>									
1967-70	47,1	41,1	40,4	47,3	32,0	59,7	61,8	52,5	64,8
1971-74	48,3	42,9	43,1	48,8	33,3	57,7	58,3	51,5	63,7
1967	47,1	42,3	40,6	48,5	35,4	60,9	64,4	52,1	61,4
1968	46,4	42,4	43,4	47,4	29,1	59,2	60,6	52,9	68,3
1969	47,3	40,4	40,1	46,4	30,2	60,3	62,0	53,5	66,6
1970	47,4	39,5	37,0	46,9	34,9	58,2	60,4	51,5	63,2
1971	47,6	41,4	39,4	50,2	36,8	62,5	60,1	51,9	77,9
1972	48,3	39,6	37,5	48,7	30,7	57,4	58,3	52,3	62,8
1973	47,8	39,7	35,7	48,0	29,9	54,3	56,3	49,6	57,0
1974	49,4	50,1	54,1	49,5	39,0	56,4	57,9	52,1	57,6
Utvandring <i>Emigration</i>									
1968-70	46,3	41,1	39,4	52,0	27,9	61,8	61,6	54,2	72,3
1971-74	47,0	39,3	36,4	51,0	32,1	57,2	58,4	52,1	61,5
1968	44,6	43,8	43,0	55,6	28,8	63,6	64,4	55,2	75,6
1969	46,2	39,3	38,1	51,9	24,4	61,4	60,2	57,1	72,6
1970	47,5	40,3	37,1	49,0	31,5	60,7	60,3	51,3	70,8
1971	46,2	37,3	33,2	51,3	33,7	59,7	59,3	55,6	67,5
1972	45,5	40,7	37,5	53,1	34,4	59,3	61,1	53,5	61,2
1973	47,9	37,4	36,8	47,9	28,0	54,2	55,4	49,7	59,0
1974	48,2	41,8	38,9	51,5	34,3	55,4	57,3	51,0	58,3

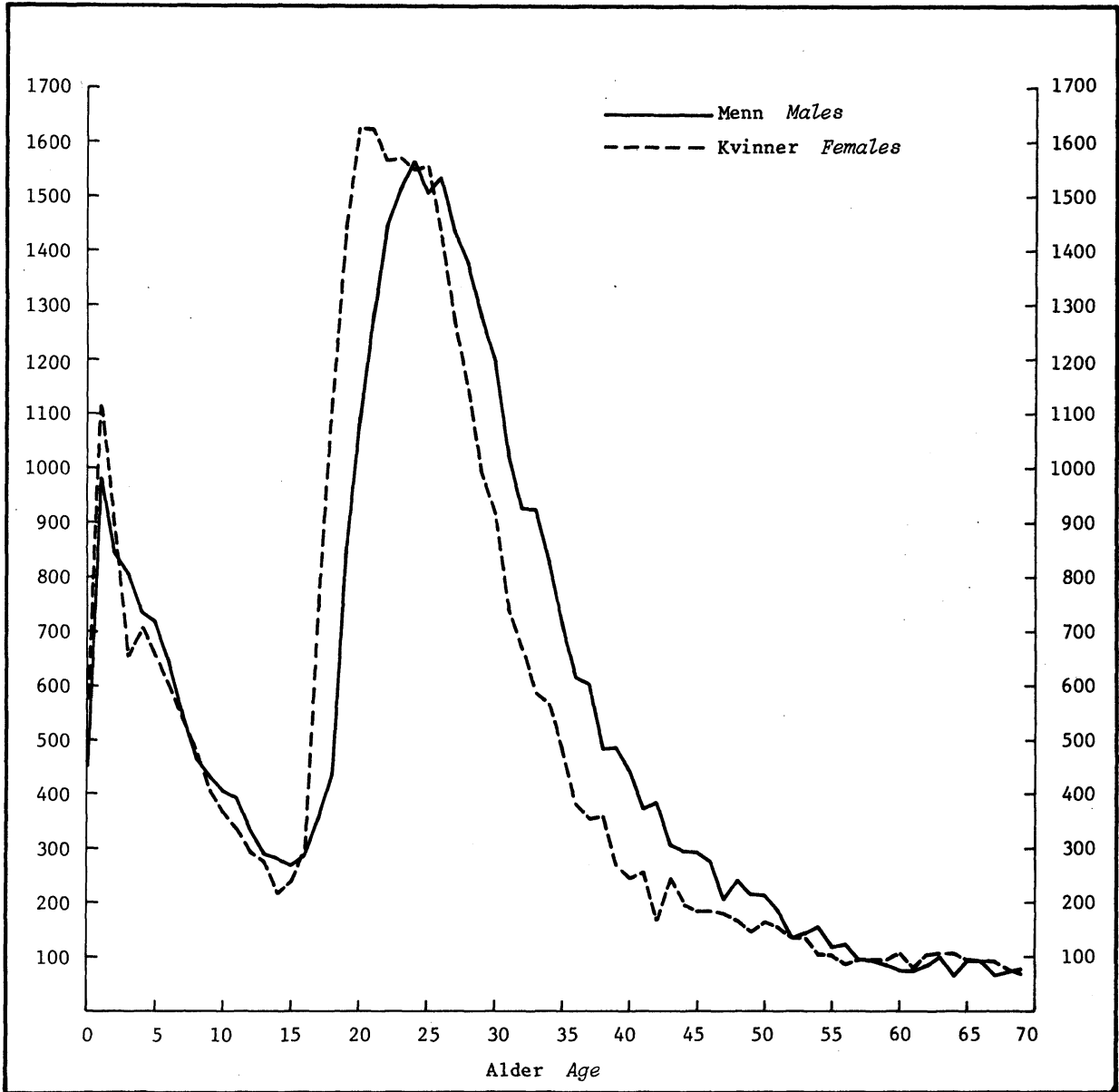
1) Inkluderer uoppgitt statsborgerskap. 2) Sør-Amerika, Afrika, Asia, Oseania og uoppgitt.
1) *Includes unknown citizenship.* 2) *South America, Africa, Asia, Oceania and unknown.*

Det er nokså store ulikheter i kjønns sammensetningen i flyttingen til og fra forskjellige land og for de ulike grupper av statsborgerskap. For gruppen norske statsborgere har det i hele perioden vært et kvinneoverskott både blant ut- og innvanderne. Dette kvinneoverskottet er imidlertid ikke stort, og har også avtatt noe i den siste av de to periodene. Til sammenligning kan nevnes at andelen menn for den innenlandske flyttingen i 1971-1974 var 48,3 prosent. Dette er om lag samme andel som for innvandringen av norske statsborgere. Utvandringen av norske statsborgere har imidlertid en større andel kvinner.

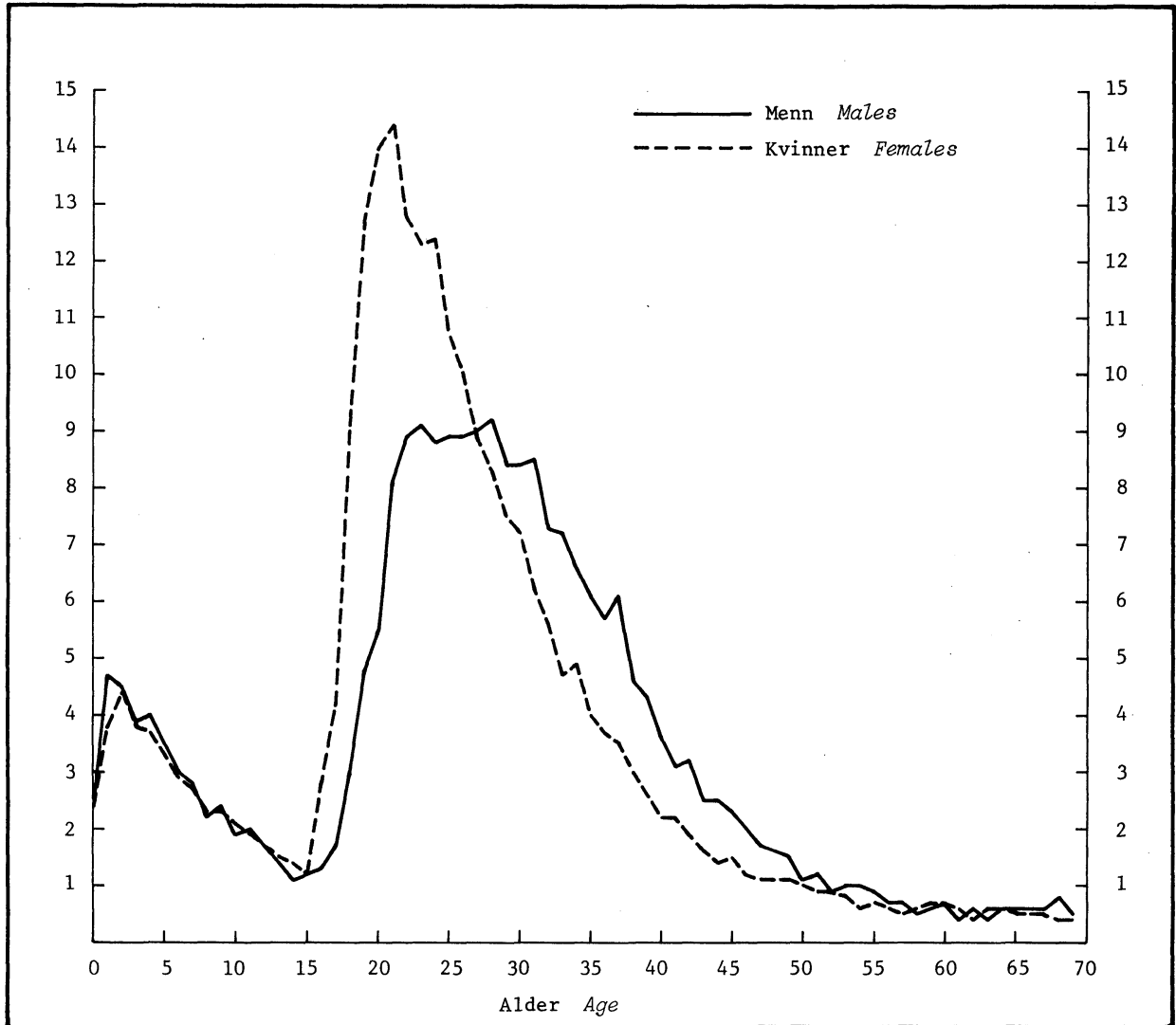
Når det gjelder inn- og utvandringen av øvrige nordiske statsborgere, ser vi at flytterne til og fra Sverige har en relativt balansert kjønns sammensetning, særlig i den siste fireårsperioden. De andre nordiske flytterne har imidlertid et markert kvinneoverskott. Spesielt gjelder dette flyttingen til og fra Finland, som nok er preget av finske kvinner som tar arbeid i nordnorsk fiskeindustri for kortere eller lengre perioder.

Vi legger merke til den sterke økingen i andelen menn blant de nordiske statsborgerne fra Danmark i 1974. Antall menn økte med 592 personer fra 1973 til 1974, en endring på over 150 prosent.

Figur 3.6. Innvandring etter personenes kjønn og alder 1971-1974 *Immigration by sex and age of the migrants 1971-1974*

Figur 3.7. Utvandringsrater pr. 1 000 innbyggere gruppert etter alder og kjønn 1971-1974
Emigration rates per 1 000 population by sex and age 1971-1974

Antallet kvinner gikk også opp (med 18 prosent). Det er nærliggende å se den sterke økingen i antall menn i sammenheng med de vanskelige forholdene på det danske arbeidsmarkedet i 1974. I 1975 var 53 prosent av innvandringen av utenlandske statsborgere fra Danmark menn.

Blant de ikke-nordiske statsborgerne har flytterne til og fra Nord- og Mellom-Amerika en relativt balansert kjønnsfordeling. Disse landene har en liten overvekt av menn, særlig blant utvandrerne.

For de andre gruppene av til- og fraflyttingsland er det en betydelig overvekt av menn blant de ikke-nordiske statsborgerne. Spesielt gjelder dette flyttingen til og fra landene i Sør-Amerika, Afrika, Asia og Oseania.

Figurene 3.6 og 3.7 viser henholdsvis innvandringen i absolutte tall og utvandringsrater i promille av befolkningen for kvinner og menn etter ettårige aldersgrupper¹⁾ 1971-1974.

Både utvandringsratene og innvandringstallene varierer med alder og kjønn etter et noenlunde ensartet mønster, som er velkjent fra inn- og utvandringen i andre land og fra innenlandsk flytting. Mobiliteten avtar fra ettårsalderen fram til slutten av skolealderen. Deretter stiger mobiliteten raskt, særlig for kvinnene, og når et toppunkt ved 20-21 år for kvinnene og ved 27-28 år for mennene. Deretter avtar mobiliteten framover mot 55-årsalderen og holder seg på et lavt nivå fram mot pensjonsalderen.

Kurvene for menn og kvinner ligger nær hverandre for barn under 16 år og for aldersklassene over 50 år. Dette er et trekk som også går igjen i den innenlandske flyttingen (se f.eks. Stordahl (1976) kapittel 4). Barn flytter jo som regel sammen med foreldrene. En må vente at de foreldrene som flytter, har barn med samme kjønnsproporsjon som gjennomsnittet av barna i befolkningen.

Dette mønsteret passer likevel ikke for alle grupper av barn. For eksempel ble det i 1974 adoptert 305 utenlandske barn under 3 år til Norge, vesentlig fra Korea (96,7 prosent). Av alle de adopterte utenlandske barna var 73 prosent jenter.

Videre er det en tydelig skjev kjønnsfordeling blant innvandrerbarna fra enkelte land i Asia og Afrika, særlig når det gjelder innvandringen fra Pakistan. I gjennomsnitt for 1974-1975 var andelen gutter 67 prosent blant de utenlandske barna under 15 år, som flyttet fra Pakistan. Bø (1976) kommenterer overvekten av gutter blant de pakistanske barna som bor i Norge. Denne overvekten er særlig stor blant de eldre barna. Hun mener at pakistanerne hittil kanskje ikke har hatt muligheter for å hente hele familien. I 1975 og 1976 har en hatt en mer utbredt flytting av pakistanske familiemedlemmer til Norge. Det er derfor mulig at overvekten av gutter blant de pakistanske barna som er bosatt i Norge etterhvert vil avta ettersom familiene blir gjenforenet, eller i det minste etterhvert som de norskfødte barna vokser opp. Hvis innvandringen skal bidra til å jevne ut den skjeve kjønnsfordelingen for de pakistanske barna i Norge, må vi vente at innslaget av jenter i innvandringen fra Pakistan vil øke betydelig i de nærmeste årene. En annen mulighet er at en del av de pakistanske innvandrerne som flytter til Norge for kortere eller lengre tid, ønsker å la jentene bli igjen hos slektninger i Pakistan. En mulig grunn til det kan være kulturforskjellen mellom nordmenn og pakistanere, som ikke minst er stor når det gjelder synet på oppdragelsen av barna.

En mulig grunn til at kjønnsfordelingen jevner seg ut for de eldre innvandrerne kan være at det er en større andel familieflyttinger i disse aldrene.

Tabell 3.17 gir et utgangspunkt for å sammenligne mobiliteten for personer som utvandrer med mobiliteten for de innenlandske flytterne. (Forholdet mellom utvandring og innenlandske flyttinger blir det samme enten en regner i absolutte tall eller i rater.) Samlet var utvandringene 7 prosent av de innenlandske flyttingene både for menn og for kvinner i perioden 1971-1975.

1) Alderen er regnet som alder i fylte år ved utgangen av året. Som nevner i utvandringsratene er brukt folketall ved inngangen av hvert av årene, for nullåringene antall (levende-) fødte.

Tabell 3.17. Utvandring i prosent av innenlandsk flytting, gruppert etter personenes alder¹⁾ og kjønn 1971-1975. Prosent *Emigration as a percentage of internal migration, by sex and age¹⁾ of the migrants 1971-1975. Per cent*

Aldersgruppe <i>Age group</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>
Alle aldre <i>All age groups</i>	7	7
0 - 4 år <i>years</i>	5	5
5 - 9 " "	7	7
10 - 14 " "	8	8
15 - 19 " "	7	7
20 - 24 " "	7	7
25 - 29 " "	7	8
30 - 34 " "	10	9
35 - 39 " "	12	10
40 - 44 " "	12	10
45 - 49 " "	11	10
50 - 54 " "	9	8
55 - 59 " "	7	6
60 - 64 " "	6	6
65 - 69 " "	7	5
70 år og over <i>years and over</i>	6	4

1) Alder i fylte år på flyttetidspunktet.

1) *Age in complete years at the moment of migration.*

Forholdet mellom utvandring og innenlandske flyttinger i de forskjellige aldersgruppene viser at en relativt større del av utvandrerne enn av de innenlandske flytterne er i aldersgruppene 30-54 år (for kvinner 25-54 år). På den andre siden er det relativt færre av utvandrerne i den yngste og de eldste aldersgruppene. Aldersfordelingen for utvandrerne og for de innenlandske flytterne er likevel i store trekk nokså like.

Tabell 3.18 gir inn- og utvandringen etter kjønn og aldersgrupper. Tallene for menn og kvinner er slått sammen for aldrene under 15 og for aldrene 50 år og over.

Andelen barn i innvandringen har vært stadig stigende. Fra en andel på 14 prosent i 1958 og 1959 har andelen barn steget jevnt og sikkert opp til 25 prosent i 1975. En lignende utvikling har funnet sted for utvandringen, men stigningen er ikke fullt så sterk. Andelen barn blant innvandrerne er nå på høyde med andelen barn blant de innenlandske flytterne (24 prosent barn i gjennomsnitt 1971-1975).

Deler vi inn- og utvandringene i grove grupper etter statsborgerskap, viser det seg at tendensen til økende prosentdel barn gjør seg gjeldende i nesten alle de grupper vi har spesifisert (se underavsnitt 3.4.2).

Økingen i den gjennomsnittlige andelen barn under 15 år har skjedd uten at det har vært noen tilsvarende øking i andelen kvinner i aldrene 15-49 år. Derimot har det vært en sterk oppgang i andelen gifte blant kvinnelige inn- og utvandrerne i alderen 15 år og over (se avsnitt 3.5).

Aldersklassene 50 år og over har hatt en synkende andel av både innvandringen og utvandringen. Dette skyldes at det nå er relativt færre eldre personer blant de ikke-nordiske flytterne mellom Norge og land i Nord- og Mellom-Amerika (se underavsnitt 3.4.2).

Tabell 3.18. Inn- og utvandring, etter personenes alder og kjønn 1958-1975. Prosent

Arlig gjennomsnitt	Innvandring <i>Immigration</i>										
	I alt <i>Total</i>	0-14 år <i>years</i>	15-19 år <i>years</i>		20-29 år <i>years</i>		30-39 år <i>years</i>		40-49 år <i>years</i>		50 år og over <i>years</i> and over
			Menn	Kvinner	M	K	M	K	M	K	
			<i>Males</i>	<i>Females</i>	<i>M</i>	<i>F</i>	<i>M</i>	<i>F</i>	<i>M</i>	<i>F</i>	
1961-65	100	16	3	8	18	22	9	7	4	3	10
1966-70	100	20	3	5	20	21	10	6	4	3	8
1971-75	100	23	3	5	19	19	11	7	4	3	7
1958	100	14	3	8	21	20	10	8	4	3	10
1959	100	14	3	8	19	21	9	8	4	3	11
1960	100	15	3	7	19	20	10	7	4	3	12
1961	100	15	3	8	19	22	9	7	4	3	9
1962	100	16	3	7	18	22	9	7	4	3	10
1963	100	16	3	8	17	23	9	7	4	3	11
1964	100	16	3	7	19	23	9	6	4	3	10
1965	100	18	3	6	17	23	9	6	5	3	10
1966	100	18	3	6	19	22	9	7	4	3	8
1967	100	19	3	5	20	21	10	6	5	3	8
1968	100	20	3	5	20	21	10	6	4	3	8
1969	100	20	3	5	20	21	10	6	4	3	8
1970	100	21	3	6	19	21	10	6	4	3	8
1971	100	20	3	5	21	20	11	6	4	3	7
1972	100	21	3	6	19	20	10	7	4	3	7
1973	100	23	3	5	17	20	10	8	4	3	7
1974	100	24	3	5	19	18	11	8	4	2	6
1975	100	25	3	5	18	18	11	8	4	3	6

Immigration and emigration, by sex and age of the migrants 1958-1975. Per cent

I alt Total	0-14 år years	Utvandring Emigration								50 år og over years and over	Annual average
		15-19 år years		20-29 år years		30-39 år years		40-49 år years			
		Menn Males	Kvinner Females	M M	K F	M M	K F	M M	K F		
100	15	3	8	20	25	9	6	4	3	7	1961-65
100	16	3	6	21	26	10	6	4	2	6	1966-70
100	20	3	6	19	23	10	7	4	2	6	1971-75
100	14	2	7	23	22	11	8	4	3	7	1958
100	13	2	7	22	24	10	8	4	3	7	1959
100	14	2	6	20	21	12	8	5	4	8	1960
100	14	3	9	20	24	9	7	4	3	7	1961
100	14	3	9	21	24	9	7	4	3	7	1962
100	15	3	8	18	26	9	6	4	3	7	1963
100	15	3	8	21	26	9	6	4	3	7	1964
100	16	4	8	20	26	9	6	4	3	6	1965
100	16	3	7	21	26	9	6	4	2	6	1966
100	16	2	7	21	27	10	6	4	2	6	1967
100	16	2	5	22	26	10	6	4	2	6	1968
100	17	3	6	21	25	10	6	4	2	6	1969
100	16	3	6	21	25	11	6	5	2	6	1970
100	18	3	7	21	25	9	6	3	2	5	1971
100	18	3	7	20	25	10	6	4	2	5	1972
100	20	3	6	19	23	10	7	4	2	6	1973
100	21	3	6	18	22	11	8	4	3	5	1974
100	21	3	5	18	21	12	8	4	3	6	1975

Tabell 3.19. Inn- og utvandring, etter personenes kjønn og alder¹⁾. Verdensdelene og viktige land 1971-1975. Prosent

Verdensdel/land	Arlig flytting Annual migration	I alt ²⁾ Total ²⁾	Innvandring Immigration									
			0-14 år years	Alder og kjønn Age and sex				50 år og over years and over				
				15-19 år years		20-29 år years			30-39 år years		40-49 år years	
				Menn Males	Kvinner Females	M M	K F		M M	K F	M M	K F
Europa	11 450	100	19	3	8	21	23	10	6	3	2	4
Danmark	2 827	100	16	4	15	21	24	8	5	3	2	3
Sverige	2 549	100	26	3	5	20	19	10	6	4	2	5
Finland	442	100	8	4	21	17	34	6	4	3	1	2
Storbritannia	1 887	100	19	3	5	22	27	10	6	3	2	3
Tyskland ³⁾	801	100	22	3	3	21	23	11	7	3	2	5
Andre land i Nord- og Vest-Europa ⁴⁾	1 609	100	20	3	6	21	26	9	7	5	2	3
Sør- og Øst-Europa ⁵⁾	1 335	100	16	4	3	26	14	14	7	6	3	7
Amerika	3 951	100	27	4	4	11	13	9	8	5	4	16
USA	3 191	100	26	4	4	10	13	9	8	5	4	18
Canada	398	100	27	3	4	14	16	10	8	4	3	12
Andre land i Amerika	362	100	31	2	3	14	14	11	9	5	3	7
Afrika	1 124	100	33	3	3	13	8	13	11	6	5	5
Asia	1 923	100	32	5	2	24	11	12	6	4	2	3
Pakistan	749	100	17	9	3	38	11	15	4	3	0	1
Korea ⁶⁾	234	100	96	0	0	0	1	1	1	0	0	0
Andre land i Asia	940	100	28	3	3	18	13	13	9	5	4	5
Oseania	315	100	24	2	3	19	21	10	7	5	3	6

1) Alder i fylte år ved flyttetidspunktet. 2) Se note til tabell 3.5. 3) 1974-1975: Vest-Tyskland.

4) Island, Belgia, Nederland, Frankrike, Irland, Sveits og Østerrike. 5) Øvrige europeiske land, herunder Tyrkia, Grønland, Færøyene og Luxembourg. 6) 1974-1975: Sør-Korea.

Immigration and emigration, by sex and age¹⁾ of the migrants. Continents and selected countries 1971-1975. Per cent

Årlig flytting Annual migration	Utvandring Emigration											Continent/country	
	I alt ²⁾ Total ²⁾	0-14 år years	Alder og kjønn Age and sex						50 år og over years and over				
			15-19 år years		20-29 år years		30-39 år years				40-49 år years		
			Menn Males	Kvinner Females	M M	K F	M M	K F			M M		K F
9 768	100	17	3	9	21	25	9	6	3	2	4	Europe	
2 499	100	12	5	17	21	26	8	4	3	2	3	Denmark	
2 353	100	22	4	9	21	21	8	5	3	2	5	Sweden	
364	100	7	4	19	16	35	8	4	3	1	3	Finland	
1 486	100	16	3	6	22	31	9	6	3	2	3	Great Britain	
699	100	17	2	4	22	28	11	7	3	2	4	Germany ³⁾	
1 396	100	19	2	5	22	28	9	7	2	1	2	Other countries in Northern and Western Europe ⁴⁾	
977	100	18	2	2	20	14	15	8	7	3	12	Southern and Eastern Europe ⁵⁾	
2 365	100	25	3	4	17	18	9	8	4	3	10	America	
1 833	100	24	3	4	16	18	9	8	4	4	11	USA	
314	100	25	3	4	20	20	8	7	4	3	7	Canada	
218	100	31	1	1	16	15	13	9	5	3	5	Other American countries	
829	100	34	1	1	12	12	15	12	5	4	5	Africa	
727	100	31	2	1	13	13	16	11	5	3	5	Asia	
52	100	28	2	2	21	13	20	8	4	0	2	Pakistan	
6	100	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	Korea ⁶⁾	
669	100	31	2	1	13	13	15	11	5	4	5	Other Asian countries	
245	100	26	2	2	17	22	12	8	4	2	4	Oceania	

1) Age in complete years at the moment of migration. 2) See note to table 3.5. 3) 1974-1975: Federal Republic of Germany. 4) Iceland, Belgium, The Netherlands, France, Ireland, Switzerland and Austria. 5) Other European countries, also including Turkey, Greenland, The Faroe Islands and Luxembourg. 6) 1974-1975: South Korea.

Tabell 3.20. Inn- og utvandring, etter personenes kjønn og alder 1967-1974. Prosent. Personer gruppert etter statsborgerskap

Statsborgerskapsgruppe	Periode ¹⁾	Innvandring <i>Immigration</i>												
		Arlig flytting <i>Annual migration</i>	I alt <i>Total</i>	0-14 år <i>years</i>	Alder og kjønn <i>Age and sex</i>									
					15-19 år <i>years</i>		20-24 år <i>years</i>		25-34 år <i>years</i>		35-49 år <i>years</i>		50 år og over <i>years and over</i>	
					Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>		
Norske statsborgere	1967/68-70	7 013	100	27	2	4	6	12	14	14	8	6	7	
	1971-74	7 889	100	28	2	4	5	9	15	16	8	6	7	
Øvrige nordiske statsborgere	1967/68-70	2 783	100	12	3	13	12	21	13	12	6	4	4	
	1971-74	3 014	100	14	3	13	10	18	15	13	6	4	4	
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere som flytter fra/til europeiske land	1967/68-70	3 675	100	10	3	4	19	13	24	11	9	4	4	
	1971-74	3 519	100	14	3	4	17	12	21	13	8	4	4	
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere fra/til Nord- og Mellom-Amerika	1967/68-70	1 703	100	26	4	3	5	6	7	7	7	5	31	
	1971-74	2 180	100	24	4	4	7	8	8	8	8	7	22	
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere fra/til Sør-Amerika, Afrika, Asia og Oseania ³⁾	1967/68-70	756	100	20	3	1	16	6	28	10	9	4	3	
	1971-74	1 982	100	25	4	2	16	6	24	9	9	3	2	
Norske statsborgere	1967	7 110	100	25	2	4	7	13	13	14	9	6	7	
	1968	6 838	100	28	2	4	6	12	13	14	8	6	7	
	1969	6 547	100	27	3	3	5	11	14	15	8	6	7	
	1970	7 555	100	27	3	5	6	12	14	14	8	6	6	
	1971	8 395	100	27	3	4	5	10	15	15	8	6	7	
Norske statsborgere	1972	7 977	100	28	2	4	5	9	15	16	8	6	7	
	1973	7 459	100	27	3	4	5	9	15	16	8	6	8	
	1974	7 725	100	29	3	4	5	8	15	15	9	7	6	
	1967	2 597	100	11	3	13	13	21	12	12	7	4	4	
	1968	2 947	100	12	3	12	13	21	13	12	6	4	4	
Øvrige nordiske statsborgere	1969	2 645	100	12	3	13	11	22	13	12	5	4	4	
	1970	2 943	100	15	3	13	10	20	13	13	5	4	4	
	1971	2 872	100	14	4	14	10	20	14	12	6	4	3	
	1972	3 077	100	13	3	15	9	20	13	13	6	3	4	
	1973	2 819	100	14	3	15	8	18	13	14	5	5	4	
1974	3 288	100	16	3	10	11	14	19	13	7	3	4		
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere som flytter fra/til land i Europa	1967	3 606	100	8	3	3	19	12	25	11	11	3	4	
	1968	3 255	100	10	3	4	19	14	24	12	8	3	3	
	1969	3 999	100	10	4	4	19	12	23	11	9	4	4	
	1970	3 839	100	11	3	4	18	14	23	12	8	3	4	
	1971	3 781	100	11	4	4	19	13	23	13	8	3	3	
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere som flytter fra/til land i Nord- og Mellom-Amerika	1972	3 646	100	12	4	4	18	13	20	12	9	4	4	
	1973	3 029	100	16	3	3	15	13	21	14	8	4	4	
	1974	3 618	100	17	4	3	14	10	22	13	8	4	4	
	1967	1 467	100	23	3	3	6	7	6	6	7	5	33	
	1968	1 627	100	25	5	3	5	6	7	6	7	6	31	
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere som flytter fra/til land i Nord- og Mellom-Amerika	1969	1 686	100	27	3	3	5	5	8	7	7	5	30	
	1970	2 032	100	27	3	3	5	5	7	7	7	5	29	
	1971	2 188	100	25	4	4	6	7	8	8	8	6	26	
	1972	2 211	100	22	5	4	8	9	8	7	8	6	23	
	1973	2 239	100	25	4	5	6	7	9	9	8	7	20	
1974	2 080	100	23	4	5	8	7	9	9	9	7	13		
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere som flytter fra/til land i Sør-Amerika, Afrika, Asia og Oseania ³⁾	1967	580	100	20	5	1	14	8	23	11	10	5	4	
	1968	665	100	23	3	2	15	4	28	8	12	3	2	
	1969	760	100	19	2	1	17	5	31	12	8	3	2	
	1970	1 018	100	20	2	2	16	6	27	10	9	4	3	
	1971	2 058	100	12	4	0	23	5	35	6	11	2	2	
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere som flytter fra/til land i Sør-Amerika, Afrika, Asia og Oseania ³⁾	1972	1 471	100	24	3	2	17	6	24	11	8	3	3	
	1973	1 835	100	31	3	3	13	7	19	10	8	4	2	
	1974	2 564	100	33	5	2	12	7	19	11	7	3	2	

1) Perioden 1967/68-70 er 1967-1970 for innvandring og 1968-1970 for utvandring. 2) Inkluderer uoppgitt statsborgerskap. 3) Inkluderer ikke-nordiske statsborgere med uoppgitt til- og fraflyttingsland.

Immigration and emigration, by sex and age of the migrants 1967-1974. Per cent. Migrants by citizenship

Utvandring Emigration													Period ¹⁾	Group of citizenship
Arlig flytting Annual migration	I alt Total	Alder og kjønn Age and sex												
		0-14 år years		15-19 år years		20-24 år years		25-34 år years		35-49 år years		50 år og over years and over		
		Menn Males	Kvinner Females	M M	K F	M M	K F	M M	K F	M M	K F			
8 788	100	19	3	6	8	17	16	15	7	5	5	1967/68-70	Norwegian citizens	
7 851	100	23	3	6	7	14	16	15	7	5	5	1971-74		
2 086	100	10	2	12	10	23	14	13	7	4	4	1967/68-70	Other Nordic citizens	
2 046	100	13	3	15	8	21	13	13	6	4	4	1971-74		
2 693	100	11	3	3	17	12	23	12	11	4	4	1967/68-70	Non-Nordic ²⁾ citizens migrating from/to European countries	
2 264	100	13	3	3	15	12	22	13	10	4	4	1971-74		
1 013	100	22	3	4	10	8	10	9	9	6	21	1967/68-70	Non-Nordic ²⁾ citizens from/to North and Central America	
1 070	100	21	3	5	12	10	10	10	8	6	15	1971-74		
767	100	9	2	1	14	6	31	10	17	4	5	1967/68-70	Non-Nordic ²⁾ citizens from/to South America, Africa, Asia and Oceania ³⁾	
586	100	17	1	2	11	7	27	15	11	6	3	1971-74		
..	1967	Norwegian citizens	
7 525	100	20	2	5	8	19	15	14	6	5	5	1968		
7 421	100	20	3	6	8	16	15	15	6	4	5	1969		
11 418	100	19	2	6	8	16	17	15	7	4	5	1970		
7 454	100	22	2	6	8	15	16	15	7	4	5	1971		
7 366	100	22	3	6	7	15	15	16	7	5	5	1972		
8 223	100	23	3	5	8	13	17	15	7	5	5	1973		
8 359	100	24	3	5	7	12	16	16	7	5	5	1974		
..	1967		
2 054	100	9	2	12	12	23	15	12	8	4	4	1968		
2 032	100	11	2	12	9	24	14	13	6	4	5	1969		
2 171	100	11	3	13	9	21	15	13	7	5	4	1970		
1 914	100	11	3	15	9	24	13	13	5	4	4	1971		
2 299	100	14	3	15	9	20	14	12	6	3	4	1972		
2 040	100	13	3	15	7	23	13	14	6	3	4	1973		
1 930	100	13	3	13	8	20	15	15	7	4	3	1974		
..	1967	Other Nordic citizens	
2 568	100	10	2	2	16	11	26	12	13	4	5	1968		
2 577	100	11	3	3	18	13	21	12	10	4	4	1969		
2 933	100	11	3	3	17	13	23	12	10	4	4	1970		
2 009	100	11	4	3	19	14	21	12	8	4	4	1971		
2 663	100	10	3	4	17	13	23	13	11	3	4	1972		
2 170	100	14	2	4	13	13	22	14	9	5	4	1973		
2 215	100	17	2	2	12	10	22	15	11	5	4	1974		
..	1967		
964	100	19	3	3	12	7	10	9	10	7	21	1968		
886	100	24	3	3	10	8	11	9	9	5	19	1969		
1 188	100	22	3	5	8	8	8	9	8	6	21	1970		
797	100	21	3	4	15	8	10	9	7	4	17	1971		
1 024	100	22	3	6	14	12	11	9	6	5	11	1972		
1 111	100	21	3	5	10	11	9	9	8	7	16	1973		
1 346	100	22	4	5	9	10	11	10	9	7	14	1974		
..	1967	Non-Nordic ²⁾ citizens migrating from/to countries in South America, Africa, Asia and Oceania ³⁾	
491	100	9	1	1	18	3	34	9	13	6	4	1968		
616	100	10	2	1	17	7	33	11	14	3	2	1969		
1 223	100	9	1	1	11	7	29	11	19	4	8	1970		
554	100	14	1	2	15	8	31	11	11	4	2	1971		
670	100	14	1	2	11	7	29	17	10	5	4	1972		
511	100	19	1	2	9	7	25	17	11	7	3	1973		
607	100	22	1	1	7	5	23	16	15	7	3	1974		

1) Period 1967/68-70 means 1967-1970 for immigration and 1968-1970 for emigration. 2) Includes unknown citizenship. 3) Includes non-Nordic citizens with unknown country of origin and destination.

Tabell 3.19 viser aldersfordelingen for flytterne mellom Norge og noen utvalgte land. Tabellen omfatter både norske og utenlandske statsborgere. Andelen barn blant flytterne mellom Norge og andre land i Europa er langt lavere enn andelen barn blant flytterne til og fra andre verdensdeler. Til gjengjeld har flyttingen til og fra Europa en større andel personer i 20-årsalderen enn flyttingene til og fra de andre verdensdelene, med unntak av Oseania. Særlig stor forskjell er det for kvinnene i 20-årene. Andelen flyttere 50 år og over er langt større for flyttingen mellom Norge og Amerika enn for flyttingene til og fra de andre verdensdelene. Spesielt gjelder dette for innvandringene.

Blant de europeiske landene står Finland i en særstilling med en ekstremt stor andel kvinner 15-29 år og en påfallende liten andel barn. Dette gjelder både inn- og utvandring. Også blant flytterne mellom Norge og Danmark kan vi spore en relativt lav andel barn og høy andel kvinner, spesielt i alderen 15-19 år.

Det er en markert overvekt av menn blant flytterne 20-39 år mellom Norge og landene i Sør- og Øst-Europa. Utvandrerne til disse landene har en relativt høy andel personer i alderen 50 år og over. Om lag 70 prosent av de eldre flytterne i denne gruppen er utvandrere til Spania. I 1974-1975 var over 90 prosent av utvandrerne til Spania i denne aldersgruppen norske statsborgere. Vi må derfor anta at den høye andelen eldre blant de som flytter til land i Sør- og Øst-Europa skyldes norske pensjonister som flytter til Spania (iberegnet bl.a. Kanariøyene).

Blant landene i Asia har vi spesifisert Pakistan og Sør-Korea (i 1971-73: Korea). Den ekstreme aldersfordelingen blant innvandrerne fra Korea skyldes åpenbart adopsjonen av barn fra Korea. Utenom slike adoptivbarn er flyttingene mellom Norge og Korea svært begrenset.

Innvandringen fra Pakistan viser en relativt liten andel barn sammenlignet med de andre asiatiske landene. Det er dessuten større andeler menn i aldersgruppene mellom 15 og 39 år. Tabellen dekker imidlertid over enkelte interessante detaljer, idet den gjelder hele perioden 1971-1975 under ett. Aldersfordelingen for innvandringen fra Pakistan ser helt annerledes ut i siste delen av perioden enn i første. I 1971-1972 var bare 3 prosent av innvandringene fra Pakistan barn under 15 år. I 1974-1975 var andelen barn kommet opp i 26 prosent. Andelen menn i 20-årene sank fra 59 prosent i 1971-1972 til 25 prosent i 1974-1975. Andelen menn i 30-årene i 1971-1972, 22 prosent, var halvert i 1974-1975. Til gjengjeld steg andelen kvinner i 20-årene fra 2 prosent i 1971-1972 til 16 prosent i 1974-1975. Som nevnt var det først i 1971 at innvandringen fra Pakistan fikk noen betydning. Det var da tydeligvis arbeidssøkende menn som reiste i første omgang, mens familiene først har begynt å komme etter i de aller siste årene. Andelen kvinner og barn under 15 år blant innvandrerne fra Pakistan var stor i 1976 (70 prosent). Dette skyldes nok dels innvandringsstoppen, som særlig har begrenset innvandringen av menn i yrkesaktiv alder, dels en innflytting av familiemedlemmer til tidligere innvandrere.

3.4.2. Inn- og utvandrerne, etter kjønn, alder og statsborgerskap

Tabell 3.20 framstiller flyttinger etter statsborgerskapsgrupper, og gir dessuten et visst bilde av de årlige variasjonene i aldersfordelingene.

Andelen barn blant de nordiske (ikke-norske) inn- og utvandrerne og blant de ikke-nordiske statsborgerne som flytter mellom Norge og andre europeiske land, er klart lavere enn for de andre spesifiserte flyttergruppene.

De nordiske (ikke-norske) statsborgerne har også en atskillig større andel kvinner i alderen 15-19 år blant inn- og utvandrerne enn de andre spesifiserte statsborgerskapsgruppene.

Det kan være grunn til å kommentere utviklingen i aldersfordelingen for de ikke-nordiske innvandrerne fra Nord- og Mellom-Amerika noe nærmere. Denne statsborgerskapsgruppen har en påfallende stor andel personer i alderen 50 år og over. Antallet innvandringer i denne aldersgruppen sank fra 523 pr. år i 1967-1970 til 481 pr. år i 1971-1974. Siden den totale innvandringen av denne nasjonalitetsgruppen økte kraftig, har andelen eldre derfor avtatt raskt (fra 31 til 22 prosent).

Det er rimelig å tro at utviklingen i oljevirkksomheten i Norge har bidratt til økt innvandring også av nordamerikanere i 50-60-årene, om enn ikke i samme grad som for yngre personer. Innvandringstallene for Rogaland synes å bekrefte en slik antakelse. Innvandringen til Rogaland av ikke-nordiske statsborgere fra Nord- og Mellom-Amerika i alderen 50 år og over økte fra gjennomsnittlig 80 innvandring pr. år i 1967-1970, til 128 pr. år i 1971-1974. Denne økingen falt på aldersgruppen 50-69 år. I resten av landet sank tallet på innvandring for denne nasjonalitetsgruppen med 18 prosent for aldersgruppen 50 år og over.

En hypotese som kan bidra til forklaringen på denne utviklingen for resten av landet, kan være at det er endringer i tilbakeflyttingen av pensjonerte norskamerikanere fra USA og Canada. Denne flyttestrømmen må ses i sammenheng med tidligere utvandring til disse landene. Et overblikk over utvandringen i de aktuelle tidsepokene er gitt i Backer (1965, tabell 89). Backer framholder der at årene 1923-1930 var den siste store perioden for utvandring til oversjøiske land (vesentlig USA og Canada). I denne perioden utvandret det nesten 9 500 personer pr. år, mens utvandringen nesten stoppet helt opp fra 1931 av, med gjennomsnittlig 550 utvandring pr. år i perioden 1931-1940. De fleste av utvandrerne i perioden 1920-1929 var den gang i 20-årsalderen (se Backer (1965), tabell 93 og tabell 94, s. 167-168). En stor del av disse personene kan ha avsluttet sin yrkesaktive periode i 1960-årene. Det lave nivået på utvandringen til USA og Canada i 1930-årene kan ha ført til at tallet på nye norsk-amerikanske pensjonister har avtatt de siste årene.

Gruppen av ikke-nordiske innvandrere fra Nord- og Mellom-Amerika er den eneste statsborgerskapsgruppen der andelen barn sank fra 1967-1970 (26 prosent) til 1971-1974 (24 prosent). Tallet på innvandrede barn steg for denne gruppen fra gjennomsnittlig 435 pr. år i 1967-1970 til 515 i 1971-1974. Likevel sank andelen barn, siden innvandringen av personer i denne statsborgerskapsgruppen, særlig i alderen 15-49 år, økte relativt mer.

Det synes som om år- til år-variasjonene i aldersfordelingen er større for de fleste av de spesifiserte statsborgerskapsgruppene enn for den gjennomsnittlige aldersfordelingen i tabell 3.16. Variasjonene er imidlertid vanskelig å sammenligne, siden aldersgrupperingen ikke er den samme.

3.4.3. Inn- og utvandrerne, etter kjønn og alder for geografiske områder i Norge

Tabellene 3.21 og 3.22 viser visse sider ved den regionale fordelingen av inn- og utvandringen. I tabell 3.21 har vi beregnet et sett rater for å få et uttrykk for den relative forskjellen i vandringsbetydning for de spesifiserte områdene i Norge.

Oslo-Akershus har klart større inn- og utvandringstater enn landsgjennomsnittet for alle persongruppene under 50 år. Av de andre områdene er det bare Rogaland som for flytterne i 30- og 40-årene kommer opp mot dette nivået.

Netto-innvandringstaterne er klart størst for Oslo-Akershus og Rogaland. Også Agder-fylkene har relativt store netto-innvandringstater, spesielt for personer over 30 år. For de resterende vestlandsfylkene, Trøndelag og Nord-Norge, er netto-innvandringen liten.

De områdene som det er beregnet rater for i tabellen, er trolig svært heterogene, spesielt med hensyn til netto-innvandring. Innen hvert område fins gjerne noen få steder der inn- og utvandringen er konsentrert. Ratene for disse stedene kan da bli ganske forskjellige fra ratene for området under ett.

I tabell 3.16 er flyttingene fordelt på statsborgerskapsgrupper. For å få et tilfredsstillende antall flyttinger i hver persongruppe i alle områdene, har det vært nødvendig å operere med svært grove aldersgrupper. Denne grove inndelingen kan skjule forskjeller i aldersfordelingene. Noen hovedtrekk kommer allikevel fram.

Tabell 3.21. Innvandringsrater, utvandringsrater og rater for netto-innvandring pr. 1 000 innbyggere 1971-1975. Gruppering etter kjønn, alder og geografiske områder i Norge¹⁾
Immigration, emigration and net migration per 1 000 population by sex, age and geographic area in Norway 1971-1975¹⁾

Område Area	Alle aldre <i>All ages</i>	0-14 år <i>years</i>	15-19 år <i>years</i>		20-24 år <i>years</i>		25-29 år <i>years</i>		30-39 år <i>years</i>		40-49 år <i>years</i>		50 år og over <i>years and over</i>
			Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>	
<i>Innvandring Immigration</i>													
Hele landet <i>The whole country</i>	5	4	4	6	11	13	11	10	9	7	3	2	1
Oslo-Akershus	9	9	9	14	24	22	21	18	17	12	6	4	1
Andre Østlandsfylker	3	4	3	5	9	12	9	8	6	5	2	1	1
Agder	6	6	4	5	10	12	12	10	11	8	4	3	3
Rogaland	7	7	5	6	9	10	14	13	15	10	8	5	2
Andre Vestlandsfylker	3	3	2	4	7	11	8	9	6	5	2	1	1
Trøndelag	3	3	2	2	5	7	8	7	6	4	2	1	1
Nord-Norge	3	2	2	6	5	11	6	7	4	3	1	1	0
<i>Utvandring Emigration</i>													
Hele landet	3	3	2	6	8	13	9	8	7	5	2	2	1
Oslo-Akershus	7	6	4	11	16	22	15	16	13	9	5	3	1
Andre Østlandsfylker	3	2	2	5	7	11	7	7	5	3	2	1	0
Agder	3	3	2	4	8	11	9	7	7	4	2	2	1
Rogaland	4	4	3	4	6	8	9	9	9	6	4	3	1
Andre Vestlandsfylker	2	2	2	3	6	11	6	7	4	3	2	1	0
Trøndelag	2	2	2	3	4	7	6	6	4	3	2	1	0
Norge-Norge	2	1	2	6	6	11	5	6	3	2	1	1	0

1) Beregningsgrunnlaget inkluderer 122 dublettmeldinger.

1) The material includes 122 cases of duplicate reports.

Tabell 3.21 (forts.). Innvandringsrater, utvandringsrater og rater for netto-innvandring pr. 1 000 innbyggere 1971-1975. Gruppering etter kjønn, alder og geografiske områder i Norge¹⁾ *Immigration, emigration and net migration per 1 000 population by sex, age and geographic area in Norway 1971-1975¹⁾*

Område	Alle aldre	0-14 år	15-19 år		20-24 år		25-29 år		30-39 år		40-49 år		50 år og over
			Menn	Kvinner	M	K	M	K	M	K	M	K	
Netto-innvandring <i>Net migration</i>													
Hele landet	1	2	1	1	3	1	3	2	2	2	1	1	0
Oslo-Akershus	2	3	4	3	9	1	6	2	4	3	1	1	0
Andre Østlandsfylker	1	1	1	0	2	0	2	2	1	1	1	0	0
Agder	2	3	1	1	2	1	2	3	4	4	2	2	2
Rogaland	3	3	2	2	3	2	5	4	6	4	4	2	1
Andre Vestlandsfylker	1	1	0	1	1	0	1	2	1	1	1	0	0
Trøndelag	0	1	0	-1	0	1	1	1	1	1	0	0	0
Nord-Norge	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0

1) Beregningsgrunnlaget inkluderer 122 dublettmeldinger.

1) *The material includes 122 cases of duplicate reports.*

For de norske statsborgerne viser aldersfordelingene i tabellen bare forholdsvis små forskjeller mellom områdene. Vi merker oss allikevel den høye andelen personer i alderen 40 år og over blant innvandrerne i Agderfylkene.

Alle områder har høyere andel barn og personer 40 år og over blant innvandrede enn blant utvandrede nordmenn. Dette skyldes dels den naturlige aldringen av utvandrerne mens de er i utlandet, dels at de som flytter tilbake tar med seg barn født i utlandet, og dels at barna (og dermed barnefamilie) har en relativt høy tilbakeflyttingshyppighet (se avsnitt 4.2).

Blant de nordiske (ikke-norske) statsborgerne har Oslo-Akershus og særlig Nord-Norge en lavere andel barn under 15 år og høyere andel kvinner 15-39 år enn andre områder. Dette gjelder både inn- og utvandring, men for Nord-Norge er avviket størst for utvandringen.

Gruppen ikke-nordiske statsborgere som flytter mellom Norge og land i Asia, Afrika, Oseania eller Sør-Amerika domineres tallmessig av inn- og utvandringen til og fra Oslo-Akershus. I Oslo og Akershus under ett var nesten 60 prosent av de ikke-nordiske innvandrerne fra disse landene menn i alderen 15-39 år. Ingen av de andre flyttestrømmene i tabell 3.22 har så høy andel menn i denne aldersgruppen. Som nevnt i kommentarene til tabell 3.19 har overvekten av menn i denne aldersgruppen vært lavere i de to-tre siste årene.

Tabell 3.22. Innvandring og utvandring for geografiske områder i Norge 1971-1974. Fordeling etter personenes alder og kjønn for grupper av statsborgerskap. Prosent

Statsborgerskapsgruppe/ geografisk område	Innvandring <i>Immigration</i>					
	Årlig flytting <i>Annual migration</i>	Alder og kjønn <i>Age and sex</i>				
		I alt <i>Total</i>	0-14 år <i>years</i>	15-39 år <i>years</i>		40 år og over <i>years and over</i>
				Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	
Norske statsborgere						
Hele landet	7 892	100	28	26	32	14
Oslo-Akershus	2 815	100	28	26	31	15
Andre Østlandsfylker	1 824	100	27	27	32	14
Aust- og Vest-Agder	1 601	100	24	25	28	23
Rogaland	573	100	30	24	31	15
Andre Vestlandsfylker	1 015	100	27	25	35	13
Trøndelag	1 511	100	29	28	31	12
Nord-Norge	553	100	26	32	32	10
Øvrige nordiske statsborgere						
Hele landet	3 016	100	14	30	46	10
Oslo-Akershus	1 208	100	12	29	51	8
Andre Østlandsfylker	741	100	16	30	43	11
Agder	150	100	17	44	31	8
Rogaland	125	100	19	42	30	9
Andre Vestlandsfylker	254	100	19	31	41	9
Trøndelag	140	100	20	31	39	10
Nord-Norge	398	100	10	24	57	9
Ikke-nordiske¹⁾ statsborgere som flytter fra/til land i Europa						
Hele landet	3 522	100	14	46	31	9
Oslo-Akershus	1 541	100	12	49	31	8
Andre Østlandsfylker	706	100	15	48	28	9
Agder	116	100	17	53	20	10
Rogaland	1 127	100	23	40	24	13
Andre Vestlandsfylker	547	100	13	39	39	9
Trøndelag	126	100	16	41	33	10
Nord-Norge	152	100	14	40	40	6
Ikke-nordiske¹⁾ statsborgere som flytter til/fra Nord- og Mellom-Amerika						
Hele landet	2 180	100	24	22	23	31
Oslo-Akershus	586	100	21	28	29	22
Andre Østlandsfylker	273	100	21	24	22	33
Agder	256	100	24	13	13	50
Rogaland	638	100	29	19	18	34
Andre Vestlandsfylker	286	100	17	24	30	29
Trøndelag	91	100	27	26	25	22
Nord-Norge	50	100	29	19	26	26
Ikke-nordiske¹⁾ statsborgere som flytter fra/til land i Sør-Amerika, Afrika, Asia og Oseania²⁾						
Hele landet	1 978	100	25	49	19	7
Oslo-Akershus	1 114	100	18	59	17	6
Andre Østlandsfylker	331	100	31	41	23	5
Agder	67	100	33	38	20	9
Rogaland	155	100	37	31	20	12
Andre Vestlandsfylker	173	100	37	33	24	6
Trøndelag	96	100	38	35	19	8
Nord-Norge	42	100	52	20	27	1

1) Inkluderer uoppgitt statsborgerskap. 2) Inkluderer ikke-nordiske statsborgere med uoppgitt til-/fraflyttingsland.

Immigration and emigration for geographic areas in Norway 1971-1974. Migrants by sex and age and by groups of citizenship. Per cent

Arlig flytting Annual migration	Utvandring Emigration					Group of citizenship/ geographic areas
	Alder og kjønn Age and sex					
	I alt Total	0-14 år years	15-39 år years		40 år og over years and over	
			Menn Males	Kvinner Females		
<i>Norwegian citizens</i>						
7 851	100	23	29	37	11	The whole country
2 889	100	23	27	38	12	Oslo-Akershus
1 889	100	23	31	37	9	Other counties in Eastern Norway
438	100	23	31	34	12	Aust- and Vest-Agder
490	100	24	28	36	12	Rogaland
1 047	100	22	27	41	10	Other counties in Western Norway
509	100	24	31	35	10	Trøndelag
589	100	20	35	36	9	Northern Norway
<i>Other Nordic citizens</i>						
2 046	100	13	27	51	9	The whole country
867	100	11	25	54	10	Oslo-Akershus
491	100	16	28	47	9	Other counties in Eastern Norway
93	100	15	47	31	7	Agder
68	100	21	40	30	9	Rogaland
149	100	16	30	45	9	Other counties in Western Norway
75	100	20	32	39	9	Trøndelag
302	100	7	21	64	8	Northern Norway
<i>Non-Nordic¹⁾ citizens migrating from/to European countries</i>						
2 264	100	13	45	31	11	The whole country
1 079	100	11	47	31	11	Oslo-Akershus
294	100	13	48	29	10	Other counties in Eastern Norway
71	100	17	55	20	8	Agder
410	100	24	36	23	17	Rogaland
338	100	12	40	41	7	Other counties in Western Norway
83	100	17	40	33	10	Trøndelag
96	100	11	43	37	9	Northern Norway
<i>Non-Nordic¹⁾ citizens migrating from/to North and Central America</i>						
1 070	100	21	28	27	24	The whole country
423	100	22	31	30	17	Oslo-Akershus
130	100	19	32	26	23	Other counties in Eastern Norway
85	100	20	21	17	42	Agder
180	100	26	21	20	33	Rogaland
141	100	15	31	37	17	Other counties in Western Norway
71	100	27	26	26	21	Trøndelag
28	100	22	35	25	18	Northern Norway
<i>Non-Nordic¹⁾ citizens migrating from/to countries in South America, Africa, Asia and Oceania²⁾</i>						
585	100	17	46	27	10	The whole country
309	100	14	53	24	9	Oslo-Akershus
91	100	20	36	35	9	Other counties in Eastern Norway
16	100	22	36	22	20	Agder
45	100	22	31	22	25	Rogaland
44	100	19	37	38	6	Other counties in Western Norway
60	100	25	44	21	10	Trøndelag
20	100	:	:	:	:	Northern Norway

1) Includes unknown citizenship. 2) Includes non-Nordic citizens with unknown country of origin or destination.

3.5. Inn- og utvandrerens ekteskapelige status¹⁾

Fordelingen etter ekteskapelig status er her beskrevet ved andelen av inn- og utvandrerne i alderen 15 år og over som var ugifte på flyttetidspunktet. I 15-årsperioden 1961-1975 har denne andelen sunket, og følgelig andelen gifte steget kraftig. Dette, sammen med den markerte stigningen i antall barn under 15 år, må bety at det har vært tendens til en relativt mer utbredt familieflytting både i inn- og utvandringene²⁾.

Tabell 3.23. Andel ugifte blant kvinner og menn med alder 15 år og over som flyttet mellom Norge og utlandet 1958-1975. Prosent *The proportion single among men and women aged 15 years and over who migrated between Norway and other countries 1958-1975. Per cent*

År <i>Year</i>	Innvandring <i>Immigration</i>		Utvandring <i>Emigration</i>	
	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>
1961-1965	55	57	57	62
1966-1970	52	51	54	57
1971-1975	46	46	49	53
1958	63	59	63	62
1959	59	58	61	63
1960	58	57	59	57
1961	59	60	60	63
1962	55	56	58	64
1963	54	57	55	62
1964	54	56	56	63
1965	52	53	56	61
1966	54	53	56	58
1967	53	52	53	58
1968	51	51	53	56
1969	51	50	54	57
1970	50	50	55	56
1971	44	49	53	57
1972	48	49	52	57
1973	45	47	48	54
1974	46	43	47	50
1975	44	42	48	48

Tabell 3.24 viser at de nordiske (ikke-norske) inn- og utvandrerne har en langt større andel ugifte enn norske og ikke-nordiske statsborgere. Inn- og utvandringen av norske statsborgere viser de klart laveste andelene ugifte. Dette bildet er imidlertid påvirket av de tre gruppenes ulike aldersfordeling.

1) Fordi det ennå ikke er aktuelt å trekke ekteskapelig status inn i den regionale befolkningsframskrivningen, vil dette kjennemerket ikke bli like inngående behandlet som kjønns- og aldersfordelingen.
2) Det hadde vært ønskelig å kunne ta i bruk familenummeret for å analysere utviklingen av familieinnvandringen og -utvandringen. Dette har ikke vært mulig i denne undersøkelsen.

Tabell 3.24. Andel ugifte blant kvinner og menn med alder 15 år og over som flyttet mellom Norge og utlandet, gruppert etter statsborgerskap 1971-1974. Prosent *The proportion single among men and women aged 15 years and over who migrated between Norway and other countries, by citizenship 1971-1974. Per cent*

Statsborgerskap <i>Citizenship</i>	Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>	Innvandring <i>Immigration</i>		Utvandring <i>Emigration</i>	
		Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>
Norske statsborgere <i>Norwegian citizens</i>	1971-1974	38	40	45	48
Øvrige nordiske statsborgere <i>Other Nordic citizens</i>	1971-1974	57	68	57	77
Ikke-nordiske statsborgere ¹⁾ <i>Non-Nordic citizens¹⁾</i>	1971-1974	49	42	55	53
	1971	38	41	45	50
Norske statsborgere	1972	37	40	44	50
	1973	37	40	45	47
	1974	38	40	44	45
	1971	58	70	61	78
Øvrige nordiske statsborgere	1972	58	72	59	77
	1973	53	69	54	77
	1974	57	62	52	73
	1971	45	46	61	57
Ikke-nordiske statsborgere ¹⁾	1972	54	46	58	57
	1973	49	41	52	52
	1974	48	36	50	46

1) Inkluderer uoppgitt statsborgerskap.

1) *Includes unknown citizenship.*

3.6. Forholdet mellom inn- og utvandring og inn- og utvandrere

Foran har vi analysert inn- og utvandring på grunnlag av antall registrerte inn- og utvandringsmeldinger uten å ta hensyn til at personer som flytter flere ganger kommer med mer enn en flyttemelding. For vårt formål vil det også være ønskelig å se på tall som mer direkte knytter seg til de personene som endrer bosted fra ett år til det neste. For dette formål definerer vi flytter på en måte som er i overensstemmelse med flytterbegrepet i befolkningsframskrivningene. Det begrepet har også vært benyttet ved studier av innenlandsk flytting, (se Stordahl (1977), s. 29).

Med innvandrere forstår vi en person som er registrert bosatt i Norge ved utgangen av et gitt år, og som var bosatt i utlandet ved inngangen av året (evt. ble født i utlandet i løpet av året). Tilsvarende er en utvandrer her en person som var registrert bosatt i Norge ved inngangen til et gitt år (evt. ble født i Norge i løpet av året), og som er registrert som utvandret ved slutten av året.

Ved denne definisjonen tar vi bare hensyn til bostedet pr. 1/1 og 31/12 for det året vi ser på (evt. bostedet ved fødselen for de nyfødte). En person som først melder innvandring og siden utvandring i det samme kalenderåret, vil altså etter de valgte definisjonene verken bli regnet som innvandrere eller utvandrere det året.

I gjennomsnitt for perioden 1971-1975 var det 18 prosent flere innvandringsmeldinger enn innvandrere etter denne definisjonen og 25 prosent flere utvandringsmeldinger enn utvandrere. Til sammenligning kan nevnes at det i perioden 1971-1974 var 12 prosent flere innenlandske flyttemeldinger enn innenlandske flyttere mellom norske kommuner, når det tilsvarende flytterbegrepet legges til grunn.

I tabell 3.25 vises forholdet mellom inn-/utvandrere og antall inn-/utvandringsmeldinger for noen utvalgte grupper av statsborgere. Det er særlig de nordiske (ikke-norske) statsborgerne som har få flyttere i forhold til antall flyttemeldinger. For de norske statsborgerne ligger dette forholdet tett oppunder det tilsvarende forholdet for de innenlandske flytterne.

Tabell 3.25. Forholdet mellom antall inn- og utvandrere og antall inn- og utvandring, gruppert etter personenes statsborgerskap 1967-1974. Prosent *Immigrants and emigrants in per cent of the number of immigrations and emigrations, by citizenship of the migrants 1967-1974. Per cent*

Statsborgerskapsgruppe ¹⁾ Group of citizenship ¹⁾	Årlig gjennomsnitt <i>Annual average</i>									
	1971-1974	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	
Innvandrere <i>Immigrants</i>										
Alle <i>All</i>	85	83	82	81	79	85	82	85	87	
Norske statsborgere	87	88	89	89	84	88	88	86	87	
Øvrige nordiske statsborgere ..	77	76	72	73	74	74	73	78	82	
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere som flytter fra Europa	80	77	75	71	70	79	73	81	86	
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere fra Nord- og Mellom-Amerika ...	89	86	84	84	85	90	87	90	87	
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere fra Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania ³⁾	92	90	87	88	81	92	87	92	94	
Utvandrere <i>Emigrants</i>										
Alle	80	80	80	78	81	77	77	82	82	
Norske statsborgere som flytter til land i Europa	85	..	89	89	87	84	85	85	85	
Norske statsborgere til Nord- og Mellom-Amerika	90	..	93	90	91	89	89	91	90	
Norske statsborgere til Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania ..	93	..	93	93	94	94	91	94	94	
Øvrige nordiske statsborgere ..	66	..	60	66	65	62	64	71	70	
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere ..	72	..	71	63	69	65	67	76	77	

1) Engelsk oversettelse: se tabell 3.20. 2) Inkluderer uoppgitt statsborgerskap. 3) Inkluderer ikke-nordiske statsborgere med uoppgitt til-/fraflyttingsland.

1) *English translation: see table 3.20. 2) Includes unknown citizenship. 3) Includes non-Nordic citizens with unknown country of out or in migration.*

For de utenlandske innvandrernes del er det relativt flere innvandrere i forhold til innvandring den siste delen av perioden. Gjennomsnittet for perioden 1971-1974 ligger høyere enn for hvert av årene 1967-1970 for alle de spesifiserte gruppene av utlendinger. I tillegg har sammensetningen av de utenlandske innvandrerne endret seg slik at gruppene med flest flyttere i forhold til antall flyttinger, er en større del av den totale innvandringen i den siste fireårsperioden enn i de første fire årene.

I tabell 3.26 er forholdet mellom antall flyttere og antall flyttinger i 1971-1974 gitt for utvalgte alders- og kjønnsgrupper. Særlig for aldersgruppene 15-19 og 20-24 år er antallet flyttere lite i forhold til antall flyttemeldinger. Særlig gjør dette seg gjeldende for utvandringen av utenlandske statsborgere.

Tabell 3.26. Forholdet mellom antall inn- og utvandrere og antall inn- og utvandring, gruppert etter personenes alder, kjønn og statsborgerskap. Gjennomsnitt 1971-1974. Prosent *Immigrants and emigrants in per cent of the number of immigrations and emigrations, by sex, age and citizenship of the migrants. Average 1971-1974. Per cent*

Statsborgerskapsgruppe ¹⁾ <i>Group of citizenship¹⁾</i>	0-14 år <i>years</i>	15-19 år <i>years</i>		20-24 år <i>years</i>		25-34 år <i>years</i>		35-49 år <i>years</i>		50 år og over <i>years and over</i>
		Menn <i>Males</i>	Kvin- ner <i>Fe- males</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>	
<i>Innvandrere Immigrants</i>										
Norske statsborgere	93	81	70	73	77	87	87	92	92	91
Øvrige nordiske statsborgere	92	67	61	73	66	82	83	82	88	85
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere	93	82	77	76	73	86	87	89	91	91
<i>Utvandrere Emigrants</i>										
Norske statsborgere	91	83	80	81	84	87	87	90	89	87
Øvrige nordiske statsborgere	86	47	46	55	58	72	76	75	81	79
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere	84	50	56	54	54	74	78	82	84	79

1) Engelsk oversettelse: se tabell 3.24. 2) Inkluderer personer med uoppgitt statsborgerskap.
1) *English translation: see table 3.24. 2) Includes persons of unknown citizenship.*

Når antall flyttere er så lavt i forhold til antall flyttemeldinger for inn- og utvandring, må det bety at en stor del av flyttemeldingene representerer innflyttere med svært kort oppholdstid i Norge og utflyttere med korte utenlandsopphold.

En person som både sender innvandrings- og utvandringsmelding i samme kalenderår, vil bidra både til forskjellene mellom tallet på innvandrere og antall innvandring på den ene siden, og mellom utvandrere og tallet på utvandringsmeldinger på den andre siden. Forskjellen mellom tallet på utvandrere og utvandringsmeldinger for de utenlandske statsborgerne, skyldes først og fremst utvandringsmeldinger for utlendinger som flytter til Norge et år, men flytter tilbake igjen før årets utgang. På samme måte skyldes en stor del av forskjellen mellom tallet på innvandrere og innvandring av norske statsborgere de innvandringsmeldingene som sendes av nordmenn som bor i Norge ved begynnelsen av et år, flytter til utlandet i løpet av året, og tilbake igjen før året er omme. Prosentene i tabellene 3.25 og 3.26 er altså ikke direkte sammenlignbare med tilbakeflyttingsandelene i kapittel 4.

3.7. Inn- og utvandringsrater for person- og kommunegrupper

Med utgangspunkt i det inn- og utvandrerbegrepet som er definert i avsnitt 3.6, har vi beregnet inn- og utvandringsrater for grupper av personer og grupper av kommuner. Grupperingene som brukes her er utviklet med sikte på å analysere de innenlandske flyttingene¹⁾.

Persongrupperingen er en gruppering av flytterne etter kjønn og alder. Hovedtrekkene i kommunegrupperingen er gjengitt nedenfor²⁾.

For å lette oversikten og i tråd med den betydning vi tillegger sentralitet som forklaringsvariabel, er kommunegruppene ordnet i følgende fem hovedkategorier:

I) Senterkommuner; 63 kommuner med tettsted over en viss størrelsesorden og som tilfredsstillende visse minstekrav til servicetilbud. Senterkommunene er inndelt i sju grupper (01-07) etter kriterier som tettstedsstørrelse, bosettingstetthet i kommunen, arbeidsmarkedssituasjon og næringsstruktur.

II) Omegnskommuner for senterkommuner; 56 kommuner med sterk funksjonell tilknytning til minst en senterkommune. Omegnskommunene er inndelt i tre grupper (08-10) etter egenskaper ved senterkommunen de er tilknyttet og graden av tilknytning.

1) Grupperingene er utarbeidd for prosjektet "justerte flytterelasjoner" og er drøftet i Stordahl (1976, kapitlene 3 og 4). 2) Kriteriene for gruppeinndelingen er gitt i detalj i Stordahl (1976, s. 36-41). Selve gruppene er gjengitt i Stordahl (1976, vedleggene 1, 2 og 3).

III) Sentrale kommuner; 34 kommuner som ligger innenfor en viss avstand fra et større tettsted, men som verken er senterkommune eller omegnskommune. De sentrale kommunene er delt i to grupper (11-12) etter næringsstruktur.

IV) Ikke-sentrale kommuner; 235 kommuner som ligger utenfor en viss avstand fra et større tettsted. Ikke-sentrale kommuner er inndelt i åtte grupper (13-20) etter næringsstruktur og hvorvidt de er godt eller svakt utbygde målt ved folketall, adkomstmuligheter til tettsted og tettstedsstørrelse.

V) Andre kommuner; en restkategori med 55 kommuner som har næringsstruktur dominert av de tjenesteytende næringer. Dette er kommunene som i Byråets klassifisering inngår i restkategorien "andre kommuner", og som i vår gruppering verken er definert som senterkommuner eller omegnskommuner. Kommunene er inndelt i to grupper (21-22) etter hvorvidt de er godt eller svakt utbygde målt ved folketall, adkomstmuligheter til tettsted og tettstedsstørrelse.

De 22 kommunegruppene som vi har valgt å bygge på, framkommer som en kombinasjon av Byråets kommunetyper med detaljopplysninger om sentralitet:

I. Senterkommuner

- Gruppe 01 Landsdelssentra I, med trange grenser¹⁾ (Oslo)
- Gruppe 02 Landsdelssentra II, uten trange grenser (Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand)
- Gruppe 03 Regionsenterkommuner I, med trange grenser¹⁾ og betydelig netto innpendling (6 kommuner)
- Gruppe 04 Regionsenterkommuner II, uten trange grenser og med netto innpendling (11 kommuner)
- Gruppe 05 Regionsenterkommuner III, uten trange grenser og uten netto innpendling (11 kommuner)
- Gruppe 06 Lokalsenterkommuner I, som er industrikommuner (11 kommuner)
- Gruppe 07 Lokalsenterkommuner II, øvrige (19 kommuner)

II. Omegnskommuner

- Gruppe 08 Forstandskommuner for landsdelssentra (gruppe 01 eller 02) (9 kommuner)
- Gruppe 09 Omegnskommuner for landsdelssentra (gruppe 01-02) (17 kommuner)
- Gruppe 10 Omegnskommuner for regionsenterkommuner som har netto innpendling (gruppe 03 eller 04) (30 kommuner)

III. Sentrale kommuner

- Gruppe 11 Sentrale industrikommuner (10 kommuner)
- Gruppe 12 Sentrale, blandede landbruks- og industrikommuner (24 kommuner)

IV. Ikke-sentrale kommuner

- Gruppe 13 Mindre sentrale industrikommuner (27 kommuner)
- Gruppe 14 Mindre sentrale, blandede landbruks- og industrikommuner I, som er godt utbygde (45 kommuner)
- Gruppe 15 Mindre sentrale, blandede landbruks- og industrikommuner II, som er svakt utbygde (32 kommuner)
- Gruppe 16 Fiskerikommuner I, som er godt utbygde (9 kommuner)
- Gruppe 17 Fiskerikommuner II, som er svakt utbygde (34 kommuner)
- Gruppe 18 Landbrukskommuner I, som er godt utbygde (19 kommuner)
- Gruppe 19 Landbrukskommuner II, som er svakt utbygde (39 kommuner)
- Gruppe 20 Landbrukskommuner III, som er særlig svakt utbygde (30 kommuner)

1) At en kommune har "trange grenser", betyr her at folketallet i tettstedet er større enn folketallet i kommunen (jfr. Stordahl (1976) s. 54).

V. Andre kommuner

Gruppe 21 Andre kommuner I, som er godt utbygde (33 kommuner)

Gruppe 22 Andre kommuner II, som er svakt utbygde (22 kommuner)

Grupperingen er utviklet på bakgrunn av hypoteser om hvilke faktorer som påvirker innenlandsk flytting. Etter en diskusjon av oppgitte flyttemotiver i flyttemotivundersøkelsen, konkluderer Stordahl med at faktorene arbeidsforhold, boligforhold og utdanningsforhold direkte eller indirekte legges til grunn for grupperingen (Stordahl (1976) s. 49). Det er vel rimelig å anta at en gruppering på dette grunnlaget også kan bidra til å forklare variasjoner i inn- og utvandringsratene. Det er vel allikevel grunn til å tro at styrkeforholdet mellom motivene kan være et annet for inn- og utvandrerne enn for gjennomsnittet av de innenlandske flytterne. Spesielt vil nok boligforholdene være et flyttemotiv som først og fremst gjør seg gjeldene for innenlandske flyttinger. Støtte for en slik hypotese kan en finne i Stordahls omtale av motivgruppen (se Stordahl s. 54), der det framgår at boligforholdene først og fremst er et dominerende flyttemotiv blant de som flytter over korte avstander.

Det er derfor kanskje vel så interessant å sammenligne inn- og utvandringsratene med ratene for innenlandsk langdistanseflytting som med de totale ratene for innenlandsk flytting. Langdistanseflyttere er i prosjektet "justerte flytterelasjoner" definert som flyttere som krysser grensen for landsdel¹⁾. Siden en del av de spesielle forholdene som genererer flytting over korte avstander er mindre framtreddende for langdistanseflytterne, kan en tro at flyttemotivene for inn- og utvandrerne er mer like motivene for de innenlandske langdistanseflytterne enn motivene for andre innenlandske flytterne.

Et av siktemålene med å benytte Stordahls kommune- og persongruppering, var ønsket om å kunne sammenligne inn- og utvandringsratene med ratene for innenlandsk flytting. Analysene i prosjektet "justerte flytterelasjoner" baserer seg på kommunen som analyseenhet. Antallet inn- og utvandrere er så lite for de fleste kommunene, at materialet blir for spinkelt for en tilsvarende kommuneanalyse.

I perioden 1971-1974 hadde hele 68 prosent av kommunene mindre enn 10 utvandrere i gjennomsnitt pr. år. 92 prosent av kommunene hadde mindre enn 50 utvandrere pr. år. Kommuner med mer enn 50 utvandrere årlig i denne perioden fins bare blant senter- og omegnskommunene. Selv om materialet for de fire årene slås sammen, blir antallet flyttere i hver av de 10 aldersgruppene ofte så lite, at ratene for kommuner blir sterkt påvirket av tilfeldigheter. Vi har derfor bare beregnet rater for hele kommune grupper og lagt disse til grunn for framstillingen. Også enkelte av kommune gruppene har få inn- og utvandrere, spesielt gjelder dette gruppene av ikke-sentrale kommuner.

Gjennomsnittlige totale inn- og utvandringsrater for hver kommune gruppe er gjengitt i tabell 3.27. Både rater beregnet for kommune gruppen under ett og gjennomsnitt av totalrater for enkeltkommunene i gruppen er tatt med. I tabell 3.28 er tilsvarende gjennomsnitt av kommunerater for innenlandske flyttinger totalt og for langdistanseflyttinger gjengitt.

De inn- og utvandringsratene som er beregnet med kommune gruppe som enhet (de veide ratene), viser et klart skille mellom senter- og omegnskommunene på den ene siden, og de øvrige kommunene på den andre siden. Alle kommune gruppene 11-22 har en utvandringsrate på bare 1 promille, og alle unntatt 3 av gruppene har innvandringsrate på 2 promille. Unntakene er fiskerikommunene og svakt utbygde landbrukskommuner, der også innvandringsraten er på 1 promille.

På den andre siden har senterkommunene sterkere inn- og utvandring. De klart største ratene har landsdelssentrene, med Oslo (landsdelssentra I) på topp, og deretter gjennomsnittsratene for landsdelssentra II, som omfatter Kristiansand, Stavanger, Bergen og Trondheim.

1) Med landsdel menes her handelsfelt. Norge er delt inn i 4 handelsfelt; Nord-Norge, Trøndelag, Vestlandet og Østlandet med Agderfylkene.

Tabell 3.27. Inn- og utvandringsrater og mål for spredning av ratene (standardavvik) for kommune-grupper 1971-1974. Rater pr. 1 000 innbyggere *Immigration and emigration rates and a measure of their variability (standard deviation) for groups of municipalities 1971-1974. Rates per 1 000 population*

Kommunegrupper <i>Groups of municipalities</i>	Innvandring <i>Immigration</i>			Utvandring <i>Emigration</i>		
	Flytterater <i>Migration rates</i>		Standard- avvik ³⁾ <i>Standard devia- tion³⁾</i>	Flytterater <i>Migration rates</i>		Standard- avvik ³⁾ <i>Standard devia- tion³⁾</i>
	Veid ¹⁾ <i>Weigh- ted¹⁾</i>	Uveid ²⁾ <i>Unweigh- ted²⁾</i>		Veid ¹⁾ <i>Weigh- ted¹⁾</i>	Uveid ²⁾ <i>Unweigh- ted²⁾</i>	
ALLE KOMMUNER <i>ALL MUNICIPALITIES</i>	4	2	0,2	3	1	0,1
<u>I. Senterkommuner</u> <i>Centre municipalities</i> ..	<u>6</u>	<u>5</u>		<u>4</u>	<u>3</u>	
01 Landsdelssentra I (Oslo) <i>Major regional centres I (Oslo)</i>	8	8	-	6	6	-
02 Landsdelssentra II <i>Major regional centres II</i>	6	6	0,3	4	3	0,1
03 Regionsenterkommuner I <i>Other regional centres I</i>	4	3	0,1	3	3	0,1
04 Regionsenterkommuner II <i>Other regional centres II</i>	3	3	0,1	3	2	0,1
05 Regionsenterkommuner III <i>Other regional centres III</i>	3	3	0,1	2	2	0,1
06 Lokalsenterkommuner I <i>Local centre municipalities I</i>	3	3	0,2	2	1	0,1
07 Lokalsenterkommuner II <i>Local centre municipalities II</i>	3	3	0,2	2	2	0,2
<u>II. Omegnskommuner</u> <i>Suburban municipalities</i>	<u>5</u>	<u>4</u>		<u>4</u>	<u>2</u>	
08 Forstadskommuner for landsdelssentra <i>Suburban municipalities closely integrated with major regional centres</i>	8	6	0,3	6	4	0,2
09 Omegnskommuner for landsdelssentra <i>Other suburban municipalities less closely integrated with major regional centres</i>	5	4	0,3	3	2	0,1
10 Omegnskommuner for regionsenterkommuner <i>Suburban municipalities of other regional centres</i>	3	2	0,1	2	1	0,1
<u>III. Sentrale kommuner</u> <i>Central municipalities</i>	<u>2</u>	<u>2</u>		<u>1</u>	<u>1</u>	
11 Sentrale industrikommuner <i>Central manufacturing municipalities</i>	2	2	0,1	1	1	0,1
12 Sentrale, blandede landbruks- og industrikommuner <i>Central, mixed agricultural and manufacturing municipalities</i>	2	2	0,1	1	1	0,1

1) Rater beregnet med kommunegruppe som enhet. 2) Aritmetiske gjennomsnitt av ratene for enkeltkommunene i gruppen. 3) Standardavvik for ratene for enkeltkommunene i gruppen.

1) Rates calculated using the group of municipalities as the unit. 2) The arithmetic average of the rates for each of the municipalities in the group. 3) Standard deviation of the rates for the separate municipalities in the group.

Tabell 3.27 (forts.). Inn- og utvandringsrater og mål for spredning av ratene (standardavvik) for kommune-grupper 1971-1974. Rater pr. 1 000 innbyggere *Immigration and emigration rates and a measure of their variability (standard deviation) for groups of municipalities 1971-1974. Rates per 1 000 population*

Kommune-grupper	Innvandring			Utvandring		
	Flytterater		Standard- avvik ³⁾	Flytterater		Standard- avvik ³⁾
	Veid ¹⁾	Uveid ²⁾		Veid ¹⁾	Uveid ²⁾	
IV. Ikke-sentrale kommuner <i>Non-central municipalities</i>	<u>2</u>	<u>1</u>		<u>1</u>	<u>0</u>	
13 Mindre sentrale industrikom-muner <i>Less central manu-facturing municipalities</i>	2	2	0,2	1	1	0,2
14 Mindre sentrale, blandede landbruks- og industrikommuner I <i>Less central, mixed agri-cultural and manufacturing municipalities I</i>	2	1	0,2	1	1	0,1
15 Mindre sentrale, blandede landbruks- og industrikommuner II <i>Less central, mixed agri-cultural and manufacturing municipalities II</i>	2	1	0,2	1	0	0,1
16 Fiskerikommuner I <i>Fishing municipalities I</i>	1	1	0,0	1	0	0,0
17 Fiskerikommuner II <i>Fishing municipalities II</i>	1	1	0,1	1	0	0,1
18 Landbrukskommuner I <i>Agricul-tural municipalities I</i>	2	1	0,1	1	0	0,1
19 Landbrukskommuner II <i>Agricul-tural municipalities II</i>	1	1	0,1	1	0	0,1
20 Landbrukskommuner III <i>Agri-cultural municipalities III</i> ...	2	2	0,3	1	1	0,1
V. Andre kommuner <i>Other municipali-ties</i>	<u>2</u>	<u>2</u>		<u>1</u>	<u>1</u>	
21 Andre kommuner I <i>Other municipalities I</i>	2	2	0,1	1	1	0,1
22 Andre kommuner II <i>Other municipalities II</i>	2	2	0,2	1	1	0,1

1) Se note 1, side 68. 2) Se note 2, side 68. 3) Se note 3, side 68.

1) See note 1, page 68. 2) See note 2, page 68. 3) See note 3, page 68.

Tabell 3.28. Inn- og utflyttingsrater og ratenes standardavvik for alle innenlandske flyttere og for innenlandske langdistanseflyttere for kommunegrupper 1971-1974. Prosent *In and out migration rates and their standard deviation for all internal movers and for internal long distance movers by groups of municipalities 1971-1974. Per cent*

Kommunegruppe ³⁾ Group of municipality ³⁾	Totale flyt- rater ¹⁾ Total migra- tion rates ¹⁾		Rater ¹⁾ for lang- distanseflytting Migration rates ¹⁾ for long dis- tance movers		Standardavvik ²⁾ Standard deviation ²⁾			
	Ut- flyt- ting Out migra- tion	Inn- flyt- ting In migra- tion	Ut- flyt- ting Out migra- tion	Inn- flyt- ting In migra- tion	Total flytting All movers		Langdistanse- flyttere Long distance movers	
					Ut- flyt- ting Out migra- tion	Inn- flyt- ting In migra- tion	Ut- flyt- ting Out migra- tion	Inn- flyt- ting In migra- tion
Alle kommunene <i>All municipalities</i>	4,2	4,3	1,1	1,1	1,2	1,5	0,8	0,7
<u>I. Senterkommuner</u>	<u>4,3</u>	<u>4,3</u>	<u>1,3</u>	<u>1,3</u>				
01 Landsdelssentra I (Oslo) .	4,4	3,4	1,0	1,1	-	-	-	-
02 Landsdelssentra II	3,6	3,4	1,4	1,4	0,4	0,6	0,5	0,4
03 Regionsenterkommuner I ...	6,8	5,8	0,9	0,9	0,7	1,1	0,3	0,3
04 Regionsenterkommuner II ..	4,4	4,1	1,3	1,2	0,7	0,8	0,8	0,7
05 Regionsenterkommuner III .	3,7	4,0	1,4	1,4	0,8	0,9	1,0	0,9
06 Lokalsenterkommuner I	3,6	3,9	0,8	0,8	0,9	1,3	0,5	0,4
07 Lokalsenterkommuner II ...	4,2	4,5	1,7	1,6	1,1	1,0	0,8	0,7
<u>II. Omegnskommuner</u>	<u>5,0</u>	<u>6,1</u>	<u>0,7</u>	<u>0,8</u>				
08 Forstandskommuner for landsdelssentra	6,6	7,2	1,0	1,1	1,3	1,6	0,2	0,3
09 Omegnskommuner for landsdelssentra	5,1	6,5	0,9	0,9	1,0	1,2	0,4	0,4
10 Omegnskommuner for regionsenterkommuner	4,5	5,5	0,5	0,6	1,0	1,6	0,2	0,3
<u>III. Sentrale kommuner</u>	<u>4,0</u>	<u>4,9</u>	<u>0,5</u>	<u>0,6</u>				
11 Sentrale industrikommuner	3,8	4,6	0,5	0,6	0,7	1,3	0,1	0,1
12 Sentrale, blandede land- bruks- og industrikommuner	4,1	5,0	0,5	0,6	1,0	1,3	0,3	0,3
<u>IV. Ikke-sentrale kommuner</u>	<u>3,9</u>	<u>3,6</u>	<u>1,1</u>	<u>1,0</u>				
13 Mindre sentrale industri- kommuner	4,3	3,9	1,5	1,3	1,1	1,2	0,7	0,7
14 Mindre sentrale, blandede landbruks- og industri- kommuner I	3,4	3,6	0,9	0,9	0,7	1,0	0,6	0,6
15 Mindre sentrale, blandede landbruks- og industri- kommuner II	3,8	3,6	0,9	0,9	1,0	1,0	0,8	0,7
16 Fiskerikommuner I	3,4	3,2	1,2	1,1	0,6	0,8	0,6	0,5
17 Fiskerikommuner II	4,6	3,7	1,7	1,4	1,1	1,0	0,8	0,7
18 Landbrukskommuner I	3,5	3,5	0,9	0,9	0,6	1,0	0,4	0,4
19 Landbrukskommuner II	3,6	3,3	0,9	0,9	0,7	0,7	0,6	0,5
20 Landbrukskommuner III	4,1	3,8	0,8	0,9	1,2	1,8	0,6	0,8
<u>V. Andre kommuner</u>	<u>4,7</u>	<u>4,9</u>	<u>1,7</u>	<u>1,7</u>				
21 Andre kommuner I	4,7	5,3	1,8	1,9	1,7	1,7	1,4	1,2
22 Andre kommuner II	4,6	4,4	1,6	1,4	1,1	1,4	0,9	0,8

1) Se note 2, tabell 3.27. 2) Se note 3, tabell 3.27. 3) Engelsk oversettelse: se tabell 3.27.
1) See note 2, table 3.27. 2) See note 3, table 3.27. 3) English translation: see table 3.27.

Omegnskommunene har stort sett samme nivå på inn- og utvandringsratene som de kommunegruppene de er omegnskommuner for. Forstadskommunene (gruppe 08) består med ett unntak (Askøy ved Bergen) av kommuner rundt Oslo, og har også totalrater på Oslos nivå.

Standardavvikene, som måler variasjonene mellom kommunene innen samme kommunegruppe, er stort sett små i absolutt verdi. For utvandringsratene når standardavvikene bare i 3 tilfeller opp til 0,2, for innvandringsratene når det opp til 0,3 i fire tilfeller.

Den viktigste forskjellen mellom ratemønstret for inn- og utvandring (tabell 3.27) og de tilsvarende ratene for innenlandsk flytting (tabell 3.28), er den ulike betydningen som landsdelssentrene har. Spesielt tydelig er dette for total innenlandsk innflytting sammenlignet med innvandringen. Når det gjelder total innenlandsk innflytting er landsdelssentrene blant de kommunegruppene som har lavest innflyttingsrater (for totalratenes del er det bare gruppe 16 fiskerikommuner I og gruppe 19 landbrukskommuner II som har lavere rater). Når det gjelder innvandringen har derimot landsdelssentrene og derer omegnskommuner de klart største ratene. Det samme forholdet finner vi også når det gjelder landsdelssentrenes utvandringsrater og deres rater for innenlandsk utflytting. Ratene for innenlandsk utflytting fra landsdelssentrene ligger relativt lavt i forhold til utflyttingsratene for de andre senterkommunene og omegnskommunene. Derimot har landsdelssentrene, sammen med sine omegnskommuner, de største utvandringsratene.

Også når vi sammenligner inn- og utvandringsratene med ratene for innenlandsk langdistanseflytting, finner vi samme hovedforskjell. Flytteratene for landsdelssentrene er relativt mindre i forhold til ratene for ikke-sentrale og gruppen av "andre" kommuner for innenlandsk langdistanseflytting, enn for inn- og utvandring. Forskjellene er likevel ikke like utpreget for de innenlandske langdistanseflyttingene som for den samlede innenlandske flyttingen.

Ved å sammenligne de veide flytteratene i tabell 3.27 med de uveide ratene, ser vi at de veide ratene i en rekke tilfelle er større enn de uveide ratene. Særlig gjelder dette for de tre gruppene omegnskommuner, men også for flere grupper av de ikke-sentrale kommunene og i noen tilfelle også for grupper av senterkommuner. Innen hver av disse kommunegruppene er altså inn- og utvandringsratene størst i de kommunene som har flest innbyggere.

Innvandrings-, utvandrings- og netto-innvandringsrater for kombinasjoner av kommune- og persongrupper er gjengitt i henholdsvis tabellene 3.24, 3.25 og 3.26. Tilsvarende (men uveide) rater for innenlandsk flytting er gjengitt i Stordahl (1976) og Stordahl (1977).

Tabellene 3.24 og 3.25 viser at det samme mønstret som vi fant i ratene for alle personene under ett, også stort sett finnes igjen for de enkelte persongruppene. Vi finner igjen det samme hovedskillet i ratenivå mellom senter- og omegnskommunene på den ene siden og de øvrige kommunegruppene på den andre.

For gruppen av senterkommuner er det særlig to trekk som uthøver seg. For det første kommer Oslos dominerende stilling særlig klart fram. Dette gjelder både inn-, ut- og netto-innvandringsratene. For det andre er det en klar tendens til fallende ratenivå når vi følger ratene for en persongruppe nedover i tabellen fra kommunegruppe 01 til kommunegruppe 07. Vi finner dette fallende ratenivået med få unntak både i inn- og utvandringsratene.

Også for omegnskommunene finner vi igjen en streng rangordning av ratenivåene. Forstandskommunene (gruppe 08) har rater som er høyere eller like høye som ratene for omegnskommunene i gruppe 09, og disse har igjen rater som er høyere eller like høye som ratene for omegnskommunene i gruppe 10. Dette gjelder uten unntak for alle persongruppene og både for innvandring og utvandring. Det samme gjelder med 3 unntak for netto-innvandringsratene.

Netto-innvandringsratene er stort sett små. Det er i første rekke landsdelssentra og omegnskommunene som har de største netto-innvandringsratene. For Oslos del er det spesielt menn i aldersgruppene 16-44 år som har de største netto-ratene. Netto-innvandringsratene er jevnere fordelt over persongruppene i de andre kommunegruppene.

Netto-utvandring finnes først og fremst for ungdom i alderen 16-19 år, og i de fleste tilfellene blant de ikke-sentrale kommunegruppene. Netto-utvandring forekommer bare helt unntaksvis for kommunegruppene under ett i denne perioden (1971-74). Bare 10 av de 220 netto-innvandringsratene i tabell 3.26 er negative.

Tabell 3.29. Innvandringsrater for kommunegrupper pr. 1 000 innbyggere 1971-1974. Innvandrere etter kjønn og alder *Immigration rates for groups of municipalities per 1 000 population 1971-1974. Immigrants by sex and age*

Kommunegruppe ¹⁾ Group of municipality ¹⁾	Alle personer All persons	Barn Children		16-19 år years		20-29 år years		30-44 år years		45-66 år years	67 år og over years and over
		0-6 år years	7-15 år years	Menn Males	Kvinner Females	M M	K F	M M	K F		
Alle kommuner	4	5	3	3	5	9	10	7	5	1	1
I. Senterkommuner											
01 Landsdelssentra I (Oslo)	8	11	6	10	14	24	18	17	9	2	1
02 Landsdelssentra II	6	7	5	4	5	10	11	9	7	2	1
03 Regionsenterkommuner I ..	4	6	3	4	5	9	8	7	5	2	1
04 Regionsenterkommuner II .	3	5	2	3	4	8	8	6	4	1	1
05 Regionsenterkommuner III	3	5	2	3	3	6	8	4	4	1	1
06 Lokalsenterkommuner I ...	3	4	2	3	4	9	7	5	3	1	1
07 Lokalsenterkommuner II ..	3	4	2	2	7	7	10	4	3	1	1
II. Omegnskommuner											
08 Forstadskommuner for gruppene 01, 02	8	11	6	5	12	13	15	11	9	2	1
09 Omegnskommuner for gruppe 02	5	7	4	4	4	8	9	7	6	1	1
10 Omegnskommuner for gruppene 03, 04, 05	3	4	2	3	3	7	7	5	3	1	1
III. Sentrale kommuner											
11 Sentrale industri-kommuner	2	3	1	1	2	4	6	3	2	1	1
12 Sentrale, blandede landbruks- og industri-kommuner	2	3	1	2	2	5	4	4	2	1	0
IV. Ikke-sentrale kommuner											
13 Mindre sentrale industri-kommuner	2	4	1	1	3	4	6	3	3	1	0
14 Mindre sentrale, blandede landbruks- og industri-kommuner I	2	3	1	1	2	4	5	4	2	1	1
15 Mindre sentrale, blandede landbruks- og industri-kommuner II	2	3	1	1	2	3	5	3	2	1	1
16 Fiskerikommuner I	1	2	1	0	1	2	4	2	1	1	0
17 Fiskerikommuner II	1	2	1	1	3	2	4	1	1	0	0
18 Landbrukskommuner I	2	2	1	1	2	4	5	3	2	1	0
19 Landbrukskommuner II	1	2	1	1	2	4	5	2	1	0	0
20 Landbrukskommuner III ...	2	4	1	1	2	4	7	3	2	1	0
V. Andre kommuner											
21 Andre kommuner I	2	3	1	1	3	4	6	3	2	1	1
22 Andre kommuner II	2	3	1	1	3	4	8	3	2	1	0

1) Engelsk oversettelse: se tabell 3.27.

1) English translation: see table 3.27.

Tabell 3.30. Utvandringssrater for kommune grupper pr. 1 000 innbyggere 1971-1974. Utvandrere etter kjønn og alder *Emigration rates for groups of municipalities per 1 000 population 1971-1974. Emigrants by sex and age*

Kommunegruppe ¹⁾ Group of municipality ¹⁾	Alle per- soner All per- sons	Barn <i>Children</i>		16-19 år <i>years</i>		20-29 år <i>years</i>		30-44 år <i>years</i>		45-66 år <i>years</i>	67 år og over <i>years and over</i>
		0-6 år <i>years</i>	7-15 år <i>years</i>	Menn <i>Males</i>	Kvin- ner <i>Fe- males</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>		
Alle kommuner	3	3	2	2	5	6	9	5	3	1	0
<u>I. Senterkommuner</u>											
01 Landsdelssentra I (Oslo)	6	8	4	3	10	14	17	11	7	2	1
02 Landsdelssentra II	4	4	2	2	4	7	9	6	4	1	0
03 Regionsenterkommuner I ..	3	4	2	2	5	7	8	7	4	1	0
04 Regionsenterkommuner II ..	3	3	2	2	4	6	7	4	3	1	0
05 Regionsenterkommuner III	2	3	2	2	5	6	7	3	3	1	0
06 Lokalsenterkommuner I ...	2	2	1	2	3	5	5	3	2	1	0
07 Lokalsenterkommuner II ..	2	2	1	2	6	5	9	3	2	1	0
<u>II. Omegnskommuner</u>											
08 Forstadskommuner for gruppene 01, 02	6	7	5	3	9	9	14	8	7	2	1
09 Omegnskommuner for gruppe 02	3	4	3	2	4	6	7	5	4	1	0
10 Omegnskommuner for gruppene 03, 04, 05	2	3	2	1	4	5	6	3	2	1	0
<u>III. Sentrale kommuner</u>											
11 Sentrale industrikommuner	1	2	1	1	2	3	4	2	2	0	0
12 Sentrale, blandede land- bruks- og industrikom- muner	1	2	1	1	2	3	4	2	1	0	0
<u>IV. Ikke-sentrale kommuner</u>											
13 Mindre sentrale industri- kommuner	1	1	1	2	4	3	7	2	1	0	0
14 Mindre sentrale, blandede landbruks- og industri- kommuner I	1	2	1	1	3	3	5	2	1	0	0
15 Mindre sentrale, blandede landbruks- og industri- kommuner II	1	1	1	1	2	2	4	2	1	0	0
16 Fiskerikommuner I	1	1	0	0	2	3	4	1	1	0	0
17 Fiskerikommuner II	1	1	0	1	3	2	5	1	1	0	0
18 Landbrukskommuner I	1	1	0	1	1	3	5	2	1	0	0
19 Landbrukskommuner II	1	1	0	1	2	3	4	1	1	0	0
20 Landbrukskommuner III ...	1	1	1	1	4	2	6	1	1	0	0
<u>V. Andre kommuner</u>											
21 Andre kommuner I	1	2	1	1	2	4	5	2	1	0	0
22 Andre kommuner II	1	2	1	1	2	4	6	2	2	0	0

1) Engelsk oversettelse: se tabell 3.27.

1) English translation: see table 3.27.

Tabell 3.31. Netto-innvandringsrater for kommunegrupper pr. 1 000 innbyggere 1971-1974. Gruppering etter kjønn og alder *Net migration rates for groups of municipalities per 1 000 population 1971-1974. Migrants by sex and age*

Kommunegruppe ¹⁾ <i>Group of municipality¹⁾</i>	Alle personer <i>All persons</i>	Barn <i>Children</i>		16-19 år <i>years</i>		20-29 år <i>years</i>		30-44 år <i>years</i>		45-66 år <i>years</i>	67 år og over <i>years and over</i>
		0-6 år <i>years</i>	7-15 år <i>years</i>	Menn <i>Males</i>	Kvinner <i>Females</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>		
Alle kommuner	1	2	1	1	1	3	1	2	2	1	0
I. Senterkommuner											
01 Landsdelssentra I (Oslo)	2	4	2	7	4	10	1	6	2	1	0
02 Landsdelssentra II	2	3	2	2	1	3	2	4	2	1	1
03 Regionsenterkommuner I ..	1	2	1	2	-1	1	0	1	1	1	1
04 Regionsenterkommuner II .	1	2	0	1	0	2	1	1	1	0	0
05 Regionsenterkommuner III	1	2	1	0	-1	0	1	1	1	0	0
06 Lokalsenterkommuner I ...	1	2	1	1	2	4	2	1	1	0	1
07 Lokalsenterkommuner II ..	1	2	1	0	1	2	0	1	1	1	0
II. Omegnskommuner											
08 Forstadskommuner for gruppene 01, 02	2	4	2	2	3	4	1	2	2	0	0
09 Omegnskommuner for gruppe 02	2	3	2	2	0	3	2	2	2	0	0
10 Omegnskommuner for gruppene 03, 04, 05	1	2	1	2	-1	2	1	2	1	1	1
III. Sentrale kommuner											
11 Sentrale industrikommuner	1	1	0	0	0	2	2	1	1	0	0
12 Sentrale, blandede landbruks- og industrikommuner	1	2	0	1	0	2	1	2	1	0	0
IV. Ikke-sentrale kommuner											
13 Mindre sentrale industrikommuner	1	2	1	0	0	1	0	2	2	0	0
14 Mindre sentrale, blandede landbruks- og industrikommuner I	1	1	1	-1	-1	1	1	2	1	1	1
15 Mindre sentrale, blandede landbruks- og industrikommuner II	1	2	1	0	-1	0	1	1	1	1	0
16 Fiskerikommuner I	0	1	1	0	-1	-1	1	1	1	0	0
17 Fiskerikommuner II	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0
18 Landbrukskommuner I	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	0
19 Landbrukskommuner II	1	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0
20 Landbrukskommuner III ...	1	3	1	-1	-2	2	1	1	1	1	0
V. Andre kommuner											
21 Andre kommuner I	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	0
22 Andre kommuner II	1	2	0	0	1	1	3	1	1	1	0

1) Engelsk oversettelse: se tabell 3.27.

1) English translation: see table 3.27.

Sett i forhold til de innenlandske flyttingene viser inn- og utvandringsratene et mønster som tyder på at variable som bystørrelse og sentralitet spiller en større rolle for inn- og utvandringsratenes størrelse enn for de innenlandske flytteratene.

4. TILBAKEFLYTTING FOR INN- OG UTVANDRERE 1967-1974

For de personene som etter vår definisjon er inn- eller utvandrere i et av årene 1967-1975, har vi undersøkt om de seinere flyttet tilbake igjen. Tilbakeflytterne er gruppert etter kjennetegn på det første av de to flyttetidspunktene. Med tilbakeflyttere menes her innvandrere som seinere flytter ut av Norge, og utvandrere som seinere flytter tilbake til et sted i Norge (ikke nødvendigvis samme sted).

Bare flyttinger og tilbakeflyttinger som har ført til at en person bodde i Norge ved det ene og ikke bodde i Norge ved det andre av to påfølgende årsskifter er kommet med. Men tilbakeflytting etter denne definisjonen er registrert for alle de flyttinger som er kommet med, uansett om den første flyttingen selv var en tilbakeflytting eller ikke.

4.1. Tilbakeflyttingens omfang

Tabell 4.1 viser hvor stor andel av de ulike flyttergruppene som hadde flyttet tilbake innen utgangen av 1975.

Det går et klart skille mellom de norske statsborgerne på den ene siden, og de utenlandske statsborgerne på den andre. De norske innvandrerne har klart lavere tilbakeflyttingsandeler enn de spesifiserte gruppene av utenlandske innvandrere. De fleste av de norske innvandringene er tilbakeflytting etter tidligere utvandring. Tallene tyder derfor på at "gjenutvandringsprosenten" for hjemvendte norske utflyttere, særlig i de første år etter hjemkomsten, ligger atskilling høyere enn utvandringsrater for befolkningen totalt (0,3 prosent pr. år iflg. tabell 3.21).

Når det gjelder de utenlandske innvandrerne, ser vi at andelen tilbakeflyttere i løpet av 3-4 år er om lag 50 prosent. De ikke-nordiske innvandrerne fra Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania skiller seg klart ut fra de andre utenlandske innvandrerne, ved at andelen tilbakeflyttere har en noe spesiell utvikling. Før 1971 lå andelen tilbakeflyttere i denne gruppen på linje med andelen for de ikke-nordiske statsborgerne fra Nord- og Mellom-Amerika. Fra 1971 falt andelen tilbakeflyttere radikalt. Det er sannsynlig at det særlig er innslaget av innvandrere fra Asia, i første rekke Pakistan, som har bidratt til å trekke tilbakeflyttingsandelen nedover. Som nevnt (underavsnitt 3.3.1) blir det nesten ikke registrert utvandring til Pakistan.

Tilbakeflyttingsandelene for utenlandske utvandrere ligger lavt, og på nivå med de tilsvarende tall for norske innvandrere. Det er også liten forskjell på tilbakeflyttingsandelene for de to spesifiserte gruppene av utenlandske utvandrere. De utvandrede norske statsborgerne har som ventet betydelig større tilbakeflyttingsandeler enn de utenlandske utvandrerne.

Av de norske utvandrere er det spesielt de som flyttet til Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania i perioden før 1973 som har høye tilbakeflyttingsandeler. Vi må vel, på bakgrunn av at opp til 70-80 prosent av utvandrerne til disse områdene vender tilbake etter få år, anta at nordmenn som flytter til disse områdene bare sjelden bosetter seg permanent i tilflyttingslandene, og heller tar sikte på engasjementer med bare noen få års varighet. Dette er vanlig for kategorier som fredskorpsdeltakere, engasjerte i u-hjelpsoppdrag og delvis misjonærer og forretningsfolk.

Grovt sett er det noenlunde samme nivå på tilbakeflyttingsandelene for de utenlandske innvandrerne og de norske utvandrerne, når vi ser bort fra personer som flytter mellom Norge og land i Asia, Afrika, Sør-Amerika og Oseania.

Tabell 4.1. Andeler av inn- og utvandrere for hvert av årene 1967-1974 som har flyttet tilbake innen utgangen av 1975, gruppert etter personenes statsborgerskap. Prosent *The proportion of immigrants and emigrants in each of the years 1967-1974 who have remigrated by the end of 1975, by citizenship of the migrants. Per cent*

Statsborgerskapsgruppe <i>Group of citizenship</i>	År <i>Year</i>							
	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974
<i>Innvandrere Immigrants</i>								
Alle innvandrere <i>All immigrants</i>	40	37	36	32	31	30	25	16
Norske statsborgere <i>Norwegian citizens</i> ..	20	18	17	17	16	14	11	7
Øvrige nordiske statsborgere <i>Other Nordic citizens</i>	56	55	53	49	52	50	42	31
Ikke-nordiske ¹⁾ statsborgere som flytter fra Europa <i>Non-Nordic¹⁾ citizens migrating from Europe</i>	66	62	55	48	48	42	35	23
Ikke-nordiske ¹⁾ statsborgere fra Nord- og Mellom-Amerika <i>Non-Nordic¹⁾ citizens from North and Central America</i>	51	45	46	41	47	49	43	27
Ikke-nordiske ¹⁾ statsborgere fra Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania ²⁾ <i>Non-Nordic¹⁾ citizens from Africa, Asia, South America and Oceania²⁾</i>	58	49	47	40	21	29	21	10
<i>Utvandrere Emigrants</i>								
Alle utvandrere <i>All emigrants</i>	49	43	44	43	43	37	29	18
Norske statsborgere som flytter til Europa <i>Norwegian citizens migrating to Europe</i>	58	57	55	55	49	41	25
Norske statsborgere til Nord- og Mellom-Amerika <i>Norwegian citizens to North and Central America</i>	55	54	50	53	52	40	30
Norske statsborgere til Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania ²⁾ <i>Norwegian citizens to Africa, Asia, South America and Oceania²⁾</i>	78	79	79	71	68	40	23
Øvrige nordiske statsborgere <i>Other Nordic citizens</i>	14	15	14	15	12	11	7
Ikke-nordiske statsborgere ¹⁾ <i>Non-Nordic citizens¹⁾</i>	15	16	13	15	12	10	5

1) Inkludert uoppgitt statsborgerskap. 2) Inkludert personer i denne statsborgerskapsgruppen med uoppgitt til-/fracflyttingsland.

1) *Includes unknown citizenship.* 2) *Includes persons in this group of citizenship with unknown country of out or in migration.*

I Sverige har man studert tilbakeflytting av inn- og utvandrere ved flere anledninger. En oversikt over tilbakeflyttingen etter et lignende opplegg som i dette kapitlet, kan for eksempel finnes blant bakgrunnskommentarene for den svenske befolkningsprognosen fra 1976 (Statistiska Centralbyrån (1976) kapittel 4). Siden flytterbegrepet i denne analysen er et annet enn det svenskene har benyttet, er det vanskelig å sammenligne tilbakeflyttingsandelene direkte. Det synes likevel som om en relativt større del av inn- og utvandrerne til og fra Norge flytter tilbake enn tilfellet er for inn- og utvandrerne til og fra Sverige.

Den synkende tilbakeflyttingsandelen som vi stort sett finner i tabell 4.1 jo nærmere 1975 flyttingene fant sted, henger naturligvis sammen med at observasjonstiden blir kortere. Når rekken av andeler ikke er strengt avtakende, skyldes det at de ulike inn- og utvandringskull har hatt noe forskjellige tilbakeflyttingstilbøyeligheter.

Tabell 4.2 viser hvor stor andel av hvert inn- eller utvandrerkull som flyttet tilbake i hvert enkelt kalenderår inntil 1975. Tabellen gir også indirekte et visst bilde av oppholdstiden i Norge for innvandrerne, og av oppholdstiden i utlandet for utvandrerne. I den forbindelse må en være klar over at oppholdstiden for personer som flytter tilbake i kalenderåret etter inn- eller utflyttingen kan variere fra noen få måneder til nesten 2 år.

Tabell 4.2. Andeler av inn- og utvandrere for hvert av årene 1967-1974 som har flyttet tilbake innen utgangen av 1975, gruppert etter personenes statsborgerskap og tilbakeflyttingsår.
 Prosent *The proportions of immigrants and emigrants in each of the years 1967-1974 who have remigrated by the end of 1975, by citizenship of the migrants and by year of return migration. Per cent*

Statsborgerskapsgruppe ¹⁾ <i>Group of citizenship¹⁾</i>	Inn-/utvandrings- år <i>Year of migration</i>	Andel som flytter tilbake <i>The proportion who remigrates</i>								
		I alt <i>Total</i>	1. år etter flyttingen <i>1st year after the migration</i>	2. år etter <i>2nd year after</i>	3. år etter <i>3rd year after</i>	4. år etter <i>4th year after</i>	5. år etter <i>5th year after</i>	6. år etter <i>6th year after</i>	7. år etter <i>7th year after</i>	8. år etter <i>8th year after</i>
<i>Innvandrere Immigrants</i>										
Norske statsborgere	1967	20	6	4	4	2	1	1	1	1
	1968	18	5	5	2	2	2	1	1	
	1969	17	7	3	3	2	1	1		
	1970	17	6	4	3	2	2			
	1971	16	7	4	3	2				
	1972	14	7	5	3					
	1973	11	7	4						
	1974	7	7							
Øvrige nordiske statsborgere	1967	56	31	10	7	2	2	2	1	1
	1968	55	30	12	5	3	2	2	1	
	1969	53	34	8	5	3	2	2		
	1970	49	29	10	6	2	2			
	1971	52	34	11	5	3				
	1972	50	33	11	6					
	1973	42	31	10						
	1974	31	31							
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere som flytter fra Europa	1967	66	42	11	7	1	1	1	1	1
	1968	62	34	14	5	3	3	3	1	
	1969	55	36	8	5	2	2	1		
	1970	48	23	12	6	4	3			
	1971	48	27	12	6	3				
	1972	42	21	13	7					
	1973	35	22	10						
	1974	23	23							
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere fra Nord- og Mellom-Amerika	1967	51	29	10	7	2	1	0	1	1
	1968	45	22	14	4	2	1	1	1	
	1969	46	28	8	4	2	2	2		
	1970	41	20	10	6	3	2			
	1971	47	23	13	6	5				
	1972	49	23	16	10					
	1973	43	26	18						
	1974	27	27							
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere fra Afrika, Asja, Sør-Amerika og Oseania ³⁾	1967	58	29	15	8	1	2	1	1	1
	1968	49	25	13	4	5	2	0	1	
	1969	47	27	9	5	2	1	1		
	1970	40	20	11	5	3	1			
	1971	21	11	5	3	2				
	1972	29	15	8	6					
	1973	21	15	5						
	1974	10	10							

1) Engelsk oversettelse: se tabell 4.1. 2) Se note 1, tabell 4.1. 3) Se note 2, tabell 4.1.

1) English translation: see table 4.1. 2) See note 1, table 4.1. 3) See note 2, table 4.1.

Tabell 4.2 (forts.). Andeler av inn- og utvandrere for hvert av årene 1967-1974 som har flyttet tilbake innen utgangen av 1975, gruppert etter personenes statsborgerskap og tilbakeflyttingsår. Prosent *The proportions of immigrants and emigrants in each of the years 1967-1974 who have remigrated by the end of 1975, by citizenship of the migrants and by year of return migration. Per cent*

Statsborgerskapsgruppe ¹⁾	Inn-/utvandrings-år	Andel som flytter tilbake							
		I alt	1. år etter flyttingen	2. år etter	3. år etter	4. år etter	5. år etter	6. år etter	7. år etter
<i>Utvandrere Emigrants</i>									
Norske statsborgere som flytter til land i Europa	1968	58	23	15	7	5	4	3	2
	1969	57	25	13	8	5	4	2	
	1970	55	24	14	8	5	4		
	1971	55	27	14	9	5			
	1972	49	26	14	9				
	1973	41	27	14					
	1974	25	25						
Norske statsborgere til Nord- og Mellom-Amerika	1968	55	15	14	11	6	3	4	2
	1969	54	17	15	8	4	5	4	
	1970	50	21	12	7	5	5		
	1971	53	25	11	11	6			
	1972	52	25	18	9				
	1973	40	23	17					
	1974	30	30						
Norske statsborgere til Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania ²⁾	1968	78	19	20	13	12	8	3	3
	1969	79	18	25	14	11	8	4	
	1970	79	22	25	18	8	6		
	1971	71	16	26	18	12			
	1972	68	17	29	22				
	1973	40	16	25					
	1974	23	23						
Utenlandske ³⁾ statsborgere	1968	15	6	4	2	1	1	1	1
	1969	16	7	4	2	1	1	1	
	1970	14	6	4	2	1	1		
	1971	15	7	4	2	2			
	1972	12	6	4	2				
	1973	11	6	4					
	1974	6	6						

1) Engelsk oversettelse: se tabell 4.1. 2) Se note 2, tabell 4.1. 3) Se note 1, tabell 4.1.

1) English translation: see table 4.1. 2) See note 2, table 4.1. 3) See note 1, table 4.1.

Et gjennomgående trekk er at de fleste av de som flytter tilbake, gjør det ganske snart etter den første flyttingen. For alle de spesifiserte flytterstrømmene unntatt en, er tilbakeflyttingsandelene størst det første kalenderåret etter flyttingen, og synker deretter for hvert år etter flyttingen. Unntaket gjelder de norske utvandrerne til land i Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania, der tilbakeflyttingsandelen er størst for det andre kalenderåret etter utvandringen, og i to tilfeller nest størst i det tredje kalenderåret etter utvandring.

Det ser ut til at relativt få av de utenlandske innvandrerne som flytter tilbake oppholder seg i Norge særlig mer enn 3 år. Også de norske utvandrerne som flytter tilbake, kommer i løpet av de 3 første årene etter utvandringen, selv om det for disses del er mer vanlig for tilbakeflytterne å ha lenger oppholdstid i utlandet enn oppholdstiden i Norge for de utenlandske innvandrerne som flytter tilbake.

Av de utenlandske utvandrerne i 1974 var 88 prosent tilbakeflyttere som hadde innvandret i perioden 1968-1973. De resterende 12 prosent hadde enten innvandret før 1968, eller de var født i Norge. Tilsvarende var 70 prosent av de norske innvandrerne i 1974 tilbakeflyttere som hadde utvandret i tiden 1968-1973.

For de ikke-nordiske innvandrere fra Europa og fra land i Asia, Afrika, Sør-Amerika og Oseania, falt andelen som flyttet tilbake kalenderåret etter innvandringen kraftig, fra henholdsvis 37 og 27 prosent i gjennomsnitt for innvandringsårene 1967-1969, til henholdsvis 24 og 12 prosent i gjennomsnitt for 1971-1974.

I den siste fireårsperioden var det gruppen av nordiske innvandrere som hadde høyest tilbakeflyttingsprosent etter ett kalenderår (32 prosent).

For de norske utvandrere, kan det spores en tendens til høyere tilbakeflyttingsandeler de siste årene. Dette gjør seg sterkest gjeldende for tilbakeflyttingen av norske utvandrere til Nord- og Mellom-Amerika. Andelen som flyttet tilbake innen to år etter utvandringen økte fra 31 prosent i gjennomsnitt 1968-1970 til 40 prosent i 1971-1973. I 1974 var tilbakeflyttingsandelen etter ett år for nordmenn som flyttet til Nord- og Mellom-Amerika (30 prosent), den høyeste tilbakeflyttingsandelen som er registrert for norske statsborgere.

4.2. Tilbakeflytting etter kjønn og alder

Tilbakeflyttingsandelene varierer med kjønn og alder. Tabell 4.3. Men stort sett er det små forskjeller i tilbakeflyttingsandeler mellom kvinner og menn.

Når det gjelder tilbakeflytting av utenlandske innvandrere, har kvinnene i gjennomsnitt større tilbakeflyttingsandeler enn mennene. Spesielt i aldersgruppen 15-19 år flytter kvinnene hyppigere tilbake enn mennene. Til sammenligning kan vi nevne at for innvandringen til Sverige av nordiske (ikke-svenske) statsborgere, har mennene klart høyere tilbakeflyttingsandeler enn kvinnene, både gjennomsnittlig og i aldersgruppen 15-19 år (se Statistiska Centralbyrån (1976), tabell 4.10).

For de fleste spesifiserte flytterstrømmene i tabell 4.3 er det flyttere som var i alderen 15-19 og 20-24 år ved flyttetidspunktet, som har de største tilbakeflyttingsandelene.

Alle gruppene av utenlandske innvandrere synes å ha lavere tilbakeflyttingsandeler for barna enn for gjennomsnittet av flytterne. Spesielt gjelder dette de nordiske statsborgerne. Noe tilsvarende ser ikke ut til å gjelde for de norske utvandrere.

Andelen av de eldre, ikke-nordiske innvandrere fra Nord- og Mellom-Amerika som har flyttet tilbake innen utgangen av 1975, er spesielt lav i forhold til den gjennomsnittlige tilbakeflyttingsandelen. Dette bekrefter inntrykket av at en del av innvandrere i denne alders- og nasjonalitetsgruppen er norskamerikanere som har flyttet tilbake til Norge (jfr. kommentarene til tabell 3.20).

Også de eldre nordiske (ikke-norske) innvandrere, og de eldre norske utvandrere til landene i Europa flytter sjeldnere tilbake enn gjennomsnittet av flytterne.

Et drastisk fall i tilbakeflyttingsandelen for innvandrede, ikke-nordiske menn inntraff i 1971 og avspeiler den endrede nasjonsfordeling for innvandringen. At kvinnenes tilbakeflytting i liten grad ble berørt, henger nok sammen med at økingen først og fremst gjaldt mannlige innvandrere fra nasjonalitetsgrupper med lav tilbakeflyttingstilbøyelighet, f.eks. pakistanere. Nasjonalitetsfordelingen av kvinnelige innvandrere endret seg lite.

Blant de norske utvandrere til land i Europa synes mennene å ha størst tilbakeflyttingsandeler, mens det for de norske utvandrere til gruppen av land i Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania er kvinnene som i størst grad har flyttet tilbake. Når det gjelder den eldre utvandringen av nordmenn til Amerika, har Backer på grunnlag av folketellingene i 1910 og 1920 fastslått at det var mer vanlig for menn enn for kvinner å flytte tilbake (se Backer (1965), kap. XXIV.6). Dette trekket kan ikke finnes igjen i tabell 4.3, slik flytterne er avgrenset her.

Tabell 4.3. Andeler av inn- og utvandrere for hvert av årene 1967-1974 som har flyttet tilbake innen utgangen av 1975, gruppert etter personenes alder, kjønn og statsborgerskap. Prosent
The proportions of immigrants and emigrants in each of the years 1967-1974 who have re-migrated by the end of 1975, by sex, age and citizenship of the migrants. Per cent

Statsborgerskaps- gruppe ¹⁾ <i>Group of citi- zenship¹⁾</i>	År <i>Year</i>	Alder og kjønn <i>Age and sex</i>											
		0-14 år <i>years</i>	15-19 år		20-24 år		25-34 år		35-49 år		50 år og over <i>years and over</i>	Alle aldre	
			<i>years</i>		<i>years</i>		<i>years</i>		<i>years</i>			<i>All ages</i>	
			Menn <i>Males</i>	Kvin- ner <i>Fe- males</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>	M <i>M</i>	K <i>F</i>		Menn <i>Males</i>	Kvin- ner <i>Fe- males</i>
<i>Innvandrere Immigrants</i>													
Norske statsborgere	1967	20	23	25	19	22	18	20	20	22	18	19	21
	1968	16	21	25	18	19	18	19	15	15	22	17	18
	1969	16	18	16	15	20	16	19	14	20	16	16	18
	1970	16	17	23	14	19	16	16	18	19	15	16	17
	1971	15	15	21	12	15	15	17	14	18	15	15	16
	1972	13	15	18	17	13	14	15	14	16	12	14	15
	1973	10	15	13	13	15	10	12	9	11	8	10	12
	1974	6	8	6	8	7	7	8	5	8	7	6	7
Øvrige nordiske statsborgere	1967	34	66	78	67	63	60	42	57	41	47	57	55
	1968	36	77	80	62	62	55	47	48	44	37	53	56
	1969	37	64	75	59	61	55	43	48	35	36	52	54
	1970	32	63	79	54	58	46	41	42	35	36	45	51
	1971	39	68	83	57	59	54	43	40	35	36	50	54
	1972	34	50	82	58	59	46	41	43	30	31	44	53
	1973	27	68	75	42	53	36	35	30	28	28	37	45
	1974	18	46	61	55	34	30	23	28	20	15	30	31
Ikke-nordiske ²⁾ stats- borgere som flytter fra land i Europa	1967	48	73	82	72	65	69	58	76	58	64	70	60
	1968	52	62	67	69	71	59	56	64	51	66	62	61
	1969	38	55	65	60	57	56	54	63	49	55	57	52
	1970	38	51	55	53	49	51	43	58	36	46	51	45
	1971	37	53	65	49	57	47	48	51	47	48	48	49
	1972	35	55	53	44	54	40	40	38	36	35	40	43
	1973	28	44	48	39	40	35	34	36	33	39	35	35
	1974	24	26	27	18	24	21	26	25	27	25	22	25
Ikke-nordiske ²⁾ stats- borgere fra Nord- og Mellom-Amerika	1967	45	83	84	85	80	67	60	69	60	29	51	50
	1968	35	78	70	80	80	67	65	47	47	26	45	45
	1969	41	83	76	85	71	72	56	46	43	26	46	45
	1970	37	67	78	83	65	68	62	51	44	17	44	39
	1971	43	72	60	82	66	65	58	44	50	26	49	45
	1972	48	69	67	71	64	60	54	59	64	24	49	49
	1973	41	68	50	67	58	49	41	50	47	23	45	41
	1974	26	36	22	48	36	31	27	30	22	18	30	25
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere fra Afrika, Asia, Sør- Amerika og Oseania ³⁾	1967	49	50	67	58	66	63	58	73	65	65	61	57
	1968	33	39	90	43	62	53	68	67	53	23	50	47
	1969	37	50	43	48	54	56	43	44	50	50	51	41
	1970	30	36	56	34	50	43	47	50	49	25	42	36
	1971	20	11	22	16	60	17	53	14	45	34	17	39
	1972	21	13	24	22	46	31	44	40	32	39	29	30
	1973	13	12	23	15	27	23	31	27	40	31	20	22
	1974	6	3	12	8	18	10	16	15	17	18	9	12

1) Engelsk oversettelse: se tabell 4.1. 2) Se note 1, tabell 4.1. 3) Se note 2, tabell 4.1.
 1) *English translation: see table 4.1. 2) See note 1, table 4.1. 3) See note 2, table 4.1.*

Tabell 4.3 (forts.). Andeler av inn- og utvandrerne for hvert av årene 1967-1974 som har flyttet tilbake innen utgangen av 1975, gruppert etter personenes alder, kjønn og statsborgerskap. Prosent *The proportions of immigrants and emigrants in each of the years 1967-1974 who have remigrated by the end of 1975, by sex, age and citizenship of the migrants. Per cent*

Statsborgerskaps- grupper ¹⁾	År	Alder og kjønn											
		0-14 år	15-19 år		20-24 år		25-34 år		35-49 år		50 år og over	Alle aldre	
			Menn	Kvin- ner	M	K	M	K	M	K		Menn	Kvin- ner
<i>Utvandrere Emigrants</i>													
Norske statsborgere som flytter til land i Europa	1968	54	77	62	68	58	64	56	54	45	40	62	55
	1969	58	70	63	67	57	60	52	51	52	34	60	55
	1970	58	69	64	66	55	53	51	45	42	36	56	54
	1971	56	59	61	64	55	56	52	48	53	32	56	53
	1972	46	61	51	61	49	54	45	48	46	29	52	46
	1973	39	56	54	49	42	46	39	32	32	20	42	40
	1974	22	35	38	29	30	24	24	19	20	13	24	26
Norske statsborgere til Nord- og Mellom-Amerika	1968	59	28	69	63	51	56	55	43	50	62	55	56
	1969	58	50	74	55	49	54	49	50	54	59	54	53
	1970	57	59	61	51	50	48	46	42	47	54	49	51
	1971	57	58	62	43	64	51	48	54	48	54	52	54
	1972	62	35	63	49	48	52	49	52	37	44	54	50
	1973	45	38	48	38	38	38	40	33	45	23	40	39
	1974	36	12	43	32	25	26	30	33	26	24	30	30
Norske statsborgere til Afrika, Asia, Sør- Amerika og Oseania ²⁾	1968	78	90	75	67	79	74	83	77	82	74	74	81
	1969	83	80	75	69	71	72	81	79	84	82	78	81
	1970	85	100	85	67	55	70	83	70	88	74	75	82
	1971	76	79	94	66	63	61	71	73	77	67	70	73
	1972	74	91	84	75	55	56	64	49	75	61	67	70
	1973	40	76	83	36	45	33	36	45	40	45	40	41
	1974	23	57	33	38	25	19	19	28	28	15	24	22
Utenlandske statsborgere ³⁾	1968	20	15	12	13	12	14	16	9	17	26	14	16
	1969	17	14	9	16	12	15	18	15	16	22	16	16
	1970	16	14	11	13	13	12	17	8	13	20	12	16
	1971	18	29	13	18	12	14	13	15	16	21	16	14
	1972	14	17	11	10	8	12	13	10	14	17	12	12
	1973	11	10	8	15	8	11	9	9	9	13	11	10
	1974	7	6	5	7	5	5	6	3	5	5	6	6

1) Engelsk oversettelse: se tabell 4.1. 2) Se note 2, tabell 4.1. 3) Se note 1, tabell 4.1.
 1) English translation: see table 4.1. 2) See note 2, table 4.1. 3) See note 1, table 4.1.

4.3. Tilbakeflytting etter ekteskapelig status

Tabell 4.4 viser tilbakevandringssandelene for inn- og utvandrerne etter ekteskapelig status på henholdsvis inn- og utvandringstidspunktet. Særlig for de to gruppene av utenlandske innvandrere er forskjellen mellom gifte og ugifte personer stor når det gjelder andelen som seinere utvandrer igjen. Som en kunne vente er det fler av de ugifte enn av de gifte utenlandske innvandrere som flytter tilbake.

De høyere tilbakeflyttingsandelene for ugifte framfor gifte må ses på bakgrunn av at de gifte flytterne gjennomsnittlig er eldre enn de ugifte, og også mer etablert i familiesammenheng, slik at en må vente at de har lavere mobilitet enn de ugifte.

En større del av de gifte enn av de ugifte norske utvandrerne i årene 1968-1971 hadde flyttet tilbake innen utgangen av 1975. Forskjellene er imidlertid små.

Tabell 4.4. Andeler av inn- og utvandrere med alder 15 år og over for hvert av årene 1967-1974 som har flyttet tilbake innen utgangen av 1975, gruppert etter personenes statsborgerskap og ekteskapelige status. Prosent *The proportions of immigrants and emigrants aged 15 years and over in each of the years 1967-1974 who have remigrated by the end of 1975, by citizenship and marital status of the migrants. Per cent*

Statsborgerskapsgruppe <i>Group of citizenship</i>	Ekte- skapelig status <i>Marital status</i>	År <i>Year</i>							
		1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974
Innvandrere <i>Immigrants</i>									
Norske statsborgere <i>Norwegian citizens</i>	Ugift <i>Single</i>	22	21	19	18	16	17	14	8
	Gift ¹⁾ <i>Married¹⁾</i>	19	16	17	16	15	13	10	6
Øvrige nordiske statsborgere <i>Other Nordic citizens</i>	Ugift <i>Single</i>	69	67	64	62	66	63	55	43
	Gift ¹⁾ <i>Married¹⁾</i>	45	44	42	40	40	37	31	22
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere <i>Non-Nordic²⁾ citizens</i>	Ugift <i>Single</i>	71	68	64	58	53	52	43	25
	Gift ¹⁾ <i>Married¹⁾</i>	57	49	45	39	34	36	31	27
Utvandrere <i>Emigrants</i>									
Norske statsborgere <i>Norwegian citizens</i>	Ugift <i>Single</i>	..	59	58	54	55	52	45	30
	Gift ¹⁾ <i>Married¹⁾</i>	..	61	60	58	57	52	38	23
Øvrige nordiske statsborgere <i>Other Nordic citizens</i>	Ugift <i>Single</i>	..	10	12	11	15	9	8	5
	Gift ¹⁾ <i>Married¹⁾</i>	..	29	19	19	16	14	14	7
Ikke-nordiske ²⁾ statsborgere <i>Non-Nordic²⁾ citizens</i>	Ugift <i>Single</i>	..	14	16	12	16	11	12	5
	Gift ¹⁾ <i>Married¹⁾</i>	..	16	16	14	14	13	9	5

1) Gifte og før gifte. 2) Omfatter personer med uoppgitt statsborgerskap.

1) *Married, widowed and divorced.* 2) *Includes persons with unknown citizenship.*

4.4. Tilbakeflytting for geografiske områder i Norge

Tabell 4.5 viser tilbakeflyttingsandeler for en del geografiske områder i Norge. Det har vært nødvendig å operere med grove persongrupper. Forskjellene i tilbakeflyttingsandelene for de ulike områdene er derfor påvirket av at hver statsborgerskapsgruppe kan ha en ulik nasjonalitets- og alderssammensetning i de ulike områdene.

Tilbakeflyttingsandelene er spesielt lave for utlendinger som flytter til Agderfylkene, og de er særlig lave for de ikke-nordiske statsborgerne. Dette henger muligens sammen med den store andelen eldre amerikanere som flytter til Agderfylkene.

For øvrig er tilbakeflyttingsmønsteret noe varierende for de ulike grupper av innvandrere til de spesifiserte områdene. Spesielt for Oslo-Akershus faller tilbakeflyttingsandelen for ikke-nordiske statsborgere fra tall over landsgjennomsnittet for år før 1970 til et nivå betydelig under for innvandringen i 1970-årene. Dette gjenspeiler den endrede sammensetningen av gruppen av ikke-nordiske statsborgere som flyttet til Oslo og Akershus.

Også for utvandrerne ser det ut til at forskjellene i tilbakeflyttingsmønster er små mellom de geografiske områdene, både for norske statsborgere og for utlendinger. Tilbakeflyttingsandelene ligger noe lavt for norske utvandrere fra Nord-Norge og de ligger relativt høyt for utenlandske utvandrere fra Agderfylkene.

Tabell 4.5. Andeler av inn- og utvandrere for hvert av årene 1967-1974 som har flyttet tilbake innen utgangen av 1975, gruppert etter personenes statsborgerskap for geografiske områder i Norge. Prosent *The proportions of immigrants and emigrants in each of the years 1967-1974 who have remigrated by the end of 1975, by citizenship of the migrants for geographic areas in Norway. Per cent*

Flyttergruppe ¹⁾ <i>Migrant group¹⁾</i>	År <i>Year</i>	Geografisk område <i>Geographic area</i>							
		Hele landet <i>The whole country</i>	Akershus, Oslo	Andre Østlandsfylker	Agder	Rogaland	Andre Vestlandsfylker	Trøndelag	Nord-Norge
<i>Innvandrere Immigrants</i>									
Norske statsborgere	1967	20	22	19	21	21	17	18	19
	1968	18	18	18	19	23	16	16	16
	1969	17	16	17	18	25	18	15	13
	1970	17	18	14	15	21	18	15	16
	1971	16	13	18	18	16	20	14	12
	1972	14	14	13	15	29	12	12	9
	1973	11	11	11	11	13	11	9	10
	1974	7	7	6	5	7	7	5	10
Øvrige nordiske statsborgere	1967	56	59	51	44	61	52	51	67
	1968	55	57	50	42	63	45	50	69
	1969	53	54	49	38	55	46	50	67
	1970	49	57	45	39	38	39	46	37
	1971	52	59	44	50	64	49	60	47
	1972	50	49	43	55	43	52	34	65
	1973	42	45	37	33	45	31	34	52
	1974	31	34	30	31	38	21	25	31
Ikke-nordiske statsborgere ²⁾	1967	61	65	53	28	81	55	59	58
	1968	55	64	50	23	57	45	66	55
	1969	51	58	50	28	53	40	56	51
	1970	45	49	46	23	44	39	56	46
	1971	40	37	39	27	49	48	64	40
	1972	41	39	34	27	55	39	61	43
	1973	34	32	24	20	44	40	47	36
	1974	20	17	12	13	25	31	30	20
<i>Utvandrere Emigrants</i>									
Norske statsborgere	1968	60	63	59	66	66	54	57	54
	1969	60	62	58	61	69	60	54	59
	1970	58	61	57	59	61	57	53	52
	1971	57	61	52	58	57	61	67	45
	1972	53	55	50	56	54	51	55	49
	1973	41	39	41	39	41	46	48	34
	1974	25	25	22	31	23	27	33	26
	Øvrige nordiske statsborgere	1968	14	15	12	23	20	16	17
1969		15	15	16	27	20	12	19	10
1970		14	13	16	18	12	22	14	11
1971		15	14	14	22	18	13	12	21
1972		12	10	14	14	5	14	20	13
1973		11	9	13	18	16	17	9	7
1974		7	7	13	4	4	7	8	6
Ikke-nordiske statsborgere ²⁾		1968	15	15	19	40	7	23	19
	1969	16	14	17	25	19	22	14	15
	1970	13	12	15	24	14	13	14	10
	1971	15	15	13	25	14	15	9	16
	1972	12	13	11	25	11	12	9	8
	1973	10	9	14	14	9	14	7	12
	1974	5	4	23	16	3	5	7	5

1) Engelsk oversettelse: se tabell 4.4. 2) Se note 2, tabell 4.4.

1) English translation: see table 4.4. 2) See note 2, table 4.4.

ENGLISH SUMMARY

In the course of the 18-year period covered by this analysis, viz. 1958-1975, we have witnessed a strong increase in the gross immigration to Norway. From an annual level of 10-11 000 in 1958-1959, gross immigration rose towards 19-20 000 per year in 1974-1975 (see table 3.1). This marked increase has for the most part occurred from the years 1966-67 on. The annual figures of gross emigration have shown a less striking development, with the exception of the years of the population censuses, 1960 and 1970, when the figures came out extraordinarily large due to census procedures. In most years since 1964-1965, the annual number of emigrants has fluctuated about 14 000. Net immigration has thus increased from a minor emigration surplus in 1961-1965 to an annual net immigration of about 4 800 persons in 1971-1975.

Most of the immigrants and emigrants, about 60 per cent in 1971-1975, migrated to and from counties in Eastern Norway (see table 3.3). Among the Eastern Norwegian counties, Oslo is in a class by itself, accounting for 25 per cent of the total Norwegian immigration and emigration, while it has only 12 per cent of the Norwegian population. Oslo's share of the immigration and emigration has, however, declined during the period. Among the other counties, Rogaland has had a particularly sharp increase in its share of the immigrants.

Most immigrants and emigrants move between Norway and other European and North American countries (conf. table 3.5). In the 1970s the number of migrations between Norway and Africa, and particularly between Norway and Asia, has increased strongly. Yet these two continents accounted for only 16 per cent of the gross immigration in 1971-1975. The traditional immigration and emigration countries still dominate the pattern of migrations.

Norwegian citizens are the largest nationality group among both emigrants and immigrants. In 1971-1975 42 per cent of the immigrants and 56 per cent of the emigrants were Norwegian citizens (see table 3.7).

Much of the analysis of the various groups of citizens is based on the hypothesis, that immigration of Norwegians and emigration of foreigners may in general be considered as return movements, the emigration being the primary migratory movement of Norwegians, and immigration being the primary migratory movement of foreign citizens.

From this point of view we may say that the net impact of external migration into and out of Norway is small. This means that a large proportion of the Norwegian emigrants and the foreign immigrants return. Just a small part of these migrations seem to result in a permanent settlement of the migrants in the country of destination.

The ratio of net emigration to gross emigration of Norwegian citizens during the 15-year period 1961-1975 was only 16 per cent. The ratio between net and gross immigration of foreign citizens was 33 per cent during the same period. The analysis of chapters 3.6 and 4 confirms the impression that a large proportion of the Norwegian emigrants and the foreign immigrants remigrate within a relatively short period of time.

There is a marked tendency for the regional distribution of the emigrants of each group according to citizenship and country of destination, to resemble the regional distribution of the corresponding group of immigrants (conf. tables 3.12, 3.14 and table I in the appendix). The same resemblance may be seen with regard to the distribution of the migrants by sex and age between the immigration and the emigration of each separate group of citizenship both for the country as a whole (conf. table 3.20), as well as in each of the specified geographic regions (see table 3.22).

The proportion among the immigrants who are Norwegian citizens is clearly smaller in Oslo/Akershus and in Rogaland (39 and 31 per cent, respectively, in 1971-1974), than in the other parts of Norway, where roughly 50 per cent of the immigrants are Norwegian citizens (see table 3.11).

The geographic concentration of the immigrants to Oslo/Akershus in particular, and to Eastern Norway in general, is particularly marked in the case of non-Nordic¹⁾ citizens from Africa, Asia, South Amerika and Oceania (see table 3.14). In 1971-1974 73 per cent of the immigrants in this group settled in Eastern Norway (55 per cent in Oslo/Akershus). A similar pattern exists for the non-Nordic migrants from European countries.

Most non-Nordic migrants between Norway and North and Central America move to and from Oslo/Akershus, Rogaland and Agder.

As for the Nordic (non-Norwegian) citizens, the Danes seem to move primarily to and from the Eastern parts of Norway, while the Swedes, and particularly the Finns, migrate mainly to and from regions farther north (see table 3.13).

The proportion of children among immigrants and emigrants has risen markedly. In 1961-1965 16 per cent of the immigrants and 15 per cent of the emigrants were children in the age group 0-14 years. In 1971-1975 the corresponding figures were 23 and 20 per cent, respectively (see table 3.18). This pattern also appears in most of the groups of citizenship. At the same time, the proportion of single persons among migrants aged 14 years and over has decreased (table 3.23). This suggests a rising share of families among immigrants and emigrants.

The sex and age distribution of the migrants varies widely between countries of origin and destination and groups of citizenship (see tables 3.19 and 3.20).

The proportion of children under 15 is considerably smaller for migrants between Norway and other European countries, than for the other migratory groups. On the other hand, the migration to and from Europe includes a larger share of people in their twenties, than the migration to and from any other continent (with the exception of Oceania). This difference is particularly clear for the females.

The proportion of migrants aged 50 years and over is substantially higher for migrants between Norway and America, than for the other groups of migrants. This is particularly so for the non-Nordic citizens.

The Nordic citizens stand out by having a small proportion of children and a large proportion of females 15-19 years old.

Taking into account only the number of persons changing country of residence from the end of one year to the end of the next, it turns out that several migrant groups have a relatively small number of persons who are immigrants and emigrants in this sense in comparison to the numbers of immigrations and emigrations reported (see tables 3.25 and 3.26). In order to be counted as an immigrant during a specified year in this connection, a person has to live in Norway by the end of the year and abroad at the beginning of the year (or be born abroad during the year). As for the emigrants, the case is reversed. By this definition, there were 18 per cent more immigration reports than immigrants, and 25 per cent more emigration reports than emigrants during the period 1971-1975. The ratio between immigrants and emigrants on one hand and the number of reports on the other, was particularly small for the Nordic (non-Norwegian) citizens.

Immigration and emigration rates computed for groups of municipalities and groups of persons, show a pattern suggesting that variables such as city size and centrality are more important for the size of the immigration and emigration rates, than for the size of rates of internal migration (see table 3.27). The same applies when rates of immigration and emigration are compared with rates of long distance internal migration.

Among the foreign immigrants, about 50-60 per cent seem to remigrate within 6-8 years (see table 4.2). The greater part of the remigrations occur during the first calendar year after the year of arrival.

After 1970, the remigration proportions of non-Nordic immigrants from Asia, Africa, South America and Oceania have been considerably smaller than for other groups of foreign citizens.

1) By Nordic citizens are meant citizens of Denmark, Finland, Iceland and Sweden in addition to Norwegian citizens.

The remigration proportions of Norwegian emigrants to Europe and to North and Central America, are of a similar magnitude to those of foreign immigrants from these countries into Norway. The Norwegian emigrants to Asia, Africa, South America and Oceania, show the largest remigration proportions of all the flows of migrants specified.

For Norwegian immigrants, as well as for foreign emigrants, accumulated remigration amounts to 15-20 per cent in the course of 4-5 years.

There is a marked tendency for single, foreign immigrants aged 15 years and over to remigrate more frequently than married migrants belonging to the same group of citizenship (see table 4.4).

Considering the return migration proportions for specific geographic regions in Norway, we note the small remigration proportions of foreign citizens immigrating into the counties of Agder (see table 4.5). Norwegian emigrants from Northern Norway also had relatively small remigration proportions compared to people from other areas.

Litteraturliste

- [1] Arbeidsdirektoratet (1977): Sysselsettingen ved oljeaktivitetene januar 1977
- [2] Backer, Julie E. (1965): Ekteskap, fødsler og vandringer i Norge 1856-1960. Statistisk Sentralbyrå, Samfunnsøkonomiske studier 13
- [3] Berman, Ivar og Aud Korbøl (1973): Yrkesaktive utlendinger i Norge. En statistisk utredning. Vedlegg 4 til Kommunal- og arbeidsdepartementet (1973)
- [4] Bø, Bente Puntervold (1976): Innvandrere i Norge. Fremmedarbeiderprosjektet, Diakonhjemmets sosialskole
- [4] Borgegard, Lars-Erik (1976): Atervandring från Sverige till Finland efter andra världskriget. En metodologisk studie. Geografiska rapporter C:11, Geografisk institutt, Umeå universitet
- [5] Kommunal- og arbeidsdepartementet (1973): Innvandringspolitikk. Norges offentlige utredninger 1973:17
- [6] Kommunal- og arbeidsdepartementet (1976): Stortingsmelding nr. 107 (1975-76). Om innvandringsstoppen og arbeidet med innvandringssspørsmålene
- [7] Markelin, Pasi (1976): Utveckling av migrationsstatistikken. Projektet 160/22.4 av Nordiska arbetsmarknadsutskottet
- [8] Statistisk Sentralbyrå (1958-1966): Folkemengdens bevegelse. NOS Statistisk Sentralbyrå 1958, ..., 1966
- [9] Statistisk Sentralbyrå (1976): Flyttestatistikk 1975. Statistisk Sentralbyrå, NOS A 820
- [10] Statistiska Centralbyrån (1976): Befolkningsprognos för riket 1976-2000. Sveriges officiella statistik. Information i prognosfrågor 1976:3
- [11] Stordahl, Erik (1976): Justerte flytterelasjoner. Arbeidsrapport nr. 1. Statistisk Sentralbyrå, ANO IO 76/10
- [12] Stordahl, Erik (1977): Justerte flytterelasjoner. Arbeidsrapport nr. 2. Statistisk Sentralbyrå, ANO IO 77/10
- [13] Sørensen, Knut Ø. (1977): Inn- og utvandringsrelasjoner. Datamaterialet og valg av framskrivingsrelasjoner til befolkningsframskrivningen 1977. Statistisk Sentralbyrå, ANO IO 77/36
- [14] Wadensjø, Eskil (1973): Immigration ock samhällsekonomi. Studentlitteratur. Lund

Tabell I. Brutto-inn- og utvandring og netto-innvandring for geografiske områder i Norge etter personenes fra-/tilflyttingsland og statsborgerskap 1967-1974 *Immigration, emigration and net migration for geographic areas in Norway, by country of origin or destination and by citizenship of the migrants 1967-1974*

Statsborgerskap/til-/ fraflyttingsland <i>Citizenship/country of origin or destination</i>	Flytting, årlig gjennomsnitt <i>Migration, annual average</i>				Netto- inn- van- dring <i>Net mi- gra- tion</i>	Områdets andel av gruppens flyttinger til/fra Norge <i>The area's part of the migrations to/from Norway of the group</i>				Hver gruppes andel av flyttingen for området <i>Each group as a per- centage of the mi- gration for the area</i>			
	Innvandring <i>Immigration</i>		Utvandring <i>Emigration</i>			Innvandring <i>Immigration</i>		Utvandring <i>Emigration</i>		Innvandring <i>Immigration</i>		Utvandring <i>Emigration</i>	
	1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74		1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74	1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74
Hele landet <i>The whole country</i>	15929	18586	15356	13815	4771	100	100	100	100	100	100	100	100
Norske statsborgere <i>Norwegian citizens</i>	7016	7892	8788	7851	41	100	100	100	100	44	42	57	57
til/fra: <i>to/from:</i>													
Europa <i>Europe</i>	4472	4874	5713	5444	-570	100	100	100	100	28	26	37	39
av dette: <i>of which:</i>													
Danmark <i>Denmark</i>	870	1204	1218	1469	-265	100	100	100	100	5	6	8	11
Sverige <i>Sweden</i>	2119	1713	2378	1744	-31	100	100	100	100	13	9	15	13
Storbritannia <i>Great Britain</i>	522	611	723	648	-37	100	100	100	100	3	3	5	5
Vest-Tyskland <i>Western Germany</i>	302	362	426	406	-44	100	100	100	100	2	2	3	3
Nord- og Mellom-Amerika <i>North and Central America</i>	1649	1571	1736	1056	515	100	100	100	100	10	8	11	8
Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania <i>Africa, Asia, South America and Oceania</i>	895	1447	1339	1351	96	100	100	100	100	6	8	9	10
Nordiske statsborgere <i>Nordic citizens</i>	2784	3016	2086	2046	970	100	100	100	100	17	16	14	15
til/fra: <i>to/from:</i>													
Sverige <i>Sweden</i>	635	869	388	425	444	100	100	100	100	4	5	3	3
Danmark <i>Denmark</i>	1438	1382	1117	1022	360	100	100	100	100	9	7	7	7
Finland <i>Finland</i>	436	431	333	341	90	100	100	100	100	3	2	2	2
Ikke-nordiske statsborgere <i>Non-Nordic citizens</i>	6134	7680	4482	3919	3761	100	100	100	100	39	41	29	28
til/fra: <i>to/from:</i>													
Europa <i>Europe</i>	3675	3522	2693	2264	1258	100	100	100	100	23	19	18	16
Storbritannia <i>Great Britain</i>	964	1258	706	804	454	100	100	100	100	6	7	5	6
Vest-Tyskland <i>Western Germany</i>	601	437	458	309	128	100	100	100	100	4	2	3	2
Nord- og Mellom-Amerika <i>North and Central America</i>	1703	2180	1013	1070	1110	100	100	100	100	11	12	7	8
Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania <i>Africa, Asia, South America and Oceania</i>	756	1978	776	585	1393	100	100	100	100	5	11	5	4
Akershus og Oslo	6641	7263	6138	5567	1696	42	39	40	40	100	100	100	100
Norske statsborgere	2527	2815	2924	2889	-74	36	36	33	37	38	39	48	52
til/fra:													
Europa	1553	1720	1781	1971	-251	35	35	31	36	23	24	29	34
av dette:													
Danmark	269	372	376	462	-90	31	31	31	31	4	5	6	8
Sverige	583	481	510	468	13	28	28	21	27	9	7	8	8
Storbritannia	202	221	251	275	-54	39	36	35	42	3	3	4	5
Vest-Tyskland	135	155	169	144	11	45	43	40	35	2	2	3	3
Nord- og Mellom-Amerika	574	545	606	421	124	35	35	35	40	9	8	10	8
Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania	400	550	537	497	53	45	38	40	37	6	8	9	9

Tabell I (forts.). Brutto-inn- og utvandring og netto-innvandring for geografiske områder i Norge, etter personenes fra-/tilflyttingsland og statsborgerskap 1967-1974 *Immigration, emigration and net migration for geographic areas in Norway, by country of origin or destination and by citizenship of the migrants 1967-1974*

Statsborgerskap/til-/ fracflyttingsland	Flytting, årlig gjennomsnitt				Netto- inn- van- dring	Områdets andel av gruppens flyttinger til/fra Norge				Hver gruppes andel av flyttingen for området			
	Innvandring		Utvandring			Innvandring		Utvandring		Innvandring		Utvandring	
	1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74		1971- 74	1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74	1967- 70	1971- 74	1968- 70
Akershus og Oslo (forts.) (cont.)													
Nordiske statsborgere .	1174	1208	899	867	341	42	40	43	42	18	17	15	16
til/fra:													
Sverige	249	357	148	174	183	39	41	38	41	4	5	2	3
Danmark	666	561	542	468	93	46	41	49	46	10	8	9	8
Finland	121	121	74	86	35	28	28	22	25	2	2	1	2
Ikke-nordiske stats- borgere	2941	3241	2315	1811	1430	48	42	52	46	44	45	38	33
til/fra:													
Europa	1938	1541	1401	1079	462	53	44	52	48	29	21	23	19
Storbritannia	469	464	356	339	125	49	37	50	42	7	6	6	6
Vest-Tyskland	269	173	224	129	44	45	40	49	42	4	2	4	2
Nord- og Mellom- Amerika	548	586	449	423	163	32	27	44	40	8	8	7	8
Afrika, Asia, Sør- Amerika og Oseania ..	455	1114	465	309	805	60	56	60	53	7	15	8	6
Andre Østlandsfylker ..	3452	3876	3377	3026	850	22	21	22	22	100	100	100	100
Norske statsborgere ...	1685	1824	2146	1889	-65	24	23	24	24	49	47	64	62
til/fra:													
Europa	1254	1242	1542	1384	-142	28	25	27	25	36	32	46	46
av dette:													
Danmark	257	333	326	391	-58	30	28	27	27	7	9	10	13
Sverige	677	515	770	577	-62	32	30	32	33	20	13	23	19
Storbritannia	123	122	164	105	17	24	20	23	16	4	3	5	3
Vest-Tyskland	77	92	98	101	-9	25	25	23	25	2	2	3	3
Nord- og Mellom- Amerika	241	252	294	175	77	15	16	17	17	7	7	9	6
Afrika, Asia, Sør- Amerika og Oseania ..	190	330	310	330	0	21	23	23	24	6	9	9	11
Nordiske statsborgere .	704	741	502	491	250	25	25	24	24	20	19	15	16
til/fra:													
Sverige	210	236	114	129	107	33	27	29	30	6	6	3	4
Danmark	410	419	332	300	119	29	30	30	29	12	11	10	10
Finland	40	31	20	25	6	9	7	6	7	1	1	1	1
Ikke-nordiske stats- borgere	1063	1310	730	646	664	17	17	16	16	31	34	22	21
til/fra:													
Europa	699	706	471	412	294	19	20	17	18	20	18	14	14
Storbritannia	164	211	111	118	93	17	17	16	15	5	5	3	4
Vest-Tyskland	137	103	94	82	21	23	24	21	27	4	3	3	3
Nord- og Mellom- Amerika	265	273	145	143	130	16	13	14	13	8	7	4	5
Afrika, Asia, Sør- Amerika og Oseania ..	99	331	114	91	240	13	17	15	16	3	9	3	3

Tabell I (forts.). Brutto-inn- og utvandring og netto-innvandring for geografiske områder i Norge, etter personenes fra-/tilflyttingsland og statsborgerskap 1967-1974 *Immigration, emigration and net migration for geographic areas in Norway, by country of origin or destination and by citizenship of the migrants 1967-1974*

Statsborgerskap/til-/ fraflyttingsland	Flytting, årlig gjennomsnitt				Netto- inn- van- dring 1971- 74	Områdets andel av gruppens flyttinger til/fra Norge				Hver gruppes andel av flyttingen for området			
	Innvandring		Utvandring			Innvandring		Utvandring		Innvandring		Utvandring	
	1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74		1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74	1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74
Aust- og Vest-Agder .	1246	1190	855	703	487	8	6	6	5	100	100	100	100
Norske statsborgere .	651	601	570	438	163	9	8	6	6	52	51	67	62
til/fra:													
Europa	196	241	266	258	-17	4	5	5	5	16	20	31	37
av dette:													
Danmark	52	78	80	93	-15	6	6	7	6	4	7	9	13
Sverige	69	63	71	66	-3	3	4	3	4	6	5	8	9
Storbritannia ...	31	42	44	38	4	6	7	6	6	2	4	5	5
Vest-Tyskland ...	13	17	19	20	-3	4	5	4	5	1	1	2	3
Nord- og Mellom- Amerika	395	275	233	103	172	24	18	13	10	32	23	27	15
Afrika, Asia, Sør- Amerika og Oseania	60	85	71	77	8	7	6	5	6	5	7	8	11
Nordiske statsborgere	119	150	75	93	57	4	5	4	5	10	13	9	13
til/fra:													
Sverige	15	31	9	13	18	2	4	2	3	1	3	1	2
Danmark	81	92	52	62	30	6	7	5	6	7	8	6	9
Finland	10	13	6	9	4	2	3	2	3	1	1	1	1
Ikke-nordiske stats- borgere	477	439	210	172	267	8	6	5	4	38	37	25	24
til/fra:													
Europa	112	116	79	71	45	3	3	3	3	9	10	9	10
Storbritannia ...	33	54	22	28	26	3	4	3	3	3	5	3	4
Vest-Tyskland ...	33	21	25	11	10	5	5	5	4	3	2	3	2
Nord- og Mellom- Amerika	341	256	108	85	171	20	12	11	8	27	22	13	12
Afrika, Asia, Sør- Amerika og Oseania	24	67	23	16	51	3	3	3	3	2	6	3	2
Rogaland	1146	1825	1213	968	857	7	10	8	7	100	100	100	100
Norske statsborgere .	457	573	641	490	83	7	7	7	6	40	31	53	51
til/fra:													
Europa	212	276	285	289	-13	5	6	5	5	18	15	23	30
av dette:													
Danmark	64	81	79	91	-10	7	7	6	6	6	4	7	9
Sverige	74	57	62	64	-7	3	3	3	4	6	3	5	7
Storbritannia ...	38	51	60	54	-3	7	8	8	8	3	3	5	6
Vest-Tyskland ...	11	22	22	22	0	4	6	5	5	1	1	2	2
Nord- og Mellom- Amerika	155	153	195	87	66	9	10	11	8	14	8	16	9
Afrika, Asia, Sør- Amerika og Oseania	90	144	161	114	30	10	10	12	8	8	8	13	12
Nordiske statsborgere	115	125	77	68	57	4	4	4	3	10	7	6	7
til/fra:													
Sverige	24	31	11	15	16	4	4	3	4	2	2	1	2
Danmark	65	73	44	38	35	5	5	4	4	6	4	4	4
Finland	10	4	8	2	2	2	1	2	1	1	0	1	0

Tabell I (forts.). Brutto-inn- og utvandring og netto-innvandring for geografiske områder i Norge, etter personenes fra-/tilflyttingsland og statsborgerskap 1967-1974 *Immigration, emigration and net migration for geographic areas in Norway, by country of origin or destination and by citizenship of the migrants 1967-1974*

Statsborgerskap/til-/ fraflyttingsland	Flytting, årlig gjennomsnitt				Netto- inn- van- dring	Områdets andel av gruppens flyttinger til/fra Norge				Hver gruppes andel av flyttingen for området			
	Innvandring		Utvandring			Innvandring		Utvandring		Innvandring		Utvandring	
	1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74		1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74	1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74
Rogaland (forts.)													
Ikke-nordiske statsborgere	575	1127	495	410	717	9	15	11	10	50	62	41	42
til/fra:													
Europa	300	334	330	185	149	8	9	12	8	26	18	27	19
Storbritannia ...	77	112	74	89	23	8	9	10	11	7	6	6	9
Vest-Tyskland ...	30	28	29	10	18	5	6	6	3	3	2	2	1
Nord- og Mellom-Amerika	227	638	133	180	458	13	29	13	17	20	35	11	19
Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania	48	155	32	45	110	6	8	4	8	4	8	3	5
Andre Vestlandfylker	1643	2273	1634	1719	554	10	12	11	12	100	100	100	100
Norske statsborgere .	821	1015	1118	1047	-32	12	13	13	13	50	45	68	61
til/fra:													
Europa	523	597	710	695	-98	12	12	12	13	32	26	43	40
av dette:													
Danmark	126	171	185	222	-51	14	14	15	15	8	8	11	13
Sverige	193	160	222	153	7	9	9	9	9	12	7	14	9
Storbritannia ...	90	114	132	111	3	17	19	18	17	5	5	8	6
Vest-Tyskland ...	41	47	64	69	-22	14	13	15	17	2	2	4	4
Nord- og Mellom-Amerika	199	221	254	157	64	12	14	15	15	12	10	16	9
Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania	99	197	154	195	2	11	14	12	14	6	9	9	11
Nordiske statsborgere	211	254	147	149	105	8	8	7	7	13	11	9	9
til/fra:													
Sverige	43	63	27	28	35	7	7	7	7	3	3	2	2
Danmark	118	131	78	80	51	8	9	7	8	7	6	5	5
Finland	19	14	13	11	3	4	3	4	3	1	1	1	1
Ikke-nordiske statsborgere	611	1006	369	523	483	10	13	8	13	37	44	23	30
til/fra:													
Europa	341	547	207	338	209	9	16	8	15	21	24	13	20
Storbritannia ...	145	326	85	186	140	15	26	12	23	9	14	5	11
Vest-Tyskland ...	56	56	33	30	26	9	13	7	10	3	2	2	2
Nord- og Mellom-Amerika	203	286	95	141	145	12	13	9	13	12	13	6	8
Afrika, Asia, Sør-Amerika og Oseania	67	173	67	44	129	9	9	9	8	4	8	4	3
Trøndelag	762	963	834	796	167	5	6	5	6	100	100	100	100
Norske statsborgere .	381	511	567	509	2	5	6	6	6	50	53	68	64
til/fra:													
Europa	308	359	436	362	-3	7	7	8	7	40	37	52	45
av dette:													
Danmark	44	76	76	92	-16	5	6	6	6	6	8	9	12
Sverige	213	180	250	155	25	10	11	11	9	28	19	30	19
Storbritannia ...	17	31	30	39	-8	3	5	4	6	2	3	4	5
Vest-Tyskland ...	14	19	30	25	-6	5	5	7	6	2	2	4	3

Tabell I (forts.). Brutto-inn- og utvandring og netto-innvandring for geografiske områder i Norge, etter personenes fra-/tilflyttingsland og statsborgerskap 1967-1974 *Immigration, emigration and net migration for geographic areas in Norway, by country of origin or destination and by citizenship of the migrants 1967-1974*

Statsborgerskap/til-/ fracflyttingsland	Flytting, årlig gjennomsnitt				Netto- inn- van- dring 1971- 74	Områdets andel av gruppens flyttinger til/fra Norge				Hver gruppes andel av flyttingen for området			
	Innvandring		Utvandring			Innvandring		Utvandring		Innvandring		Utvandring	
	1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74		1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74	1967- 70	1971- 74	1968- 70	1971- 74
Trøndelag (forts.)													
Norske statsborgere (forts.)													
til/fra:													
Nord- og Mellom- Amerika	48	79	85	73	6	4	5	8	7	6	5	10	9
Afrika, Asia, Sør- Amerika og Oseania	25	73	46	75	-2	3	5	3	6	3	8	6	9
Nordiske statsborgere	118	140	83	75	65	4	5	4	4	15	15	10	9
til/fra:													
Sverige	41	63	27	22	41	6	7	7	5	5	7	3	3
Danmark	45	50	31	29	21	3	4	3	3	6	5	4	4
Finland	7	6	4	2	4	2	2	1	1	1	1	0	0
Ikke-nordiske stats- borgere	264	313	184	213	100	4	4	4	5	35	33	22	27
til/fra:													
Europa	145	126	98	83	43	4	4	4	4	19	13	12	10
Storbritannia ...	44	41	35	30	11	5	3	5	4	6	4	4	4
Vest-Tyskland ...	30	22	17	19	3	5	5	4	6	4	2	2	2
Nord- og Mellom- Amerika	77	92	60	79	13	5	4	6	7	10	10	7	10
Afrika, Asia, Sør- Amerika og Oseania	42	95	26	51	44	6	5	3	9	6	10	3	6
Nord-Norge	1039	1196	1304	1037	159	7	6	8	8	100	100	100	100
Norske statsborgere .	494	553	822	589	-36	7	7	9	8	48	46	63	57
til/fra:													
Europa	426	439	629	486	-47	10	9	11	9	41	37	48	47
av dette:													
Danmark	58	93	97	118	-25	7	8	8	8	6	8	7	11
Sverige	310	258	493	262	-4	15	15	21	15	30	22	38	25
Storbritannia ...	21	30	41	27	3	4	5	6	4	2	3	3	3
Vest-Tyskland ...	10	11	25	26	-15	3	3	6	6	1	1	2	3
Nord- og Mellom- Amerika	37	47	70	41	6	2	3	7	4	4	4	5	4
Afrika, Asia, Sør- Amerika og Oseania	31	67	60	61	6	3	5	4	5	3	6	5	6
Nordiske statsborgere	343	398	302	302	96	12	13	14	15	33	33	23	29
til/fra:													
Sverige	53	89	52	45	44	8	10	13	11	5	7	4	4
Danmark	53	56	38	46	10	4	4	3	5	5	5	3	4
Finland	231	243	207	207	36	53	56	62	61	22	20	16	20
Ikke-nordiske stats- borgere	203	244	180	145	99	3	3	4	4	20	20	14	14
til/fra:													
Europa	140	152	108	96	56	4	4	4	4	13	13	8	9
Storbritannia ...	32	50	23	16	34	3	4	3	2	3	4	2	2
Vest-Tyskland ...	47	36	37	29	7	8	8	8	9	5	3	3	3
Nord- og Mellom- Amerika	42	49	22	20	29	2	2	2	3	4	4	2	2
Afrika, Asia, Sør- Amerika og Oseania	21	43	50	29	14	3	2	6	5	2	4	4	3

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå
siden 1. januar 1977

*Publications issued by the Central Bureau of Statistics
since 1 January 1977*

I serien Norges offisielle statistikk (NOS):

Rekke XII

Boktrykk 1977

- Nr. 286 Økonomisk utsyn over året 1976 *Economic Survey* Sidetall 146 Pris kr 20,00
ISBN 82-537-0668-5
- 287 Statistisk årbok 1977 *Statistical Yearbook of Norway* Sidetall 500 Pris kr 20,00
ISBN 82-537-0746-0
- 288 Fiskeristatistikk 1973-1974 *Fishery Statistics* Sidetall 150 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0766-5

Rekke A

Offsettrykk 1977

- Nr. 840 Elektrisitetsstatistikk 1975 *Electricity Statistics* Sidetall 95 Pris kr 8,00
ISBN 82-537-0665-0
- 841 Dødsårsaker 1975 Hovedtabeller *Causes of Death* Sidetall 99 Pris kr 8,00 ISBN 82-537-0666-9
- 842 Strukturaltall for kommunenes økonomi 1974 *Structural Data from the Municipal Accounts*
Sidetall 123 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0667-7
- 843 Barneomsorg 1975 *Child Welfare Statistics* Sidetall 75 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0669-3
- 844 Regnskapsstatistikk 1975 Bergverksdrift og industri *Statistics of Accounts Mining and
Manufacturing* Sidetall 99 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0671-5
- 845 Regnskapsstatistikk 1975 Engroshandel *Statistics of Accounts Wholesale Trade* Sidetall 67
Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0672-3
- 846 Lønnsstatistikk for ansatte i forsikringsvirksomhet 1. september 1976 *Wage Statistics for
Employees in Insurance Activity* Sidetall 33 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0676-6
- 847 Industristatistikk 1975 *Industrial Statistics* Sidetall 191 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-0677-4
- 848 Lønnsstatistikk for ansatte i bankvirksomhet 1. september 1976 *Wage Statistics for Bank
Employees* Sidetall 39 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0679-0
- 849 Statistisk fylkeshefte 1977 Finnmark Sidetall 201 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0680-4
- 850 Statistisk fylkeshefte 1977 Troms Sidetall 203 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0681-2
- 851 Statistisk fylkeshefte 1977 Nordland Sidetall 271 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0682-0
- 852 Statistisk fylkeshefte 1977 Nord-Trøndelag Sidetall 213 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0683-9
- 853 Statistisk fylkeshefte 1977 Sør-Trøndelag Sidetall 213 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0684-7
- 854 Statistisk fylkeshefte 1977 Møre og Romsdal Sidetall 247 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0685-5
- 855 Statistisk fylkeshefte 1977 Sogn og Fjordane Sidetall 209 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0686-3
- 856 Statistisk fylkeshefte 1977 Hordaland Sidetall 243 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0687-1
- 857 Statistisk fylkeshefte 1977 Rogaland Sidetall 223 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0689-8
- 867 Bygge- og anleggsstatistikk 1975 *Construction Statistics* Sidetall 65 Pris kr 11,00
ISBN 82-537-0700-2
- 868 Lønnsstatistikk for arbeidere i bergverksdrift og industri 1976 *Wage Statistics for
Workers in Mining and Manufacturing* Sidetall 29 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0701-0
- 869 Lønnsstatistikk for ansatte i jordbruk, gartnerier og hagebruk September 1976 *Wage
Statistics for Workers and Salaried Employees in Agriculture and Horticulture*
Sidetall 36 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0703-7
- 870 Varehandelsstatistikk 1975 *Wholesale and Retail Trade Statistics* Sidetall 119 Pris kr 13,00
ISBN 82-537-0705-3
- 871 Kreditmarkedstatistikk Private og offentlige banker *Credit Market Statistics Private and
Public Banks* Sidetall 127 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0706-1
- 872 Folketallet i kommunene 1976-1977 *Population in Municipalities* Sidetall 41 Pris kr 9,00
ISBN 82-537-0708-8
- 873 Sjøulykkesstatistikk 1976 *Marine Casualties* Sidetall 59 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0712-6
- 874 Helsestatistikk 1975 *Health Statistics* Sidetall 103 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0714-2
- 875 Utdanningsstatistikk Videregående skoler 1. oktober 1975 *Educational Statistics Upper
Secondary Schools* Sidetall 99 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0716-9
- 876 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart november 1976 *Wage Statistics for
Seamen on Ships in Scheduled Coasting Trade* Sidetall 31 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0718-5
- 877 Kredittmarkedstatistikk Fordringer og gjeld overfor utlandet 1973-1975 *Credit Market
Statistics Assets and Liabilities on Foreign Countries* Sidetall 103 Pris kr 11,00
ISBN 82-537-0720-7
- 878 Utdanningsstatistikk Grunnskoler 1. oktober 1976 *Educational Statistics Primary Schools*
Sidetall 69 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0721-5
- 879 Veitrafikkulykker 1976 *Road Traffic Accidents* Sidetall 73 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0722-3
- 880 Lønns- og sysselsettingsstatistikk for statens embeds- og tjenestemenn 1. oktober 1976
Wage and Employment Statistics for Central Government Employees Sidetall 97 Pris kr 11,00
ISBN 82-537-0723-1
- 881 Utdanningsstatistikk Universiteter og høyskoler 1. oktober 1975 *Educational Statistics
Universities and Colleges* Sidetall 139 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0726-6
- 882 Utenrikshandel 1976 I *External Trade I* Sidetall 271 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-0727-4
- 883 Lønnsstatistikk for ansatte i hotell- og restaurantdrift april og oktober 1976 *Wage
Statistics for Employees in Hotels and Restaurants* Sidetall 41 Pris kr 9,00
ISBN 82-537-0728-2

- Rekke A Offsettrykk 1977 (forts.)
- Nr. 884 Arbeidsmarkedstatistikk 1976 *Labour Market Statistics* Sidetall 133 Pris kr 11,00
ISBN 82-537-0730-4
- 885 Lønnsstatistikk 1976 *Wage Statistics* Sidetall 91 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0731-2
- 886 Helårs- og heltidssysselesattes inntekter 1970 *Income of Whole-year and Full-time Employed Persons* Sidetall 337 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-0734-7
- 887 Skogavvirkning til salg og industriell produksjon 1975-76 *Roundwood Cut for Sale and Industrial Production* Sidetall 55 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0735-5
- 888 Bedriftstelling 1974 Varehandel *Census of Establishments 1974 Wholesale and Retail Trade* Sidetall 113 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0739-8
- 889 Jaktstatistikk 1976 *Hunting Statistics* Sidetall 65 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0742-8
- 890 Sivilrettsstatistikk 1976 *Civil Judicial Statistics* Sidetall 43 Pris kr 9,00
ISBN 82-537-0740-1
- 891 Hotell- og pensjonatstatistikk 1975-1976 *Statistics on Hotels and Boarding Houses* Sidetall 87 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0744-4
- 892 Inntektsstatistikk 1973 *Income Statistics* Sidetall 157 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0745-2
- 893 Kriminalstatistikk Forbrytelser etterforsket av politiet 1976 *Criminal Statistics Crimes Investigated by the Police* Sidetall 77 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0747-9
- 894 Helseundersøkelse 1975 *Health Survey* Sidetall 183 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0748-7
- 895 Bedriftstelling 1974 Tjenesteyting m.v. *Census of Establishments 1974 Service Industries etc.* Sidetall 105 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0749-5
- 896 Samferdselsstatistikk 1976 *Transport and Communication Statistics* Sidetall 251 Pris kr 15,00
ISBN 82-537-0750-9
- 897 Utenrikshandel 1976 II *External Trade II* Sidetall 361 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-0751-7
- 898 Flyttestatistikk 1976 *Migration Statistics* Sidetall 95 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0752-5
- 899 Folkemengden etter alder og ekteskapelig status 31. desember 1976 *Population by Age and Marital Status* Sidetall 159 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0753-3
- 900 Bøndernes inntekt og formue 1975 *The Holders' Income and Property* Sidetall 53 Pris kr 11,00
ISBN 82-537-0757-6
- 901 Sosialhjelpstatistikk 1975 *Social Care Statistics* Sidetall 47 Pris kr 11,00
ISBN 82-537-0759-2
- 902 Alkohol og andre rusmidler 1976 *Alcohol and Drugs* Sidetall 47 Pris kr 9,00
ISBN 82-537-0760-6
- 903 Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel 1. mars 1977 *Wage Statistics for Employees in Wholesale and Retail Trade* Sidetall 77 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0762-2
- 904 Folkemengdens bevegelse 1976 *Vital Statistics and Migration Statistics* Sidetall 77
Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0763-0
- 905 Utdanningsstatistikk Vaksenopplæring 1975-76 *Educational Statistics Adult Education* Sidetall 99 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0764-9
- 906 Skattestatistikk Inntektsåret 1975 *Tax Statistics Income Year 1975* Sidetall 141
Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0765-7
- 907 Forretnings- og sparebanker Balanser og resultatregnskaper for de enkelte banker 1975 og 1976 *Commercial and Savings Banks Balance Sheets and Working Accounts* Sidetall 171
Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0729-0
- 908 Sosial hjemmehjelp 1976 *Social Home-Help Services* Sidetall 33 Pris kr 9,00
ISBN 82-537-0767-3
- 909 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i utenriksfart mars 1977 *Wage Statistics for Seamen on Ships in Ocean Transport March 1977* Sidetall 31 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0768-1
- 910 Laks- og sjøaurefiske 1976 *Salmon and Sea Trout Fisheries* Sidetall 57 Pris kr 11,00
ISBN 82-537-0773-8
- 911 Skogstatistikk 1976 *Forestry Statistics* Sidetall 121 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0774-6
- 912 Utdanningsstatistikk Oversikt 1. oktober 1975 *Educational Statistics Survey* Sidetall 111
Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0776-2
- 913 Jordbruksstatistikk 1976 *Agricultural Statistics* Sidetall 139 Pris kr 13,00
ISBN 82-537-0777-0
- 914 Lønns- og sysselsettingsstatistikk for ansatte i skoleverket 1. oktober 1976 *Wage and Employment Statistics for Employees in Publicly Maintained Schools* Sidetall 59
Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0780-0
- 915 Kriminalstatistikk Reaksjoner 1976 *Criminal Statistics Sanctions* Sidetall 49
Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0781-9
- 916 Lønnsstatistikk for kommunale arbeidstakere pr. 1. oktober 1976 *Wage Statistics for Local Government Employees* Sidetall 77 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0783-7
- 917 Byggearealstatistikk 1976 *Building Statistics* Sidetall 85 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0784-3
- 918 Strukturertall for kommunenes økonomi 1975 *Structural Data from the Municipal Accounts* Sidetall 143 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0785-1
- 919 Veterinærstatistikk 1976 *Veterinary Statistics* Sidetall 79 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0787-8
- 920 Stortingsvalget 1977 *Storting Elections 1977* Sidetall 153 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0790-8
- 921 Elektrisitetsstatistikk 1976 *Electricity Statistics* Sidetall 95 Pris kr 11,00
ISBN 82-537-0792-4
- 922 Formuesstatistikk 1973 *Property Statistics* Sidetall 103 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0794-0
- 923 Rutebilstatistikk 1975 *Scheduled Road Transport* Sidetall 61 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0795-9
- 924 Kriminalstatistikk Fanger 1976 *Criminal Statistics Prisoners* Sidetall 51 Pris kr 11,00
ISBN 82-537-0796-7
- 925 Fylkesfordelt nasjonalregnskap 1973 *National Accounts by County* Sidetall 341 Pris kr 15,00
ISBN 82-537-0797-5

Rekke XII

Boktrykk 1978

Nr. 289 Økonomisk utsyn over året 1977 *Economic Survey* Sidetall 148 Pris kr 20,00 ISBN 82-537-0815-7

Rekke A

Offsettrykk 1978

- Nr. 926 Dødsårsaker 1976 Hovedtabeller *Causes of Death Main Tables* Sidetall 99 Pris kr 11,00
ISBN 82-537-0799-1
- 927 Framskrivning av folkemengden 1977-2010 Regionale tall *Population Projections 1977-2010
Regional Figures* Sidetall 207 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0800-9
- 928 Kredittmarkedstatistikk Fordringer og gjeld overfor utlandet 1975-1976 *Credit Market
Statistics Foreign Assets and Liabilities* Sidetall 87 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0802-5
- 929 Psykiatriske sykehus 1976 *Mental Hospitals* Sidetall 55 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0804-1
- 930 Bedriftstelling 1974 Oversikt *Census of Establishments Summary* Sidetall 155 Pris kr 13,00
ISBN 82-537-0806-8
- 931 Kredittmarkedstatistikk Finansielle sektorbalanser 1971-1976 *Credit Market Statistics
Financial Sector Balance Sheets* Sidetall 165 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0807-6
- 933 Bygge- og anleggsstatistikk 1976 *Construction Statistics* Sidetall 67 Pris kr 11,00
ISBN 82-537-0810-6
- 936 Kredittmarkedstatistikk Private kredittforetak og finansieringsselskaper 1974-1976 *Credit
Market Statistics Private Credit Enterprises and Private Financial Companies* Sidetall 63
Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0818-1
- 937 Lønnsstatistikk for ansatte i forsikringsvirksomhet 1. september 1977 *Wage Statistics for
Employees in Insurance Activity* Sidetall 33 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0821-1
- 940 Regnskapsstatistikk 1976 Engroshandel *Statistics of Accounts Wholesale Trade* Sidetall 67
Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0825-4

I serien Statistiske analyser (SA):

- Nr. 28 Beholdning og anskaffelse av varige forbruksvarer i private husholdninger *Accounts of
Stocks and Purchases of Durable Consumer Goods in Private Households* Sidetall 133
Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0670-7
- 29 Tømmerfløtning 1871-1975 *Timber Floating* Sidetall 79 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0704-5
- 30 Døgnet 24 timer *The Day's 24 Hours* Sidetall 99 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0719-3
- 31 Sosialt utsyn 1977 *Social Survey* Sidetall 239 Pris kr 15,00 ISBN 82-537-0756-8
- 32 Norsk hagebruk 1969-1974 *Norwegian Horticulture* Sidetall 103 Pris kr 11,00
ISBN 82-537-0761-4
- 33 Inn- og utvandring for Norge 1958-1975 *Immigration to and Emigration from Norway* Sidetall 97
Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0793-2

I serien Samfunnsøkonomiske studier (SØS):

- Nr. 30 Inntekts- og forbruksbeskatning fra et fordelingssynspunkt - En modell for empirisk analyse
*Taxation of Income and Consumption from a Distributional Point of View - A Model for
Empirical Analysis* Sidetall 148 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0647-2
- 31 Det norske skattesystemet II Indirekte skatter og offentlige trygdeordninger 1976 *The
Norwegian System of Taxation II Indirect Taxes and Social Security Schemes* Sidetall 124
Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0713-4
- 32 Inntekt og forbruk for funksjonshemmede *Income and Consumer Expenditure of Disabled Persons*
Sidetall 166 Pris kr 13,00 ISBN 82-537-0732-0
- 33 Prinsipper og metoder for Statistisk Sentralbyrås utvalgsundersøkelser *Sampling Methods
Applied by the Central Bureau of Statistics of Norway* Sidetall 105 Pris kr 11,00
ISBN 82-537-0771-1

I serien Artikler fra Statistisk Sentralbyrå (ART):

- Nr. 90 Utviklingstendensar i 1975 i Norges befolkning *Trends in the Norwegian Population* Sidetall 27 Pris kr 7,00 ISBN 82-537-0654-5
- 91 Aktuelle skattetal 1976 *Current Tax Data* Sidetall 51 Pris kr 8,00 ISBN 82-537-0653-7
- 92 Regionale forskjeller i yrkesdeltakingen 1970 *Regional Differences in Labour Force Participation* Sidetall 67 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0709-6
- 93 Pris- og inntektsfordelingsvirkninger av miljøverninvesteringer i norsk bergverk og industri *Price and Income Effects of Environmental Protection Investments in Norwegian Mining and Manufacturing* Sidetall 87 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0717-7
- 94 En modell for analyse av skatter ved forskjellige definisjoner av inntekt *A model for Analysis of Taxes and Alternative Definitions of Income* Sidetall 59 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0725-8
- 95 Energibruk i Norge *Energy Use in Norway* Sidetall 49 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0733-9
- 96 Inflation in the Open Economy: A Norwegian Model *Inflasjon i en åpen økonomi: En norsk modell* Sidetall 67 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0737-1
- 97 Allmennlærerutdanning og yrke En analyse av tall fra Folketelling 1970 *General Teacher Training and Occupation An Analysis of Data from Population Census 1970* Sidetall 66 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0743-6
- 98 Pendling i Norge 1970 *Commuting in Norway* Sidetall 84 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0754-1
- 99 Aktuelle skattetal 1977 *Current Tax Data* Sidetall 59 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0770-3
- 100 Mediabruk som fritidsaktivitet *The Use of Mass Media as a Leisure Activity* Sidetall 33 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0778-9
- 101 The Effect on Consumption of Household Size and Composition *Konsum og husholdningens størrelse og sammensetning* Sidetall 35 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0788-6
- 102 Levestandard for private husholdninger *Standard of Living for Private Households* Sidetall 64 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0789-4
- 103 Prisnivåjusterte regnskaper Bergverksdrift og industri *Price-Level Accounting Mining and Manufacturing* Sidetall 81 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0791-6
- 104 Lønnsforholdene for ansatte i bank, forsikring og statsjeneste *Wage Conditions of Employees in Banks, Insurance and Central Government* Sidetall 45 Pris kr 9,00 ISBN 82-537-0798-3
- 105 Husholdningenes etterspørsel etter elektrisitet 1966-1975 *The Demand for Electricity by Households* Sidetall 67 Pris kr 11,00 ISBN 82-537-0801-7

Utvalgte publikasjoner i serien Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)
Selected publications in the series Statistisk Sentralbyrås Håndbøker (SSH)

- Nr. 4 Innføring i maskinregning. Hefte 1. Addisjonsmaskiner
" 5 Innføring i maskinregning. Hefte 2. Kalkulasjonsmaskiner
" 8 Framlegg til nordisk statistisk terminologi
" 9 Standard for næringsgruppering ISBN 82-537-0711-8
" 13 Standard for handelsområder ISBN 82-537-0715-0
" 19 Varenomenklatur for industristatistikken ISBN 82-537-0678-2
" 23 Utsnitt om prinsipper og definisjoner i offisiell statistikk ISBN 82-537-0196-9
" 24 Standard for gruppering av sykdommer - skader - dødsårsaker i offentlig norsk statistikk
ISBN 82-537-0217-5
" 26 Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen ISBN 82-537-0809-2
" 27 Utsnitt om prinsipper og definisjoner i offisiell statistikk. Fra Forbruksundersøkelsen 1958
" 28 Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk ISBN 82-537-0272-8
" 29 Norsk-Engelsk ordliste
" 30 Lov, forskrifter og overenskomst om folkeregistrering ISBN 82-537-0099-7
" 32 Konsumprisindeksen ISBN 82-537-0775-4
" 35 Standard for kommuneklassifisering ISBN 82-537-0465-8
" 36 Produksjonsindeks for bergverksdrift, industri og kraftforsyning ISBN 82-537-0471-2
" 37 13 konjunkturindikatorer - En kort oversikt ISBN 82-537-0659-6

1914-1915

Postmaster: Please send this to the
University of Chicago, Chicago, Ill.